קומנדו בתעלה

החדירה לאל-חמה

הפשיטה במצרים

אלוף מה"ד
אריק שרון

האם דרושות לצה"ל שיטות חדשות?

קורא יקר,

טוראית עדנה קלמן, שנבחרה בשבוע שעבר על־ידי צוות העולם הזה כמלכת הצעדה לשנת 1969, היא מלכת הצעדה השישית במספר הזוכה בתואר זה. עם בחירתה הפכה בחירת מלכת הצעדה למאורע מסורתי חצי רשמי של הצעדה.

מלכת הצעדה אינה נבחרת בתחרות יופי. כדי לכסות את הצעדה בצורה בלתי שיגרתית, אנו מעניקים תואר זה מדי שנה לצועדת המסמלת את רוחו האמיתית של מיפעל זה. עשינו זאת מדי פעם ללא יומרות וללא טקסים. חוליות העולם הזה עקבו אחרי הצועדים. הן בחרו במספר מועמדות לתואר, קבעו מתוכן את המלכה.

תוך כדי כך הפכה מלכת הצעדה לאחד מסימני־ההיכר של הצעדה הגדולה. הצועדות החלו לחפש את חוליות העולם הזה על המסלול, כשם שחיפשו את חוליות השופטים.

אם בשנים הראשונות נתקלנו בהסתייגויות ובהיעדר שיתוף־פעולה, הנה בשנים האחרונות הפכה הבחירה למשהו לגיטימי בעיני כל הצועדים. הסמלת עדנה ברייטנפלד, מדריכת ספורט בבסיס חיל־אוויר ובתו של אחד מקציני משטרת ירושלים, נבחרה כמלכת הצעדה

מלכת הצעדה 68 עדנה ברייטנפלד והאלוף הוד

של השנה שעברה. תחילה התנגדו מפקדותיה להשתתפותה בבחירה, אך אחרי שהוענק לה התואר ענדה עדנה את סרט המלכה במסיבה שנערכה לצועדות חיל־האוויר עם מפקד חיל־האוויר מוטי הוד.

השנה חל שינוי קיצוני ביחס למלכת הצעדה. מפקדות היחידות היו מעוניינות שחיילת מיחידתן תזכה בתואר, הציעו מועמדות ועזרו לצוות העולם הזה בעבודתו. לא היה עוד כל צורך להסביר לצועדים במה המדובר. כל אחד מ־11 אלף הצועדים, שעבר על פני צוות העולם הזה, ידע בדיוק לשם מה הם ניצבים שב.

משהו על חיי־החברה

לפני חצי שנה סיפרה רחל המרחלת, במדורה, על שינוי בנוף הבילויים של ישראל. היא ריאיינה את פרדריקה סגל, ביום בו חדלה להיות בעלת ומנהלת הדיסקוטק שנשא את שמה.

פרדריקה סיפרה על צרותיה עם גאנגסטרים שהיו שולפים אקדחים אחרי שלגמו כמה כוסיות; על אוזלת־ידה של המשטרה; על אישים מפורסמים ומכובדים שראו בדיסקוטק שלה מועדון אינטימי. גם על הבעיות עם שותפה וילי שונהאוס אמרה כמה מילים. כעבור שבוע או שבועיים שכחה רחל את הכתבה ואת הנושא.

עד שקיבלה השבוע תזכורת — ישר מפי שופט ורשם בית־המשפט המחוזי, מר דויד ולך. בפני השופט הובאה לבירור תביעתה של פרדריקה סגל, אשר דרשה משותפה־לשעבר לשלם את יתרת־החוב שנותרה מקניית חלקה של פרדריקה בדיסקוטק. שונהאוס העלה טענות שונות (שלא התקבלו) כדי להסביר מדוע אינו חייב לפרוע את השטרות בסך 19 אלף ל״י. בין יתר הראיות, להצדקת סירובו, הציג גליון 1626 של העולם הזה, בו הופיעה אותה כתבה.

הוא טען שזו השמצה, שפירסומה בא ביוזמת פרדריקה, דבר ש־פגע במוניטין העסק — אשר תמורתם התחייב לשלם לפרדריקה.

בחברה טובה

מכיון שזאת הפעם הראשונה שמדורה של רחל המרחלת שורבב בהליך משפטי כלשהו, כדאי אולי לקרוא מה פסק השופט במיקרה זה. אחרי שקבע כי טענתו של וילי שונהאוס הינה „סיפור בדים ודמיוני״, המשיך השופט:

ראשית, איני רואה בכתבה זו השמצה נגד הנתבעים, אלא פיר־סומת. שנית, אין ללמוד מהכתבה כי הגברת סגל היא אשר דאגה לפירסומת זו.

אין ספק שגברת פרדריקה סגל נחשבה אז כ„פירמה״ בעולם הבוהימה שמרכלים עליה, ועל כן אין תימה שהיוותה נושא לכתבה בעתון העולם הזה. אגב, גם כבוד הנשיא של בית־משפט זה היווה נושא לרכילות באותו עמוד ממש של העתון — ועל כן היתה הכתבה על הדיסקוטק של פרדריקה בחברה טובה.

שלום כהן

הכל הולך חלק...

...עם פֶּרְמָה שַׁרְפּ

PERMA-SHARP SUPER STAINLESS

הרב מכר בין סכיני הגילוח מפלדת אל-חלד

שחם לבינסון אילון

מדוע אין הכחשה?

בשאילתה שהגיש השבוע ח״כ אורי אבנרי לראש־הממשלה גולדה מאיר, נכללו השאלות הבאות:

השבועון הגרמני „דר־שפיגל", בגליונו מ־יום 5.5.69, מוסר כי בידי ישראל מצויות כיום שש פצצות אטומיות. הנני מבקש ל־דעת:

1. האם הידיעה דלעיל נכונה?
2. אם הידיעה אינה נכונה, האם הוכחשה?
3. אם הידיעה לא הוכחשה, מדוע לא הוכחשה?

בעד ונגד הסדר כפוי

כדאי לך לבחון היטב כל הצהרה של שר, על דיוני ארבע המעצמות. חפש בה את הרמזים החבויים בין השורות. יש להניח שתמצא שם סימנים ראשונים להכרתה של הממשלה, שאין מנוס מהתמודדות קרובה עם הבעייה.

בהצהרות השרים יסתמנו גם קווי־החלו־קה בין שני המחנות: אלה שיצדדו ב־קבלת הצעות המעצמות, ואלה שיתנגדו להן.

דיין יצהיר ולא יפרוש?

על רקע זה, עשויות להתרבות הצהרותיו של משה דיין נגד הסדר כפוי. אולם אין בטחון, כי הצהרות אלה יחייבו את שר־הבטחון להסיק מסקנות, ולפרוש.

כמה מראשי רפ״י לשעבר ממשיכים אומנם לקות לפרישה, והם משקיעים מאמצים רבים בפעולה אירגונית ובגיוס כספים. אחד מהם אף עומד לצאת לסיבוב בגר־מניה ובצרפת, בעוד כשלושה שבועות, כדי לערוך שם מגבית למען רשימה עצמאית של דיין.

אולם גם לחברים אלה אין כל בטחון שדיין אומנם יפרוש. הוא עצמו סירב ב־עקשנות להתחייב לכל קו־פעולה מסויים.

ואילו מזכיר מע״י, פינחס ספיר, הצהיר בכנס של פעילי המערך: „אני מצפה להפתעות עד לערב סגירת הרשימות לכנסת."

עתידו של יצחק רבין

אדם שיוזכר לעיתים קרובות יותר, ב־הקשר מדיני מעשי, הוא שגריר ישראל בוושינגטון, יצחק רבין. על אף ההכחשות הנמרצות, לוקחים אותו בחשבון כמועמד ריאלי לאחד התפקידים המרכזיים בממ־שלה הבאה. התפקידים המוזכרים, בשלב זה: בטחון, חוץ או הסברה.

בינתיים יצורף עובד חדש לסגל השגרירות, איש מעריב שאול בן־חיים, שיעסוק בקשרי עתונות.

ביזבוז מיליונים — למרות החוק

כבר עתה ברור כי רוב המפלגות מת־כוננות להפר את חוק מימון המפלגות, אשר לפיו הן הקציבו לעצמן 15 מיליון ל״י מ־כספי המדינה.

כמה מפלגות כבר פתחו בשקט במגביות, שמטרתן להכניס להן מיליוני לירות לשם הוצאה במערכת הבחי־רות. לפי החוק, אסור יהיה להוציא כסף זה, כי לכל מפלגה מותר להוציא מכספיה רק סכום נוסף השווה לשליש מן ההקצבה שתקבל מהמדינה.

הד״ר שייב ירוץ לבחירות

הד״ר ישראל („אלדד") שייב, איש „תנו־עת ארץ־ישראל השלימה", ואחד הלאומנים הקיצוניים בישראל, יעמוד בראש רשימת „החוגים הלאומיים" שתתייצב לבחירות

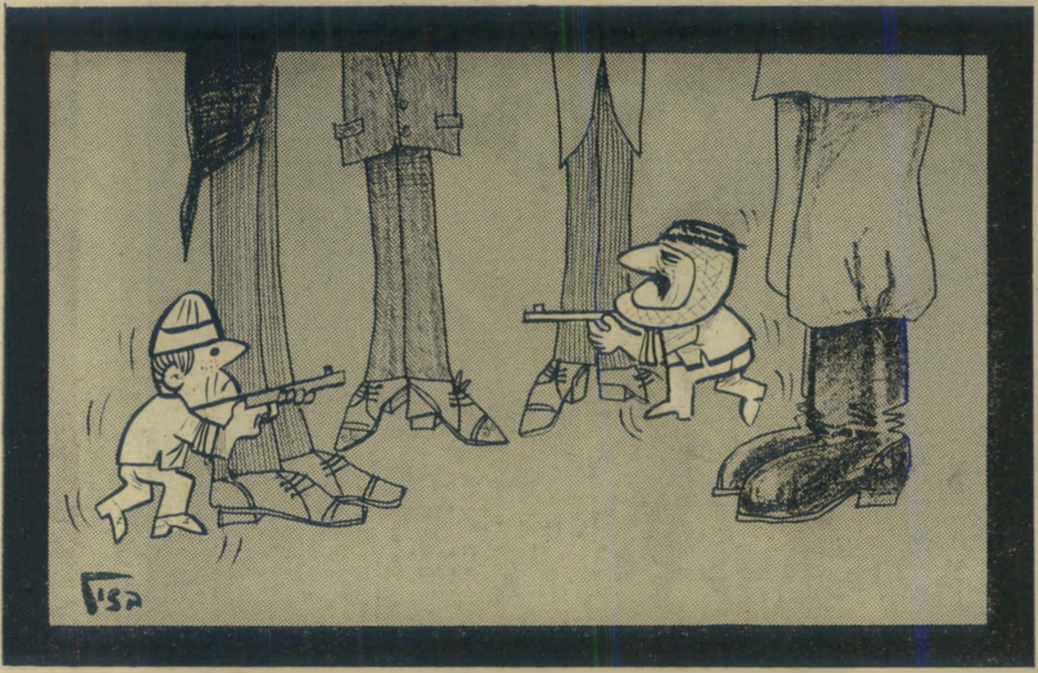

לכנסת השביעית. ההחלטה על כך התקבלה לא מכבר בכנס החוגים הלאומיים שנערך בירושלים.

שייב החליט על הקמת רשימה עצמאית אחרי שנגוזו התוכניות להגשת רשימה של ארץ־ישראל השלימה. הופעתו בבחירות עשוייה לגזול קולות מרשימת המרכז החופשי, הפונה אף היא אל אותו קהל בוחרים פו־טנציאלי של לאומנים־קיצוניים.

הר־ציון מפרסם זכרונותיו

מאיר הר־ציון, הלוחם האגדי של צה״ל, מי שהתבלט ביחידת הקומנדו 101 ואחר־כך בכל פעולות־התגמול של צה״ל, במיבצע קדש ובמלחמת־ששת־הימים, עומד לפרסם בשבועות הקרובים את יומנו האישי, אותו הוא כותב ברציפות מאז ימי נעוריו.

הספר, שיופיע בהוצאת לוין אפשטיין, עמד להתפרסם כבר לפני שבועות מספר. אלא שמאיר, המנהל עתה חווה חקלאית בכוכב הירדן, התחרט ברגע האחרון וביקש להחזיר לו את כתב־היד. אחרי שנמלך בדעתו, מסר שוב את יומנו לפירסום.

בכירי המדע מתייצבים לצידו של הד״ר טמרין

שני תצהירים של שני אנשי־מדע ידועים הוגשו לבית־המשפט לקראת פתיחת מש־פטו של הד״ר טמרין נגד אוניברסיטת תל־אביב ב־21 במאי. פרקליטו של הד״ר טמרין, עו״ד אמנון זכרוני, הגיש לבית־המשפט את תצהיריהם של הפרופסור ישעיהו לייבוביץ ושל הפרופסור ב. פלד, מראשי הס.אי.סי. בבוסטון, שהיא אחת המיכללות הגדו־לות והמפורסמות בעולם.

פרופסור לייבוביץ קובע בתצהירו כי לפי הנוהלים של האוניברסיטה העברית אין לפטר מרצה בכיר, אלא אם עבר עבירה פלילית או מחלקתו בוטלה. פרופסור פלד עומד על משמעות הפיטורין מסיבות לא אקדמאיות, כסכנה לחופש האקדמאי.

אירגון הפרופסורים האוניברסיטאי של ארצות־הברית הביע את תמיכתו במאבקו של הד״ר טמרין נגד פיטוריו השרירותיים והציע לשגר למשפט עד מומחה.

זרחין: מנסים לחבל בפסק־הדין לטובתי

הממציא אלכסנדר זרחין, שזכה לפני שבוע בתביעתו המשפטית נגד מדינת־ישראל, אחרי שבית־המשפט קבע כי לפי החוזה בינו לבין המדינה, מגיעים לו תמלוגים מכל השקעות המדינה במיתקנים להתפלת מי־ים, העלה את הטענה כי **כוונת היועץ־המשפטי לערער על פסק־הדין בפני בית־המשפט העליון, נועדה ליצור סחבת שתהפוך את מיתקן־ההתפלה האמריקאי לעובדה מוגמרת ולא תאפשר לו להקים מהכספים שיקבל את מיתקן־ההתפלה לפי שיטתו.**

זרחין מתכוון להשקיע את כל הכסף שיקבל כתמלו־גים כדי להוכיח שניתן להמתיק מי־ים לפי המצאתו במחיר זול בהרבה ממחיר המים שייוצרו במיתקן ה־אמריקאי. **לפי תהליך ההתפלה המוצע על־ידי האמריקאים תשתעבד להם המדינה למשך 50 שנה, כיוון שבתהליך זה יש להחליף מדי שנה כ־20% מצינורות המיתקן.** לפי המצאתו של זרחין, תהיה ההשקעה הראשונית במיתקן זולה 5 מונים מזו שבמיתקן האמריקאי.

בגליון זה

★ ממשלת הליכוד הלאומי נוקטת מדי־ניות של בת־יענה, ומסרבת לחזות את ההתפתחויות הצפויות כתוצאה מדיוני ארבע המעצמות על המצב באיזור. מה באמת מצפה לישראל בשבועות הקרו־בים? על כך בכתבה דמיונית, מבוססת על נתונים עובדתיים, בעמודים 16—17.

★ שים־לב! התפתחויות חשובות מת־רחשות מאחורי הקלעים של הזירה ה־ביטחונית בישראל. תוכל ללמוד עליהן מתוך הכתבה שבעמוד 19.

★ לראשונה בתולדות שארם אל־שייך נערכה בה, ביום השני השבוע, חתונה יהודית. איש הקומנדו הימי התחתן על סיפון נחתת עם חיילת של חיל־האוויר. סיקור בלעדי — בעמודים 22—23.

חדש ועסיסי!
מיץ תפוחי עץ ממותק
על טהרת התפוחים והסוכר
עסיס
מיץ ממותק
תפוחי עץ
Assis
APPLE
SQUASH
מרווה ומרענן בכל עת • 30 כוסות בתוספת סודה או מים
עסיס

מכתבים

■ טרמפ לחייל!

מזעזע!!!

זאת המילה היחידה שאפשר להגדיר בה את המצב של הטרמפים לחיילים בארץ.

כשקראתי בשבוע שעבר, במדור קורא יקר, על זה שחיילים נאלצו למכור סיגריות וחפצים אישיים שלהם, כדי שיהיה להם כסף לנסוע הביתה לחופשה של כמה שעות, קיבלתי התקפת־זעם.

שמואלי

אחרי שאנו קוראים בעיתונים ושומעים בראדיו מה חיילים יקרים ואהובים אלה עושים בשבילנו, איך יכולים רבים מאיתנו, שיש להם מכוניות, לעבור ליד חייל ולא לתת לו את הדבר הפעוט הזה — הטרמפ?

ואם כאלה מין אנשים חיים בארץ הזאת, מדוע לא דואגות הרשויות המוסמכות לחיילינו?

רבקה שמואלי, פתח־תקווה

■ „נשבר לי!!!"

רבותי, יש לכם קצת דבק בשבילי? פשוט נשבר לי ל ג מ ר י מהדתיים... ואני צריכה להדביק!!!

אגב, אינני מאמינה גם באלילם — בה' — שהרי לא יתכן כי יש דיין לעולם (מלבד

מכתב השבוע

לזכרו

ירון ירושלמי

שר־ביטחוננו) שמתרחשים בו דברים שכאלה, והוא(?) יושב שם למעלה — ומחריש.

אם מעריצי הנ"ל — אותם חובשי הכיפות — מתנגדים לשידורי הטלוויזיה בערבי־החג — מי כופה עליהם לפתוח את המקלט? ת'פדל — שיצטנפו להם באחד מבתי־הכנסת שלהם — אבל דחילקום! — שיסתמו! בל יכפו זאת על אזרחים תמימים אחרים!

ואגב — מה עם הדבק שביקשתי?

מתילדה זבדיאלי, כפר־סבא

■ בלעדי לגמרי

כל שבוע, כשאני פותחת את העולם הזה, אני מופתעת מחדש.

בגיליון האחרון, למשל, יש המון תמונות בלעדיות, שלא נתקלתי בדומות להן באף עיתון בארץ:

(א) בעמוד 9, אתם מראים ציוד טכני לגילוי צוללות טבועות,

אכזיב

הפתיחה ב-30.5.69
ההרשמה מתחילה!
חברים:
מה-20.4.69
עד 30.4.69
חברים
חדשים:
החל מ-1.5.69

המחיר לשבוע
מחוץ לעונה: 150 ל"י
בין ה-30.5.69-27.6.69
20.9.69-3.10.69
המחיר לשבוע
בעונה: 190 ל"י
בין ה-4.7.69
- 19.9.69

CLUB MEDITERRANEE
הכתובת: רח. שדרות קק"ל 94 תל אביב טל. 23 93 93

חמנוי

קיבלת
חשבונך,
פרע נא
אותו בחקדם.

הנהלת
חשבונות
למד במכון
לביא
בעזרת ספרי
לביא

★ קורס בוקר מזורז סוג 1
★ קורסי ערב סוג 1, 2, 3
★ קורסים למדופלמים

הפתיחה ב־8.5.69

תל־אביב, רחוב סמולנסקין 7, מסנת בן־יהודה 90.

רמת־גן, שדרות הילד 21, על־יד קולנוע „אורדע".

SONY
רשמי קול·טלוויזיות·טרנזיסטורים
מערכות סטראופוניות

(ב) בעמוד 11 רואים איך נראים המתנקשים במטוס אל־על בציריך,

(ג) בעמוד 13 יש תמונה של השייך של כוויית קונה נשק בצרפת,

(ד) בעמודים 15, 16, 17 תצלומים של עמדות צה״ל, שצולמו מהצד המצרי של תעלת־סואץ.

את הבלעדיות של תמונות אלה אני יכולה עוד להבין, הרי יש לכם צלמים בכל העולם, אך את זה שרק לכם יש תמונות מהתאונה של אהוד דיין (עמוד 25), שקרתה בארץ, ושאיש לא יכול היה לצפות לה — אני כבר לא מבינה.

רחל גרוס, תל־אביב

■ סכר הירמוך —
מטרה צבאית?

„במהלך הדו־קרב הארטילרי ביום 20.4.69, שהתנהל לאורך גבול ירדן, נפגע הסכר על הירמוך, ליד עדיסה. הסכר נפרץ, ומימיו נראו זורמים בשיספון גדול.״ (בעיתונות של יום 21.4.69).

מיפעל סכר הירמוך (תוכנית אל־גור) היה המיפעל הכל־ערבי החשוב ביותר לפני 10 שנים בערך. מטרתו היתה להשקות את חלקו העליון של עמק הירדן המיזרחי במים שיבואו מנהר הירמוך. השטח שעמד להשקייה נאמד ב־120,000 דונם.

ד״ר שרשבסקי

אלפי הקלאים היו צריכים למצוא שם את פרנסתם. כמעט כולם פליטים. כי לפי התקנון, קיבלו אדמה רק אלה „שלא היתה להם אדמה במקום אחר.״

אני שואל: לשם איזו מטרה צבאית נפ־

ביום רביעי, 24 לאפריל 1969, בערך בשעה 4.00 לפנות בוקר (יום חמישי), נפל על משמרתו,

, סוראי ירון ירושלמי, כשעדיין לא מלאו לו 19 שנה.

לפני שמונה חודשים ושבוע התגייס לצה״ל, ולמרות התנגדותה המפורשת של משפחתו, התנדב ליחידה קרבית.

במשך שרותו , למרות שהיה מחייליה המצטיינים של מחלקתו, סבל מכיווצים בגבו,

, וכן סבל מכאבים, זכר לפציעה שנפגע כשאוטובוס מטיילים של הגימנסיה הרצליה, שאותה סיים, עלה על מוקש. לרגע לא חשב לנטוש את חבריו שאליהם כה התקשר.

ירון היה עלם יפה־תואר, שהיה נושא מריבתן ושיחתן של בנות רבות. חושבני ומובטחני שאותן תכונות אשר היו גלומות בנער יפה־נפש זה, הן שהופכות את חיילינו בכלל, ואת החיילים הקרביים בפרט, למקור־גאווה ועידוד לנו ולכל בית ישראל.

הריני פונה אליכם לפרסם קטע זה בלוויית תמונתו של ירון, דבר אשר בלי ספק יעלה את רוחם ומוראלם של אלה שהכירו את ירון ו/או איבדו את יקיריהם במלחמה אכזרית זו.

חבר, אי־שם

תחה אש בביון הסכר הזה, אשר גרמה לפריצתו ולשיטפון על כל העמק?

בעיני הפעולה הזאת היא פעולה ברבארית, לא פחות ברבארית מאשר הנחת הפצצה בשוק מחנה־יהודה.

ד״ר שמעון שרשבסקי, ירושלים

■ עידוד
מוסרי

אני רוצה להתייחס למכתבה של הגברות קליגר (העולם הזה 1650), היושבת בקלן, גרמניה, עם עוד מספר „ישראלים המוכנים לחתום עבור דיין״ — ומשם מנהיגה את המדינה,

- פוסלת את גולדה מאיר בשתי הצאישורות־מטופשות,
- בוחרת מאותו מקום, בדיין,
- שולחת הוראות למיפלגה („זו ש־

(המשך בעמוד 8)

גבר מתגלח תמיד עבור שניים!

חשוב גם עליה התגלח ב״אדיסון״

כי ״אדיסון״ הוא סכין הגלוח המגלח למשעי

ומקנה לך הופעה הדורה ורעננה.

״אדיסון״ הסכין המלטף את פניך

״אדיסון״ נבחר במשאל העם לשנת 1969

כסכין הגילוח המובחר.

״אדיסון״ מגלח יותר מכל סכין אחר

EDDISON
STAINLESS 2

כריכות העולם הזה

קוראים המעוניינים לכרוך את גליונות „העולם הזה״ של שנת 1968, יכולים להביא את הגליונות שברשותם, למערכת „העולם הזה״, רחוב קרליבך 12, תל־אביב, החל מיום ראשון ה־4.5.69.

הקוראים יקבלו במקום, תמורת 10 ל״י, כרך חדש מוכן.

עבור כל גליון חסר יש לשלם 1.30 ל״י.

מרכז
עדשות מגע
CONTACT LENS CENTER

„גרוזובסקי — אישון לנס״

תל־אביב, רחוב שניאור 5 (פינת רח׳ פינסקר 20, ליד מוגרבי, מול מגרש חניה) טל. 55029

שעות קבלה 17—9

נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה.

חשוב למנהלי משרדים וכתבניות!

מחק הפלא למכונת הכתיבה המוחק את האוריגינל יחהעתק.

חסוך בזמן וכסף, תוך שניה ביכולתך למחוק כל אות או מילה יחד עם ההעתק.

הזמן סט ענק המכיל 288 יחידות במחיר 19.20 ל״י בלבד, וחסוך על־ידי כך 40% באופן ממשי.

סוכננו ישמח לבקרך ולהדגים ללא כל התחייבות.

„לובקס״ — ת.ד. 6031, טל. 441692, תל־אביב.

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על־כך שבועיים מראש, על־מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען תחדש

מכתבים

(המשך מעמוד 7)
היתה פעם אותה מיפלגה שכולנו בטחנו בה והיום רובנו פורשים ממנה),

● והגחיות להמשך דרכו של העולם ה־זה.

מעניין, שעורך המדור לא מצא לנכון לע־נות לה, שטוב שלא מכמיה אנחנו שואבים עידוד מוסרי.

עידית גולן, תל־אביב

■ סגנית

למלכה!

כל הכבוד לעדנה קלמן, מלכת הצעדה שבחרתם לשנת 1969. אבל בכתבה שפיר־

צועדת סוקולובסקי

סמתם אודותיה (העולם הזה 1662), הופיעה עימה יחד בתמונה חיילת נוספת, שנראתה לי לא פחות יפה, זוהרת ומושכת מאשר המלכה עצמה.

אם לא בחרתם אותה למלכה, לפחות הייתם צריכים להעניק לה את תואר ה־סגנית.

חבל שמבזבזים יפהפיה כזו בצילום ה־מוני.

עזרא לוי, רמת־גן

● לקורא לוי, תמונה בלעדית של ה־סגנית הבלתי־מוכתרת — רבקה סוקולוב־סקי, טוראית מבסיס קליטה ומיון.

■ עוד יותר

מופרעת

הכתבה שלכם על המורות המופרעות היא, לדעתי, שירות ציבורי ממדרגה ראשונה. תודה לאל שמישהו בארץ העז פעם לכתוב על הנושא הזה. אני חושבת שזה פשע ש־כל הגורמים האחראים לא פועלים לתיקון המצב, למרות שכולם מסכימים שמישהו צ־ריך לעשות משהו.

כמזכירה זה שנים רבות בבית־ספר עמ־מי, הייתי יכולה להביא לכם עוד דוגמאות רבות להתעללות של מורים ומורות בילדים.

למשל, הנוהג האהוב כל־כך על מורים רבים הוא לגחון אל התלמיד בחיוך נעים, להטיף לו בקול רם בדברי־נועם, ובהסתר ללפות את זרועו באותו זמן כל כך חזק, עד שהילד האומלל נאנק מכאב. או על ה־מנהל שנכנס תמיד לכיתות עם התגות של מכנסיו פתוחה, ועוד רבים אחרים.

ל. ג., חיפה

קוראים השולחים מכתבים, מתבקשים לנסח אותם בקי־צרת. עדיפות תינתן ל־מכתבים קצרים.

זכות קדימה תינתן למכ־תביהם של קוראים המצר־פים תצלומיהם למכתבים.

FIAT 124

האחת והיחידה

במחיר של

16.480.- ל"י

ושווה הרבה יותר

בטרם תחליט לקנות מכונית כלשהיא — כדאי לך לבקר באחת מסוכנויות "פיאט", לבדוק מקרוב את ה"124" ולבקש נסיעת-נסיון. בעצמך תיווכח כי ה"פיאט 124" עולה לאין שיעור על מכוניות יקרות ממנה!

היא כה יציבה, כה נוחה וכה אלגנטית — ממש בולטת על הכביש במבנה המיוחד שלה. היא אחת ויחידה במינה.

אך לא רק היופי מאפיין את ה"124". הנוחות המירבית במכונית זו אין דוגמה לה במכוניות אחרות: 5 מקומות ישיבה מרווחים ומהודרים, הכור־סאות ניתנות להטייה, הנסיעה בה חלקה ונעימה — ללא זעזועים, מערכת חימום ואיוורור משוכללת יעילה. 4 הדלתות של ה"124" נפתחות בזויות של 90 מעלות לכניסה וליציאה נוחה ביותר.

המנוע החזק של ה"124" הנו בעל נפח של 1197 סמ"ק, 65 כוחות-סוס לבלימה, המפתח תאוצה פנטסטית (מ-0 עד 80 קמ"ש תוך ½10 שניות!).

אביזרי הבטיחות של ה"124" כוללים בין השאר מעצורי-דיסק ב-4 הגלגלים. ה"124" בעלת יכולת תמרון בלתי רגילה בתנועה צפופה ומצויינת לנסיעה ממושכת. זאת, ועוד מעלות ויתרונות רבים. אכן, זוהי מכונית בעלת איכות מעולה שאין לה מתחרים — היא האחת והיחידה.

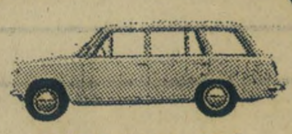

124 משפחתית
הסטיישן למשפחה ולעבודה

124 קופה
לצעירים ולצעירים ברוחם

124 פרימולה
המסחרית המהודרת

בעולם

אנדורה

הנסיך הקטן

צרפת איבדה נשיא אחד. אבל שכנתה ה־דרומית איבדה שניים.

נסיכות אנדורה מונה 16 אלף תושבים. היא שוכנת בין צרפת לספרד, ובראשה עומדים שני נסיכים.

הנסיך האחד היה שארל דה־גול, בתוקף תפקידו כנשיא צרפת. הוא התפטר.

כעבור יום הודיע הוואתיקאן כי הנסיך השני התפטר מתפקידו בגלל בריאות לקו־ייה. היה זה הקארדינאל ראמון נאבארי, ה־בישוף של אורגל — שגם הוא נושא ב־תפקידו באנדורה בתוקף כהונתו.

עתה נשאר לאנדורה רק נסיך זמני אחד: אלן פוהר, מ״מ הנשיא בצרפת.

צרפת

DEUTSCHLAND UEBER ALLES

פעם היו שואלים: „אחרי דה־גול — מהו״
היום שואלים: „אחרי דה־גול — אז מהו״

כך הגדיר עיתון אמריקאי חשוב את ה־מיפנה ההיסטורי שחל עם הסתלקותו של שארל דה־גול. שום דבר דרמתי לא קרה. החיים נמשכים.

או — או. אך מתחת לפני השטח מת־חילה תזוזה. כל אותם תהליכים, שדה־גול עצר אותם בכוח אישיותו הסגולית, נראו עתה לעין המסתכל המעמיק.

התהליך העיקרי הוא: איחודה של אירו־פה. איזה מין איחוד זה יהיה?

ישנה הברירה בין שתי אפשרויות:

- או אירופה שתכלול את בריטניה, בה ייווצר שיווי־משקל בין גרמניה, בריטניה וצרפת;
- או אירופה בלי בריטניה, בה ישלוט הכוח הגרמני. כי גרמניה המערבית עולה בעוצמתה הכלכלית יותר ויותר על שכנתה מעברו השני של הריין.

רק בתנאי. הדבר בלט כבר השבוע. בפני צרפת עמדה שאלה חמורה: האם ל־

נסיך פוהר
הכדור בידיו

פחת את הפראנק הרעוע? יש רק אפשרות אחת למנוע זאת: תיסוף המארק הגרמני, שהוא חזק מדי.

הדבר היה תלוי בגרמנים — והם ידעו זאת. הכריז הקאנצלר גיאורג קיזינגר: לא!

(המשך בעמוד 10)

פרס ראשון

3 טיסה לזוג ללונדון

OLYMPIC
AIRWAYS

צי מטוסי הבואינג החדישים והשרות המסורתי המפורסם של OLYMPIC הופכים כל טיסה לחויה מהנה ובלתי נשכחת

תחרות הפרסים הבינלאומית של

BROTHER®
INTERNATIONAL

לרגל הצגת הבכורה של מודל 785, מכונת התפירה הביתית האוטומטית ביותר בעולם

4007, נשים קונות מכונת תפירה BROTHER כל יום בכל העולם!

עכשיו נותנת לכם חברת BROTHER בישראל הזדמנות חסרת תקדים לזכות בפרסים יקרי ערך:

פרס ראשון:
טיסה הלוך וחזור ללונדון* ב־
OLYMPIC

פרס שני:
מכונת התפירה הזיג זג אוטומטית החדישה BROTHER 785,
מחירה 1175 ל״י.

פרס שלישי:
50 פרסים של 100 ל״י כל אחד — לרכישת מכונת תפירה — BROTHER 785,

* הפרס כולל 2 כרטיסי טיסה ללונדון וחזרה (לא כולל מסים).

כל מה שעליכם לעשות הוא:

1. כתבו את פירוש המלה האנגלית BROTHER

בעברית ....

שם .... כתובת ....

.... טלפון ....

מלאו תלוש זה ושלחו עד ל־12.5.69 לת.ד. 3036, תל־אביב.
ההגרלה תתקיים ב־15 במאי 1969.

(ע. ח.)

בעולם

(המשך מעמוד 9)

ואילו שר־הכלכלה, פראנץ־יוזף שטראוס, רמז שהוא מוכן לתמוך בתיסוף — בתנאי ששותפיה של גרמניה יקבלו את התנאים שהוא יכתיב להם.

צרפת בלי דה־גול שוב אינה מנהיגה ב־יבשת.

נורווגיה

משפט

קוויזלינג

וידקון קויזלינג, האיש שהפך למושג, עומד שוב לדין — 24 שנים לאחר שנד־ן למוות בבית־המשפט באוסלו.

כמשפט קסטנר בישראל, לומד היום העם הנורווגי בבית־המשפט המחוזי באוסלו, פר־קים בהיסטוריה של ארצו. העילה למשפט: תביעה על הוצאת לשון הרע שהגיש האנס יעקובסן, מי שהיה פעיל במפלגתו של קויזלינג, מפלגת האיחוד הלאומי, נגד חבר הסטורטינג (פרלמנט) סחרה לאברג, שויתר לצורך משפט זה על חסינותו הפרלמנטארית.

בשנת 1966 תירגם יעקובסן מאנגלית ספר של מחבר בריטי, ראלף האוקינס, בשם

בוגד קוויזלינג (במשפטו, 1945)
כמו משפט קסטנר

קויזלינג — נביא מושפל. הספר תורגם בשיטת „מתורגם ומשופץ", ונוספו בו מאות הערות שאינן במקור. אף כי המחבר הבריטי נוטה אהדה לקויזלינג, מצא יעקובסן לנכון לתאר את מאורעות 1940—1945, שנות של־טונו של קויזלינג בנורווגיה, ברוח אוהדת עוד יותר.

מי כותב היסטוריה? מייד לאחר הופעת התרגום, יצא סחרה לאברג, מי ש־היה ממנהיגי המחתרת הנורווגית בשנות הכיבוש, ואף נאסר ועונה, למסע־הרצאות ברחבי נורווגיה, בו התקיף את יעקובסן (שנדון ב־1948 ל־9 שנות מאסר בעוון פעי־לות במפלגתו של קויזלינג) כשקרן, כ־רמאי וכמסלף ההיסטוריה הנורווגית.

יעקובסן היסס משך שנתיים אם לתבוע את לאברג לדין בעוון הוצאת לשון הרע, וכשהחליט לעשות כן, הפך המשפט להתמו־דדות העם הנורווגי עם ההיסטוריה שלו.

מאות אנשים המתינו מדי בוקר לרשות־כניסה אל אולם הדיונים. באחד מישיבות המשפט (שסרם נסתיים) קרא בקול נרגש פרקליטו של יעקובסן, עו״ד ויזנר: „מי כותב את ספרי ההיסטוריה? אתם — המנצ־חים! אילו זכה קויזלינג בניצחון, היו כל ספרי ההיסטוריה נכתבים אחרת. קויזלינג היה פאטריוט נורווגי, ולהאשים אותו כבוגד — זוהי חרפה!"

בבית המשפט נערכים מדי יום דיונים, הזוכים לסיקור מלא בעיתונות ובטלוויזיה. אם יזכה יעקובסן או יפסיד במשפט, זו שאלה מישנית, כפי שגורלו האישי של מל־כיאל גרינוואלד היה טפל בהשוואה לפרשת קסטנר ויהדות הונגריה.

ברית־המועצות

בני עדות

המזרח

זה קורה לאשכנזים בישראל. זה קורה לפרוטסטנטים הלבנים בארצות־הברית. זה

(המשך בעמוד 12)

אמהות

בכל בוקר, בלקחי את העיתון לידי, אני מעיף מבט בהול בעמוד הראשון. איני מסתכל בכותרות. אני מחפש תמונה.

כשאיני מוצא אותה, אני נושם לרווחה.

אך לעיתים קרובות, נדמה שכמעט בכל יום, הנה התמונה לפני.

צעיר זורח, שופע־חיים, מחייך.

נדמה שזה תמיד אותו צעיר עצמו. כי לכולם אותה ההבעה של צפייה לחיים, של עלומים חסרי־מורא.

אני חרד מפני התמונה הזאת.

כי בישראל של 1969, כשאתה רואה בעיתון תמונה של צעיר בדמי עלומיו — סימן הוא כי נפל על הגנת המולדת.

באותו רגע, איני חושב רק על אביו, על אמו.

אני חושב על רבבות האבות והאמהות, הרעיות והילדים, המסתכלים באותה תמונה, והיודעים כי זה יכול היה להיות יקירם.

★ ★ ★

אתמול ביקרתי אצל האדון והגברת לוין, ידידים ותיקים, להם הייתי חייב ביקור מזה הרבה מאד זמן.

מדי פעם אני פוגש אותם במעמדים ממלכתיים ובנסיבות דומות. תמיד שלווים, תמיד אדיבים, תמיד אופטימיים.

אנשים מן היישוב, נאמנים למימסד ולמפלגה, בעלי דעות המזדהות בדיוק עם המאמר הראשי של דבר.

ישבתי בביתם, שתיתי קפה, שוחחנו על הא ועל דא, על מעשי הילדים בבית־הספר.

מדי פעם יצאה האשה בחופזה מחדר־האורחים. היה נדמה לי שעיניה סמוקות.

לבסוף אמר לי הבעל: „אתה צריך לסלוח לאשתי. היא מדוכאת היום. אתה יודע, בננו הבכור נמצא בתעלת־סואץ.”

ולפתע, כאילו נשבר איזה מעצור פנימי, כאילו נפתח איזה סכר שנסגר בכוח:

„תגיד, האם באמת אי־אפשר לעשות שלום? האם אנחנו באמת עושים את הכל כדי לשים קץ למצב הזה?”

ומייד החריש, במבוכה רבה, כאילו אמר דבר שאינו בסדר.

★ ★ ★

אני מעריך רבבות הורים אלה על שליטתם העצמית, על נאמנותם, על נכונותם לתת את שלהם ללא כל היסוס.

בכך הערובה העליונה לקיומנו, לביטחוננו, ליציבותנו הנפשית.

אך לעיתים מתגנבת לליבי המחשבה: הלוואי ולא החרישו!

הלוואי והיו קצת פחות שולטים בעצמם, קצת פחות מוכנים להאמין.

הלוואי והיו קצת יותר שואלים שאלות, וקצת פחות מוכנים לקבל תשובות קלות.

הייתי רוצה לשמוע את קולכן, האמהות.

הייתי רוצה לשמוע את הקול של כולכן שואל, בפה מלא, בלי מבוכה:

„האם באמת אי־אפשר לעשות שלום? האם אנחנו באמת עושים את הכל כדי לשים קץ למצב הזה?”

★ ★ ★

נדמה לי שהולך ונפתח פער בין ישראל „הרשמית”, בין צמרת המימסד, עסקני המפלגות, הממשלה, הכנסת, העיתונות — לבין העם הפשוט, אשר אמהות אלה הן ליבו החם.

איני רוצה, חלילה, לרמוז שיש מישהו במדינה הזאת המתייחס בקלות־דעת לחיי אדם. בוודאי שלא.

איני רוצה לטעון כי יש מישהו בקירבנו הדואג לשלום הבנים יותר מזולתו, או פחות מזולתו. עצם המחשבה הזאת פסולה בעיני מעיקרה.

אין דבר השנוא בעיני יותר מאשר עסקן המדבר על „בנינו היקרים” ועל „רצון הבנים שנפלו”, בבואו לעשות נפשות לקו פוליטי זה או אחר.

אך עובדה היא שנוצר פער בין צמרת המימסד ובין עם־האמהות, פער נסתר אך מורגש.

פער שמעליו מרחפת השאלה: מה המחיר שמותר לשלם, שצריכים לשלם, למען השלום?

או, בניסוח הפוך: מה המחיר שצריכים לשלם, שמותר לשלם, למען קיום עמדות „קשוחות”, למען קיום פולחן של „קשיחות” והתחרות על „קשיחות” בצמרת?

★ ★ ★

בחוגים הרציניים שבצמרת השלטון (ואלה אינם דווקא החוגים הבולטים לעין) ברור עתה לגמרי שניתן להשיג שלום — בתנאים מסויימים ובמחיר מסויים.

ניתן להשיג שלום שאיש מאיתנו לא העז לחלום עליו ב־4 ביוני, 1967.

אילו הציע לנו אז המלך חוסיין את אשר הוא מציע כיום — היינו חושבים שהגיעו ימי המשיח.

ב־5 ביוני יצאנו למלחמה — כולנו הסכמנו לזה — לשם הגנה על המדינה. באוזני האמהות התנגנו דברי ראש־הממשלה ושר־הביטחון, שהבטיחו שניהם חגיגית כי זוהי מלחמת־מגן בלבד, שאין פנינו לשום כיבושים.

השלום הזה — זה שכולנו קיווינו לו ב־5 ביוני — ניתן עתה להשגה.

בוודאי, לא שלום מושלם, לא שלום של אחרית הימים.

אבל שלום שאפשר לחיות עימו. שלום שיש עימו ביטחון.

שלום שלא ירחיב את גבולות המדינה, בהם חיינו במשך 19 שנה — אבל שישנה את טיב הגבולות.

שלום שלא יביא שטחים חדשים, אבל שיביא מציאות חדשה, יחסים חדשים בינינו ובין העמים שבקירבם חייבים אנחנו לחיות.

שלום כזה אפשרי. אפשרי בכמה וכמה דרכים.

אפשרי בדרך של ניהול מדיניות גמישה כלפי יוזמת ארבע המעצמות, על מנת לתרגם אותה למיבצע־שלום ממשי.

אפשרי גם בדרך הפוכה של מגע ישיר עם העם הפלסטיני.

★ ★ ★

אילו היינו מדינה דמוקראטית אמיתית, היתה ברירה זו מובאת עתה בפני הציבור, כדי שהציבור יכריע.

הרי זהו כל תוכנה של דמוקראטיה: שהעם עצמו מכריע על עתידו. שהעם עצמו הוא אדון לגורלו.

במישטר הדמוקראטי, אין העם בוחר רק במושלים, באופן פורמלי. הוא גם נותן למושליו הנחיות עקרוניות — כדי שהם יתרגמו אותן לשפת הביצוע.

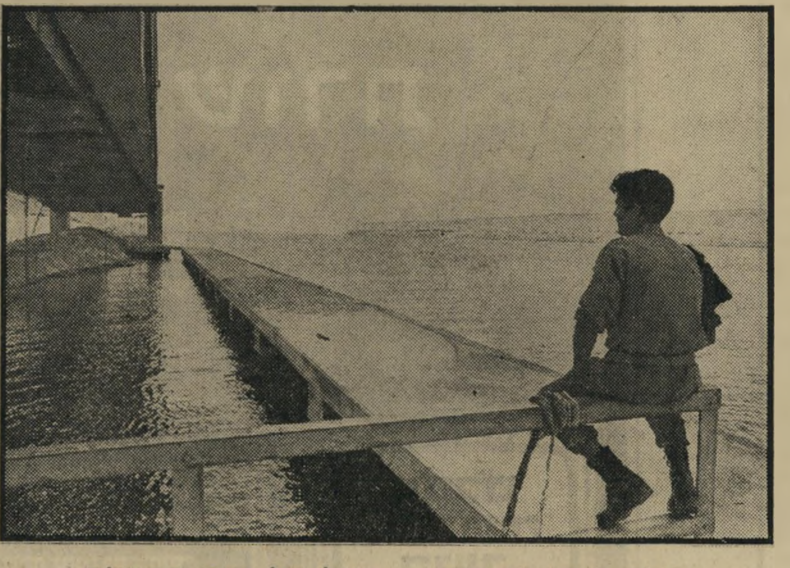

אחד מבין רבבות — חייל על גדת התעלה

אילו היינו מדינה דמוקראטית אמיתית, היתה הממשלה מביאה להכרעת הציבור — הציבור, לא הכנסת, שאינה אלא בבואה של הממשלה — את השאלה העומדת בפני המדינה.

היא היתה אומרת: אפשר, כפי הנראה, להשיג שלום בתנאים כאלה וכאלה.

האלטרנטיבה היא חוסר־שלום, בתנאים כאלה וכאלה.

האם אתם מייפים את כוחה של הממשלה ללכת בדרך הראשונה — או בדרך השנייה?

במילים פשוטות לגמרי: האם אתם רוצים שלום בלי שטחים חדשים, או שטחים חדשים בלי שלום?

★ ★ ★

לי, אישית, אין שמץ של ספק מה ואיך היה הציבור מכריע, אילו נשאל שאלה זו.

אין לי ספק איך היו מכריעות רבבות האמהות — שהן העם.

גם לממשלה אין ספק.

שהרי אילו סברו 22 עסקני מפלגות המימסד, המהווים את „ממשלת הליכוד הלאומי”, כי הציבור היה מכריע לפי דעתם — הם היו מעבירים את ההכרעה לידי הציבור. הם היו עורכים מישאל־עם.

הם היו אומרים לציבור את האמת, ואומרים: הנה, החליטו.

תחת זאת הם עושים את ההיפך. הם דואגים לכך ששום הכרעה כזאת לא תהיה אפשרית, לא להלכה ולא למעשה.

לא להלכה — כי אין לציבור שום אפשרות שהיא להביע את דעתו בתהליך דמוקראטי.

מישאל־עם — תהליך דמוקראטי המקובל במדינות רבות, מהן הדמוקראטיות ביותר בעולם, ושהביא זה עתה להחלפת השלטון בצרפת — אינו נערך.

בחירות — אין להן כימעט שום משמעות מבחינה זו.

כי כל אחת מהמפלגות הגדולות כוללת את כל הזרמים, החל בקבוצות־שוליים פאשיסטיות וכלה ברודפי־שלום מושבעים, גם חסידי־סיפוח וגם מתנגדי־סיפוח. הבוחר נדרש להצביע בעד רשימה שיש בה דבר והיפוכו, וממילא אין להצבעתו בעד רשימה כזאת שום ערך לגבי ההכרעה הלאומית.

★ ★ ★

כך שלא תיתכן כלל הכרעה להלכה. אבל גם למעשה לא תיתכן הכרעה כזאת.

כי הציבור פשוט אינו יודע את העובדות, ואינו יכול לדעת אותן.

כדי להעלים את הפער בין עמדתה ובין משאלות־הלב של האמהות, פשוט אין אומרים לציבור את האמת.

אומרים לציבור: אין בכלל ברירה. לא ייתכן שום שלום, בשום תנאים, בשום מחיר.

כדי להציג טענה זו כאמת לאמיתה, למרות הידיעות היומיומיות האומרות את ההיפך, מופעלת עתה במדינה מערכת של שטיפת־מוח שאיני זוכר כדוגמתה.

כל כלי־התקשורת, כל אמצעי הטלוויזיה והרדיו (שבראשם עומד ד״ר חיים יחיל, מנהיג תנועת ארץ־ישראל השלמה), כל העיתונות ההמונית, כל הביטאונים של מפלגת המימסד, חוזרים על סיסמה זו, יום אחרי יום: אין ברירה, אין ברירה, אין ברירה.

כאילו אדם אחד כתב את כל העיתונים, שידר את כל השידורים, נאם את כל הנאומים של כל עסקני המימסד — אדם יחידי, בעל דעה יחידה.

וכשאתה רואה מערכת עצומה זו, אתה שואל את עצמך: מדוע יש בה צורך? כלפי מי היא מופעלת?

יש בה צורך מפני שאם אחת, בעלת עיניים סמוקות מבכי, שואלת בחרדה, בחוכמה, באינסטינקט הבריא של אם: „האם באמת אי־אפשר לעשות שלום? האם אנחנו באמת עושים את הכל כדי לשים קץ למצב הזה?”

הרימי את קולך, אמא!

מאת אורי אבנרי

בעולם

(המשך מעמוד 10)

קורה לרוסים בברית־המועצות.

עוד מעט הם יהיו מיעוט. ואולי הם כבר הגיעו לכך.

הבעייה הדמוגראפית. במיפקד שנערך בברית־המועצות, בינואר 1959, היוו בני הלאום הרוסי 54.65 אחוזים מכלל האוכלוסייה בארץ הסובייטים. במיפקד הבא, שייערך בינואר 1970 יתברר, בלי ספק, כי הרוסים ירדו אל מתחת למחצית.

גורם לכך שיעור הילודה. הילודה הרוסית נופלת בהרבה מילודת „בני עדות המיזרח" באסיה התיכונה ובקווקז.

אייק
האם כדאי היה להחזיק בחיים?

מצב זה אינו בלי־תקדים. גם ברוסיה הצארית היו הרוסים פחות ממחצית, בגלל שליטתם במדינות זרות. זאת היתה אחת הסיבות לכך שלנין חילק את המדינה לשורה של רפובליקות לאומיות, אוטונומיות־להלכה. ברית־המועצות — ששמה האמיתי הוא „איחוד הקהיליות הסוציאליסטיות המועצתיות" — היא פדרציה.

אולם עתה משתבש המצב גם ברפובליקות אלה. כך, למשל, מהווים בני הלאום הקאזאכי מיעוט ברפובליקה הקאזאכית, שהיא אחת מקהיליות ברית־המועצות. רוב תושבי הקהיליה מורכב ממהגרים: רוסים, גרמנים, אוקראינים, קוריאים ואחרים.

כשהרוסים היו רוב בברית־המועצות, שלטו בה סטאלין הגרוזיני וכרושצ'וב האוקראיני. כיום, כשהם כבר מהווים כנראה מיעוט, שולטים בה הרוסים קוסיגין וברז'נייב.

רפואה

הדוגמה הנוראה של אייק

דווייט אייזנהואר הוחזק בחיים, במשך זמן רב, באמצעים רפואיים מלאכותיים. הדבר ניתן עתה במיקרים רבים, אם מוכנים להשקיע בכך את האמצעים הרפואיים והכספיים הדרושים.

האם זה כדאי?

חיים עד 80. השבוע, בוועידה רפואית בריטית, היה לרופא אחד העוז לקום ולהגיד: לא.

טען הד"ר קנת ויקרי: החזקת הזקנים בחיים גורמת למניעת טיפול רפואי מתאים מאנשים צעירים יותר, חולים כרוניים ואחרים, שאינם מוצאים מיטות בבתי־החולים, ושאין עבורם מקום בחדרי־הניתוח.

מיקרהו של אייזנהואר היה, לדעתו, „הדוגמה הנוראה ביותר של ההזקת אדם בחיים באמצעים רפואיים."

ויקרי אינו מציע להרוג את הזקנים. אבל הוא מציע כלל: שלא ייעשה שום נסיון להחזיק בחיים, באופן מלאכותי, אדם מעל לגיל 80.

„יניחו לי למות". הרעיון עורר מייד הסתייגות כללית. מוסדות־הרפואה התנגדו לגבול של גיל. אבל דווקא דובר אגודת־הזקנים הבריטית, אדם בגיל 83, הביע דעה דומה לזו של הרופא.

„איני סבור שזה צודק להחזיר לחיים זקן שכבר מת כמעט," אמר ארנסט מלינג, „כשאדם מתקרב לשעת פטירתו, יש להניח לו למות. המוות הוא טבעי. כי כאשר אתה זקן, המוות אינו חשוב כל כך. אילו חליתי לפתע, וחשבתי שאין לי תרופה, הייתי רוצה שיניחו לי למות."

מדע התקשורת

מדע התקשורת הוא אחד האמצעים שאיפשר לאדם את השליטה על כדור הארץ ובעזרת האלקטרוניקה הוא אף שואף לכבוש את החלל.
נסיון רב ערך נרכש תוך כדי תכנון ובנית הציוד האלקטרוני הדרוש לתכניות החלל.
„שאוב לורנץ" קשורה בחברת I.T.T. הבינלאומית שהיא אחת מהחברות הגדולות בעולם לאספקת ציוד אלקטרוני.
חברה בינאלומית זאת אף לוקחת חלק חשוב בפיתוח המרכיבים האלקטרוניים לתכניות החלל.
לכן, התאפשרו שכלולים כבירים כגון מעגלים אלקטרוניים מהפכניים, קבלי טנטאלום זעירים וטרנזיסטורים SILICIUM PLANAR העמידים בפני חום — שכלולים המנוצלים גם במוצרי „שאוב לורנץ" החייבים לספק את הדרישות הקפדניות ביותר.
כשאתה רוכש ציוד „שאוב לורנץ" אתה נהנה גם מחנסיון בתחום טכנולוגית החלל.
לכל מקלטי טלויזיה „שאוב לורנץ" אותן תכונות: ביצוע יוצא מן הכלל שהושג ע"י תכנון טכני מתקדם, אחריות ועיצוב מרשים.

מקלט הטלויזיה הטוב בעולם!

ITT SCHAUB-LORENZ

גימנסיה ריאלית

הרשמה לשנת הלימודים תש"ל לכתות בוקר ט', י', י"א, י"ב

תיכון עיוני במגמות
הומניסטית
ריאלית

תיכון מקצועי במגמות
רדיו־אלקטרוניקה
טלויזיה - תעופה

לבורנטים כימיים
גרפיקה–שרטוט
ציור אופנה
פקידות

כולל הכנה לבחינות הבגרות הנערכות על-ידי משרד החינוך
הוראה על-ידי מורים אקדמאיים בעלי נסיון ✶ סטיפנדיות

פרסים, הרשמה, 8־5, 1־9	תל־אביב	חיפה	רמת־גן	בת־ים	חולון	פתח־תקוה	ב"ב
	ברנר 17 מפנת אלנבי 55	שמריהו לוין 30	ביאליק 42	רוטשילד 33 ע"י המצבה	סוקולוב 56	ברכוכבא 1	חברון 22 מפנת מודיעין 77 ר"ג

צעירים אלה נפלו השבוע בחזיתות צה"ל – מקנטרה עד החרמון

רב"ט שמעון בן־שיטרית

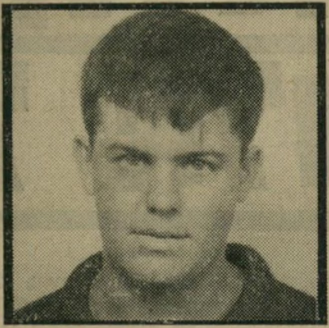
טוראי יצחק לאופר

טוראי חנניה פילו

טוראי חנן בן־אסא

טוראי מנחם סימן

סג"מ אליעזר קנדלשטיין

אריה ציטיאט

סגן שמואל קלוגר

רב"ט דויד אלגרבלי

טוראי דויד שטוקמן

אזרח נורמלי חושש לקחת עיתון ליד — פן יראה שוב את הפנים הצעירים של עוד חייל שנפל בחזית. כאשר פותחים את הרדיו לשמוע את שידור החדשות, אי־אפשר להשתחרר מן המועקה שבמחשבה: עוד הרוגים?

הבטחון הראשון, דוד בן־גוריון, פטור מגיוס. ושר־הבטחון הנוכחי חזר וקבע, כי שיחרור זה מוצדק — ויימשך.

ומה עושים הבחורים הבריאים, שעולמם הרוחני מתרכז סביב סימטאות מאה־שערים? על מה יוציאו את מירצם השבוע, משהובאו למשפט בירושלים, עמדה משטרת הבירה במצב־הכן. הודיעו לה מראש, שחבריהם של הקנאים המשוחררים־מגיוס מתכוננים לפרעות. והמשטרה, המעריכה את כושרם הקרבי של „הקוזאקים של הקדוש־ברוך־הוא",

אלה מול אלה

אך הבחורים בחאקי ממלאים את שליחותם במסירות. שהרי כל הארץ חזית, כל העם צבא.

כל העם — פרט לבחורי־הישיבות. להם העניק שר־ ואונם בשעות טרופות אלה? 77 מהם התארגנו לצבא פוגרו־מיסטים, התפרצו לדירת מנהל בית־החולים שערי־צדק, הרסו את רהיטיו והיכו את אמו, בשם „ההגנה על כבוד המת." נאלצה לזנות לשעות ארוכות כמה מתפקידיה השוטפים, כדי להבטיח שאבירי הישיבות לא יעשו באולם בית־המשפט מה שעשו בדירתו של הרופא.

וצעירים אלה, שהועמדו השבוע למשפט בגלל פוגרום בבית רופא

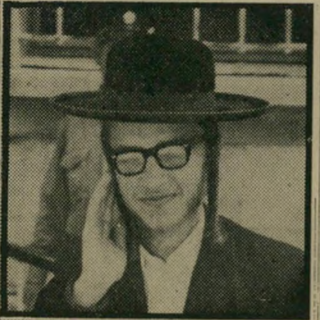

והכאת אמו הזקנה – משוחררים מגיוס לצה"ל בפקודת שר הבטחון

הקוזאקים של אלוהים

התקפה חזיתית הקומאנדו של מאה־שערים מסתער לעבר צלמי העתונות שהמתינו ליד בית־המשפט בירושלים, אשר שוטרים מקומיים מנסים לחסום אותם ולמנוע בעדם מלהכות את צלמי העיתונות.

מיגרש הרוסים בירושלים הפך ביום הראשון השבוע לחזית מלחמה. מצידה האחד של החזית עמדו שורות רועשות של אברכים צעירים, לבושים בקאפוטות ארו־כות ומיגבעות שחורות. מצידה השני ניצבו כמאה שוטרים — חלקם רכובים על סוסים, אחרים רגלי. הם היו שקטים וקצת נבוכים. נראה היה שהפקודות אותן קיבלו ציינו במפורש את הצורך להימנע מהיתקלות ישירה ומשימוש בכוח הזרוע עם האוייב, עד כמה שהדבר יהיה אפשרי.

לעומת השוטרים המאופקים לא היו ה־מתקיפים מאופקים כלל. הם התאספו כאן, כאלף איש מישיבות מאה־שערים, כדי ל־הביא את עזרתם ותמיכתם הרוחנית לטר־בים שביניהם: לקומאנדו של מאה שערים. אותם 77 צעירים דתיים קנאים, שתקפו לפני מיספר שבועות את מנהל בית־החו־לים שערי־צדק בירושלים בדירתו, ועתה הובאו למשפט על מעשיהם.

„מי הוא העושה מעשה היטלר ימ״ש?״ שאל אחד הכרוזים שהופצו על־ידי צבא השחרור בכניסה לבית־משפט השלום בירו־שלים. „החצוף המחוצף המכנה את עצמו

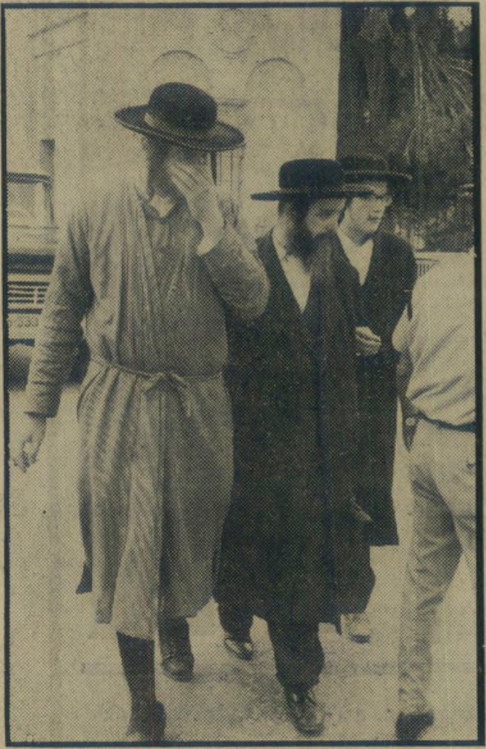

הסיוע רבני נטורי־קרתא ליוו את נאשמי הפוגרום בביתו של הפרופסור מאיר לבית־המשפט סייעו להם בהתלהבות בקריאות־גנאי לעבר השוטרים.

ד״ר דייוויד מאיר! האם לבריה כזו יכו־לים למסור הנהלת בית־החולים לידו? שו־מו שמים! מום שבך אל תאמר לחברך!״

„הצילו! הצילו! הצילו!״ זעק כרוז אחר, חתום בשמו של הוועד־להצלת־שערי־צדק, „יתקומם ציבור החרדים בארץ ובחוץ־לארץ!״

גם שיירת המלווים של הנאשמים, שניסו לפרוץ את שרשרת השוטרים, זעקו לשמים: „נאצים! עוכרי ישראל! רוצחים!״ היתה דרושה לשוטרי ירושלים מידה רבה של אורך־רוח כדי לא להגיב על העלבונות ו־קריאות־הבוז שהוטחו לעברם.

★ ★ ★

„פריצם!" בבית־המשפט

אל תוך אולם המשפטים הצליח לחדור חלק קטן מאברכי־המשי הלוהטים. הם תפשו כל מקום אפשרי, ניהלו שיחות קול־ניות ורעשניות באידיש עסיסית. כשנכנסה לאולם עיתונאית — פרצה השערורייה. „פריצס! פריצס! פריצס!״ פרצו השורות ב־צעקות. השוטרים באולם לא ניסו אף ל־השתלט על המצב. הם החליטו, אחרי הת־ייעצות קדחתנית עם התובע, שיותר קל להרחיק את העיתונאית מן האולם מאשר את האברכים הזועמים.

בשורות הראשונות של האולם ישבו ה־גיבורים הראשיים של הפרשה. אף ספסל נאשמים במדינה לא היה מסוגל להכילם. היו אלה 77 איש — 77 קוזאקים של אלו־הים. רובם ככולם — צעירים בריאים, חסו־נים והדורי רוח לחימה.

הם לא השתתפו בקרבות של יוני 1967. רגלו של שמואל קרויזר, בן ה־20, לא דר־כה על חולות סיני. יצחק בוכינגער (19) לא הסתער על עמדות הסורים ברמת־הגולן. אפרים הרשקוביץ, בן ה־20, לא לחם מול

החבוסה שוטרים גוררים את אחד מנאשמי ההתפרעות בביתו של הפרופסור מאיר, מחצר בית־המשפט בירושלים, כשהם מסובבים בכוח את ידו. נאשם זה ניסה קודם להלום באגרופיו בקהל שצפה בנאשמי מאה־שערים היוצאים מביהמ״ש.

ניעה אחד מנאשמי הפוגרום, מס־תיר את פניו בכובעו, מובל ל־ידי אחד השוטרים ששמרו על אולם בית־משפט, הרחק מזירת הקרב הסוערת.

סוואה נאשם נוסף, שלא הת־בייש לפרוץ לדירת פרו־סור מאיר, כן מתבייש מעין המצלמה.

הליגיון בירושלים. אליעזר פרוש, זאב גוט־ליב, ארטור סמט או משה פרנקל — כולם בני 20—21, כולם משכונות חרדיות בירו־שלים — לא בילו גם יום אחד במוצבים של עמק הירדן או בביצורים שמול התעלה.

כולם משוחררים מחובה לשרת בצה"ל.

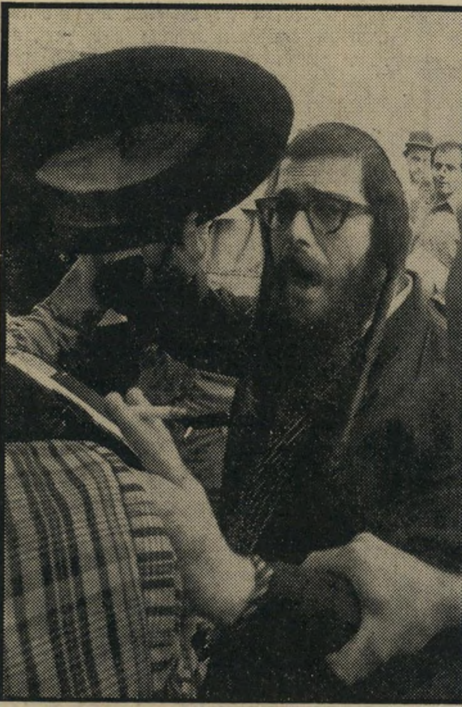

הדתק כשהוא מנופף בכובעו מנסה אחד מאברכי־המשי של מאה־שערים למנוע מהשוטרים לעצור את חבריו המתפרעים ברחבת מיגרש הרוסים בירושלים.

יש להם לכך הצדקה נעלה: הם לומדים בישיבות.

אך שיחרור מצה"ל אינו זהה לשיחרור ממלחמת־קודש. לכן התגייסו כל ה־77 ב־רצון רב לצבא־השמים. אולי בגלל זה — שגיוס לצבא־השמיים בטוח מגיוס לצה"ל.

★ ★ ★

האוייב העיקרי

שכונת **מאה־שערים** היא מדינה־בתוך־מדינה. יש לה ראש־ממשלה מ־שלה — הרב מסטמאר. יש לה שר־חוץ עצמאי — ישעיהו שיינברגר, המנהל את ה־יחסים עם העולם החיצוני, ובין היתר גם עם מדינה זרה — ישראל. יש כמובן גם ראש־מטה־כללי: יוסף שיינברגר, האיש ש־מתכנן את מיבצעי צבאו הפרטי של אלוהים.

הממשלה של מאה־שערים מחליטה מדי פעם מי הוא אויבה העיקרי. לאחרונה הח־ליטה ממשלת נטורי־קרתא שהסכנה לקיומה של מאה־שערים הוא בית־החולים שערי־צדק.

ההחלטה הועברה לביצועו של המטכ"ל ה־חרדי ולמיבצע המיוחד גוייס הקומאנדאנט של מאה־שערים.

כיצד התנהל המיבצע ומה היו תוצ־אותיו? זאת פירט כתב־האישום, שהוק־רא בבית־משפט השלום בירושלים. בפתי־חת משפט ה־77 בפני השופט יעקב בוק.

„בתאריך 6.4.69, בשעות הערב, בשכונת מאה־שערים," סיפר כתב־האישום, „השתתפו הנאשמים בעצרת־מחאה נגד ניתוחי־מתים, ובמיוחד נגד מינויו של פרופסור דויד מאיר כמנהל בית־החולים שערי־צדק. בתום העצ־רת, בשעה 9.30 בערב, נסעו הנאשמים ב־שני אוטובוסים (היו אלה אוטובוסים ער־ביים) לשכונת בית־וגן בירושלים, כדי להו־ציא לפועל מטרה משותפת: להפגין ליד ביתו של פרופסור מאיר ברחוב הפיסגה 55, להטיל אימה ופחד עליו ועל בני מש־פחתו. כל זה כדי לאלץ את המתלונן להת־פטר ממשרתו."

כתב־האישום ממשיך ומספר איך פעלו אנשי הקומאנדו: הם חולקו לשתי קבוצות. קבוצה אחת הקיפה את הבית ותוך צעקות ויידוי אבנים על חלונות דירתו של פרו־פסור מאיר, שמרה על הכניסה. קבוצה שנייה פרצה לחדר המדרגות, הגיעה לקומה ג', פרצה את דלת־הכניסה והחלה בפוגרום.

גיבורי מאה־שערים גילו אומץ־לב במא־בקם נגד אמו הקשישה של הרופא — תקפו אותה, הפילו אותה ארצה והתעללו בה.

„לאחר מכן ניגשו חלק גדול מן הנאש־מים, שמנה כ־50 איש," המשיך בסיפורו כתב־האישום, „אל ביתו של מר נחום פסין (סגנו של פרופסור מאיר), ברחוב החידה 28 בבית־וגן. הם ביקשו להמשיך להפגין ו־להטיל אימה, אך בהתערבות דיירי הבית, נמנע הדבר מהם."

הקומאנדו האמיץ נסוג, כאשר נתקל ב־התנגדות העולה על כוחה של אמו הקשישה של פרופסור מאיר וילדיו.

הקוזאקים של אלוהים לא היו מו־כנים להודות במעשיהם בבית־המשפט. בשם כולם, להוציא שני נאשמים, הופיע האיש שהעניק להם את השראתו — ה־רמטכ"ל של מאה־שערים, יוסף שיינברגר. במילים קצרות, בשמם של כל לוחמיו, כפר הרמטכ"ל באשמה.

★ ★ ★

התקפה שנייה

השופט **בזק** לא היה מוכן להמשיך לנהל משפט המוני כזה. הוא חילק את הנאשמים לארבע קבוצות, וינהל לה־בא ארבעה משפטים נפרדים.

כאשר יצאו מבית־המשפט, עדיין פעמה בלב אברכי־המשי ויקירי מאה־שערים רוח הקרב. הפעם היפנו את זעמם לעבר צלמי העיתונות שניסו לצלמם. הם הסתערו עלי־הם, ניסו לחטוף את המצלמות ולהכותם.

כאן פקעה סבלנותם של השוטרים. ה־אות ניתן והם הסתערו על המתפרעים, הר־חיקום בכוח ממיגרש הרוסים, חזרה אל מיבצרם — מאה־שערים.

ניתוק מגע שוטרים תופסים קאפוטה של אחד מ־בחורי־הישיבה שהתפרעו ליד בית־המש־פט בירושלים, אחרי הישיבה הראשונה במשפט 77 הנאשמים בהתפרעות בדירת הפרופסור מאיר, הרס רהיטיו והכאת אמו הזקנה. צילום זה נעשה תוך מהלך הקרב האלים בין השוטרים ובחורי הישיבה. משפטם של בחורי הישיבה ייערך בארבע קבוצות.

כך יקום ויופעל השלום הכפוי – עוד בקיץ זה!

זהו סיפור דמיוני. אבל אין הוא לקוח מן הדמיון. הוא מבוסס על אינפורמציה מוסמכת ביותר מבירות העולם ועל הערכותיהם של כמה ממיטב המומחים העולמיים. קרא את הדברים — וחשוב עליהם. כי תוך חודשיים הם יעמדו במרכז חייך — ובמרכז חיי המדינה.

יולי 1969

זה קרה במהירות. הרבה יותר מוקדם מכפי שמישהו תיאר לעצמו. עחוני ישראל, בהשראת משרד־החוץ של אבא אבן, הודיעו עד הרגע האחרון שזה לא יכול לקרות כלל. האמריקאים לא יוכלו לעולם להסכים עם הרוסים על משהו של ממש. הערבים מעמידים רק פנים, אבל לא יוכלו לקבל את זה. אירגוני־הטירור יתקעו יתד בגלגל. נפילת דה־גול תעכב את כל העניין.

בעומק ליבם, היו מנהיגי ישראל משוכנעים כי הכל הוא בלוף אחד גדול. והם דאגו לכך שכל אזרחי ישראל יאמינו בכך.

„אין מה להיבהל מן השמועות," אמר דובר משרד־החוץ, בתידרוך סודי לכתבים המדיניים של העיתונים היומיים, ביום א׳, ה־6 ביולי 1969, בשעה 8 בערב (לפי שעון ישראל).

„חוץ מזה," הוסיף, „אתם יכולים לסמוך על יהודי אמריקה. שום ממשלה אמריקאית לא תעז להתגרות בהם. אל תשכחו כי בשנה הבאה יש בחירות לקונגרס."

„בלי הבדל של דת"

היה ליל־קיץ בהיר בוושינגטון. העתונאים, שהובהלו למסיבת־עתונאים דחופה בבית הלבן, חזרו ברובם מפיקניקים בחיק הטבע. זה היה ביום א׳, ה־6 ביולי 1969, בשעה 8 בערב (לפי שעון מזרח ארצות־הברית).

כבר בהיכנסם לאולם הגדול, שמו העתונאים לב לתכונה הבלתי־רגילה. ליד הדוכן שלידו

הנשיא ניכסון מוסר את ההודעה ההיסטורית על השלום הכפוי

עמד להתייצב הנשיא ניכסון, עמדו פקידים בכירים של משרד־החוץ. „כן, כן, מר רוג'רס יהיה נוכח," הם אמרו לכתבים המתוחים, „וגם מר קיסינג'ר, וגם מר יוסט. לנשיא יש הודעה היסטורית."

כאשר ניגש הנשיא אל הדוכן, במרכז אורות הטלוויזיה, היו פניו רציניות, כמעט חגיגיות. הוא נראה כאדם הנכנס לקרב הגדול של חייו, ושמנוי וגמור עימו לנצח.

הוא היפנה את עיניו אל המצלמות ודיבר ישר אליהן: „גבירותי ורבותי, יש לי היום הודעה שתשמח את ליבם של כל האמריקאים הנאמנים, בלי הבדל דת." הוא הפסיק לרגע, נתן למילים „נאמנים" ו„בלי הבדל דת" להיקלט היטב. „כאשר אנו דואגים לגורל העולם, השלום והאומה שלנו, אין הבדל בין אמריקאי ואמריקאי."

„אני יכול לבשר לאומה האמריקאית בשורה חשובה ביותר," המשיך הנשיא. „היום אחרי הצהריים, בשעה ארבע, נתקיימה ישיבת ראשי המשלחות של ארבע המעצמות הגדולות באו"ם.

בישיבה זו חתמו ארבעת ראשי־המשלחת על מיסמך המכיל את פרטי ההסדר לענייני המזרח־התיכון, בהתאם להחלטת מועצת־הבטחון.

„מובן שזוהי המלצה בלבד. אין המעצמות הגדולות מתכוננות לכפות דבר על בעלות בריתן. אבל," וכאן הרים הנשיא את קולו, והדגיש כל מילה, „אנחנו נאחז בכל האמצעים הדרושים כדי לשכנע את הצדדים הנוגעים בדבר להסכים להסדר זה, כדי למנוע מלחמת־עולם אשר תמיט שואה לא רק עליהם, אלא גם על מאות מיליוני בני עמים אחרים.

ההסדר, אותו קרא הנשיא באוזני העיתונאים ומיליוני צופי הטלוויזיה ומאזיני הרדיו, לא כלל אפתעות רבות. פרטיו הודלפו זה מכבר:

- הערבים יפסיקו את **מצב הלוחמה** עם ישראל.
- מדינות ערב וישראל יכירו **בריבונות, בעצמאות ובשלימות הטריטוריאלית** של כל מדינות המרחב.
- ישראל **תיסוג מכל השטחים** שכבשה במלחמת־ששת־הימים, שהיו שייכים בעבר לקהילייה הערבית המאוחדת ולירדן. (מכיוון שסוריה סירבה מראש לקבל כל הסדר, לא נכללה **רמת־הגולן** בהסדר.)
- לאורך **הגבול הישראלי—ירדני** יהיו שינויים קלים. ישראל תקבל את איזור לטרון ואת קלקיליה, וישראל מוסרת לירדן שטחים ריקים מסויימים ליד חברון.
- **ירושלים** תישאר מאוחדת, בידי ישראל, אך ללא פרבריה. המקומות הקדושים למוסלמים (חראם אל־שריף, ובו מיסגד אל־אקצה וכיפת הסלע) יהוו שטח ריבוני ירדני. והגישה אליהם תהיה דרך פרוזדור מכביש חברון—יריחו.
- **רצועת־עזה** תצורף לממלכת ירדן, וייעשו סידורים מיוחדים למעבר חופשי אליה מגופה של ממלכת ירדן.
- כל השטחים שפונו **יפורזו מכוח צבאי.**
- לאוניות הנושאות דגל ישראל יהיה מעבר חופשי **בתעלת־סואץ ובמיצרי־טיראן.**
- **בעיית־הפליטים** תיפתר ברוח החלטות האו"ם.
- הקהילייה הערבית המאוחדת, ירדן ולבנון מקבלות על עצמן התחייבות למנוע כל **פעולות־טרור** משיטחן.
- כל מדינות האיזור יוותרו על פיתוח **נשק גרעיני.**
- כל הצדדים יכריזו שעם קבלת הסדר זה **חוסל סופית** הסיכסוך ביניהן, ושוב לא תהיינה להן תביעות זו אל זו.
- ההסדר יהיה בצורת **מיסמך חוזי,** שכל הצדדים יחתמו עליו במרכז האו"ם — כל אחד בניפרד.
- ארבע המעצמות יתנו, באמצעות מועצת הביטחון, **ערובות ממשיות לביטחון** גבולות כל מדינות האיזור, ובכלל זה הבטחה להתערבות צבאית מיידית על־ידי כוחות מוטסים במיקרה של התלקחות.

הנשיא סיים את דבריו בקטע נרגש. „אני משוכנע מעומק ליבי כי הסדר זה הוא לטובת כל בני־בריתנו במיזרח התיכון, ישראל ומדינות ערב כאחת. הוא מהוה נצחון גדול של כוחות־השלום בעולם, ומכתיר בהצלחה את המאמץ בו התחילה הממשלה שלי מאז יומה הראשון. זהו צעד גדול לקראת חיסול מלחמת־ויאט־נאם, עיקור שאר מוקדי הסכנה, ופירוז העולם מנשק־השמדה. אנו פותחים היום תקופה חדשה.

„אני פונה לכל חוגי הציבור האמריקאי בדרישה להעמיד את נאמנותם לארצנו מעל לכל שיקול אחר, ולהפעיל את מלוא השפעתם על ידידינו, כדי שיבינו את רוח מאמצינו."

הוסיף הפרשן יוסף אלסופ, בשידורו באותו ערב: „דברי הנשיא כללו אזהרה גלוייה לציבור היהודי בארצות־הברית, אזהרה ששום נשיא לפניו לא העז להשמיעה. הממשלה החליטה, כנראה, להטיל את כל כוחה על כף המאזניים, כדי לחסל כל התנגדות מבפנים."

ברית־המועצות איימה בהתערבות צבאית

מה גרם להשגה מהירה זו של הסדר ארבע המעצמות?

ממשלת־ישראל קיוותה עד הרגע האחרון כי ממשלת־ניכסון תדחה את העניין לפחות עד אחרי הבחירות לכנסת השביעית, באוקטובר 1969. לשם כך הפיצו אבא אבן והשגריר יצחק רבין, רמזים בחוגי ניכסון, כי אחרי הבחירות תקום ממשלה שתהיה גמישה יותר כלפי שלום כפוי. „הרי אינכם יכולים לדרוש מממשלתנו לתת יד להסדר בלתי־פופולרי ערב בחירות," אמר רבין בשיחה פרטית ליוסף סיסקו, סגן שר־החוץ האמריקאי. „זה רק יחזק את החוגים הקיצוניים, ויוסיף כוח לאדם פרוע כמו דיין."

אולם ממשלת ניכסון דחתה הפצרה זו. הזמן דחק לה.

כל יום נראה לה יקר — והתנגדות ישראל הפחידה אותה פחות מגורמים אחרים. למשל: דו"חות סודיים של הסי־אי־איי העידו על עלייה מהירה של השפעת אירגוני־הטרור הפלסטיניים בעולם הערבי. אירגונים אלה, שהיו מושפעים באמצעים כספיים, חילקו נשק לכל מאות אלפי הפליטים הפלסטיניים בלבנון ובירדן. אחרי שהפילו את ממשלת־לבנון, באפריל 1969, איימו להפיל בכל רגע את שילטון חוסיין בירדן.

הדו"חות גם מסרו פרטים על הקשרים החשאיים המתהדקים בין אירגונים אלה ובין סין־העממית.

מטרת הסי־אי־איי היתה, כמובן, לשכנע את הנשיא ניכסון להרשות לישראל לפלוש לעבר־הירדן ברגע המכריע. אולם התוצאה היתה הפוכה. ניכסון, שחשד זה מכבר כי הסי־אי־איי תומך בחשאי בחוגים מסויימים בישראל, הסיק מסקנות אחרות.

מצב־המלחמה, שהשתרר לאורך תעלת־סואץ, יצר מציאות מסוכנת ביותר. בסוף אפריל הודיע השגריר הסובייטי בוושינגטון, דוברינין, לשר־החוץ רוג'רס כי „ברית־המועצות לא תניח בשום פנים ואופן למצריים לנחול תבוסה צבאית חדשה מידי ישראל. במיקרה של התי־

לקחות, תנקוט ברית־המועצות צעדים מתאימים כדי למנוע התפתחות כזאת."

אזהרה מפורשת זו העמידה את הממשלה האמריקאית בפני הצורך להחליט מה לעשות במיקרה שכוח אוירי, ימי, טילי או יבשתי של הצבא הסובייטי יתערב בחזית ישראל—מצ־ריים. מועצת הביטחון הלאומי החליטה שארצות־הברית לא תוכל בשום פנים להסתכן במלחמת־עולם במיקרה כזה, וכי מאידך יהיה לה קשה לנטוש את ישראל. לכן הוחלט למנוע מראש מצב כזה.

הידיעות הראשונות על הכרזת ניכסון נתקבלו בארצות המרחב אחרי השעה 4 בבוקר, ביום ב׳. כעבור דקות מעטות הגיעו גם הידיעות המקבילות, שפורסמו במוסקבה, לונדון ופאריס. התגובות היו שונות.

אזרחי ישראל שמעו את הידיעות ברדיו, בשעה שקראו את עתוני־הבוקר שהודיעו להם „מפי מקורות מוסמכים" כי אין לצפות להסכם בין ארבע המעצמות בחודשים הקרובים.

מהדורת החדשות של הרדיו ירדה על הארץ כהלם. הקריין הודיע בקול נרגש כי בשעה זו מתכנסת הממשלה לישיבת־חירום לדיון באמצעים הדרושים לעמידה מול המזימה.

בצהריים פורסמה הודעה ממשלתית, שנוסחה על־ידי השר מנחם בגין, שהזכירה את חלקו של העולם בהשמדת יהודי אירופה. „הצעת המעצמות כמוה כהסכמת העולם להשמדת ישראל ולהכחדת תושביה, פליטי השואה הנאצית. בשעת־גורל זו פונה ישראל אל כל שוחרי הצדק בעולם, ובראש וראשונה אל בני העם היהודי בתפוצות. קומו חושו לעזרת המולדת!"

עיתוני־הצהריים הגיעו לאוקטאבות הגבוהות ביותר.

הרצל רוזנבלום, ידיעות אחרונות: „... שמו של ניכסון יצטרף לשמותיהם של נבוכד־נצר והמן, חמלניצקי וסטאלין, היטלר ודה־גול... בגידה שפלה שתירשם לדיראון עולם... 12 מילון יהודים יקראו בקול אחד: לא!"

שלום רוזנפלד, מעריב: „מיבחן עליון לעמנו... אף שעל אדמה... אין זו הפעם הראשונה בדברי ימי עמנו שאנו עומדים לבדנו מול העולם כולו... עוצו עצה ותופר..."

בלשכת מפלגת העבודה, שהתכנסה באותו ערב, ושדיוניה נשמרו בסוד כמוס, דובר בשפה לגמרי אחרת.

אבא אבן, שהסתמך על דו"ח השגריר רבין, הביע את דעתו שאין לסמוך על שום עזרה ממשית מצד יהודי אמריקה, מעבר לגל־מחאות פורמלי.

„מי שחושב שאנחנו יכולים להילחם באמריקה הוא אידיוט," אמר פינחס ספיר, בצורה הפסקנית האופיינית לו. „ניכסון יכול פשוט לבטל את התקנה של מס־ההכנסה, המשחררת את התרומות למגבית שלנו ממס. עשינו המון חוכמות כדי למנוע זאת, אבל עכשיו זה לא יעזור." הוא הציע לקבל את ההסדר כנצחון ישראלי.

כולם חיכו להודעת דיין, אבל הוא איכזב. היה ברור כי הוא פוסח על שני הסעיפים.

מצד אחד קרצה האפשרות להעמיד את עצמו בראש השוללים, ולפרוש במיקרה הצורך מן הממשלה, ומצד שני ידע כי תהיה זאת הרפתקה ביטחונית שתבודד אותו לגמרי במשרדו. הדובר הקיצוני ביותר היה משה כרמל. המתונים ביותר היו, מלבד ספיר, השרים הדתיים, ששוכנעו על־ידי משה שפירא. לעומת זאת טענו דווקא אנשי מפ"ם שאין לוותר בשום פנים על רצועת־עזה.

הכריעה את הכף גולדה מאיר. „זה בכלל לא בא בחשבון," אמרה.

„אחרי כל מה שאמרנו בשנתיים האחרונות, ובייחוד בשבועות האחרונים, אי־אפשר בכלל לסגת מעמדתנו. לא השארנו שום דלת אחורית פתוחה. העם לא יבין זאת. תשובתנו צריכה להיות קיצונית נגד. עלינו להילחם. לגייס את היהודים. אני לא מוכנה להתייאש מן היהודים. אפילו אם נגיע למצב הרע ביותר, נוכל לפחות להשיג שינויים לטובה בתוכנית האמריקאית. הם יצטרכו לפייס אותנו. אבל עוד אין מה לחשוב על זה. אנחנו נילחם עוד הרבה חודשים."

הדברים נתקבלו בהסכמה כללית. בסוף הישיבה נתקבלה הצעת השר פינחס ספיר לדחות את הבחירות לכנסת השביעית בשנה — כדי למנוע ממשה דיין את הפיתוי לפרוש ולהקים עם גח"ל גוש קיצוני.

„יום זה הוא יום נצחוננו"

במצריים היתה התגובה הפוכה. הממשלה הכריזה על יום ג׳ כעל יום שבתון וחג, ומוסדות הדת ציוו לקיים בו תפילות הודייה לאללה.

בכיכר־השיחרור בקאהיר התקיימה אחרי־הצהריים עצרת המונים, בה נכחו למעלה מ־100 אלף איש. הנואמים הללו את „גיבורי התעלה", שהכניעו את הצבא הציוני והכריחו את האומות לעשות צדק עם הערבים. אולם התהילה המופלגת ביותר נשמרה לראיס עצמו.

„הוא גדול מצאלח־אל־דין ומבייבארס," קרא שר־ההגנה, „הוא הגואל הגדול של אדמות ערב, הוא מחזיר פליטי פלסטין, הוא נושא נצחון הערביות."

עוד באותו ערב החליטה הממשלה להעניק לגמאל עבד־אל־נאצר, לכל חייו, את התואר „המשחרר".

נאומו של חוסיין היה עצור ביותר. הוא הביע את התקווה שההסדר יפתח תקופה ארוכה של רגיעה. „אנחנו הערבים," אמר, „הננו שוחרי שלום. עייפנו מן המלחמה."

מאחורי הפגנה חיצונית זו של אווירת־נצחון, שנועדה להשכיח מעיני ההמונים את המחיר הגדול ששילמה מצריים — ובעיקר את השייט הישראלי בתעלת־סואץ, הפסקת הלוחמה

בראר מאליק יוסט קאראדון

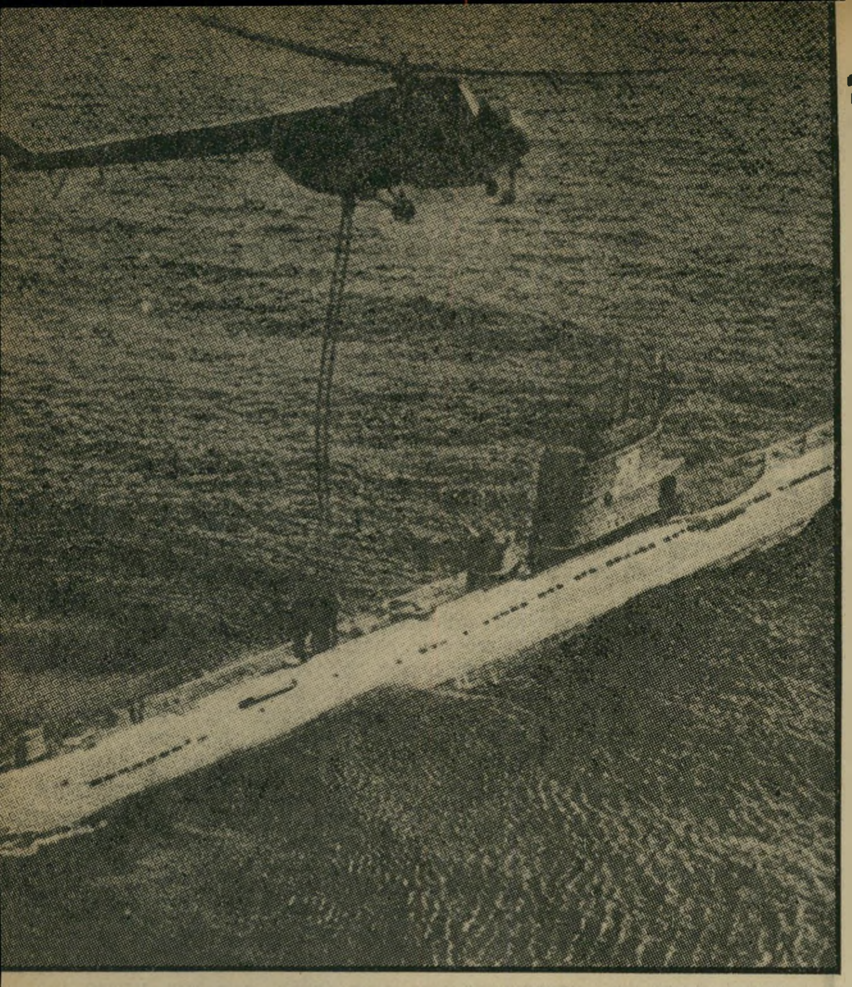

קצין בודק ממריא: מצוללת סובייטית לבדיקת אוניה ישראלית

והחרם — שררה בחוגי הצמרת דאגה. היא התרכזה סביב אירגוני־החבלה הפלסטיניים.

ואכן, באותו יום עמדו אירגונים אלה במרכז כל המחשבות. ממשלת ישראל תלתה בהם את כל תקוותיה. אחרי הדו"חות הקודרים על מצב יהודי אמריקה, נראו החבלנים כעוגן־הצלה יחידי. „תסמכו על עראפאת," אמר משה דיין בישיבת הממשלה. „הוא ידפוק את כולם. הוא לא יתן."

שליח רם־דרג שוגר מקאהיר לעמאן, ובידיו הזמנה בהולה של עבד־אל־נאצר ליאסיר עראפאת לבוא לקאהיר. אולם השליח לא מצא את „אבו־עמאר" בעמאן. המנהיג נטש את העיר עוד ביום ב׳, הסתגר במחנה־פליטים שהפך למיבצר חמוש. שם מצא אותו השליח ומסר לו את האיגרת.

כשקרא אותה, פרץ בצחוק מר. „האם הוא חושב, שאני אידיוט?" צעק. „אתה חושב ששכחתי מה עשיתם לאחים המוסלמים ולקאסם?"

ראשי החבלנים מתכנסים

באותו ערב התקיימה ועידה דחופה של ראשי כל אירגוני־החבלה היריבים. ראשים אלה, שנועדו בקביעות עוד מאז חודש אפריל לשם תיאום פעולה, היו מלוים עתה כולם בשומרי־ראש מזויינים.

„אל נשלה את עצמנו," פתח עראפאת את הדיונים. „נוצרה כאן קנונייה בין המימסד הערבי, המעצמות וישראל. גם ישראל. אילו רצתה ישראל להתנגד להסדר הזה, היתה פונה אלינו עכשיו ומגיעה להסדר ישיר עימנו. רמזתי להם על כך לא פעם."

ג׳ורג׳ חבש, מהחזית העממית, שלח בו מבט מלא־רעל. „אתה חושב שלא ידעתי? אמרתי זאת לעתונאים עוד בחודש מארס. אתה היית מוכן תמיד למכור את פלסטין תמורת שלטון במדינה פלסטינית קטנה."

„אחים, אל נריב עכשיו," אמר חווטמה, מהחזית הדמוקראטית. „אנחנו כולנו בסירה אחת."

„העניין אינו חשוב, כי ישראל תעדיף תמיד כניעה לאמריקאים על הסכם עימנו," אמר עראפאת. „אל נשכח שהם סוכני האימפריאליזם. לנו צריך להיות ברור כי יש מזימה להשמיד אותנו, עד האחרון שבנו.

„המודיעים שלי מוסרים כי יש מגע בין שירותי־הבטחון של מצריים, ירדן, עיראק, סעודיה ולבנון, ואולי גם של סוריה וישראל. כולם שונאים אותנו. הם יגישו לנו אולטימטום לקבל את ההסדר ולהתפרק, או לעמוד מול שחיטה כללית."

האחרים ניענעו בראש. הם צברו מידע דומה.

„בשבילי בכלל אין שאלה," אמר חווטמה. „ישחטו את רובנו. אז מה? אנחנו לא נבגוד בייעודנו! אחדים מאיתנו יישארו בחיים. סביבם תקום תנועת־השיחרור הפלסטינית מחדש. סין תתמוך בנו."

„אני לא מאמין כי נשרת את פלסטין אם נלך למות למענה," אמר עראפאת. „אני מציע להוריד את הראש. להסתדר עם אבו־חאלד (נאצר). לשחק את המישחק. אחרי כמה שנים נרים שוב את הנשק. הדיונים נפסקו לפנות בוקר, בלי החלטה.

נאומו הגדול של אבן

נדמה היה כי האולם הגדול של מועצת־הבטחון בבניין האו"ם נראה מואר יותר מכרגיל. המתיחות היתה עצומה. „אנחנו עומדים לחזות בעשיית ההיסטוריה," בישר הפרשן ברינקליי לצופי הטלוויזיה, בהתרגשות שאולי היתה אפילו אמיתית.

בזה אחר זה נכנסו הנציגים. ארבעת חתני השימחה — יוסט, מאליק, קאראדון ובראר — הסתודדו בפינה, החליפו חיוכים. אל־קוני המצרי לא הסתיר את צהלתו. שלוש דקות אחרי שמונה הסתובבו כל המצלמות לעבר הדלת, והתרכזו על אבא אבן. הוא היה חיוור כסיד. ניכר עליו שידע שהוא עומד במרכז ההתעניינות.

התאריך היה יום ה׳, 17 ביולי 1969 — פחות משבועיים אחרי הודעת ניכסון.

הישיבה היתה קצרה ועניינית. כל אחד ידע מה תפקידו. הכל היה מוכן מראש.

(המשך בעמוד 18)

(המשך מעמוד 17)

צ׳ארלס יוסט, שרבים ראו בו את האדריכל האמיתי של ההסדר, פתח בשם ארצות־הברית. הוא ביקש מן המועצה לרשום לפניה את תוכן ההסדר שהושג.

מילא אחריו מאליק. „אני מציע למועצה להחליט כי תנאי הסדר זה, כפי שעובדו על־ידי ארבע החברות הקבועות, מהווים את הפירוש המוסמך, המלא והבלעדי של החלטת המועצה מיום ה־22 בנובמבר 1967.״

הלורד קאראדון תמך בהצעה והציע להטיל על השגריר גונאר יארינג לערוך סיבוב במזרח־התיכון, כדי לשמוע מפי הצדדים אם הם מקבלים את ההסדר. הוא צירף המלצה חמה לכל הצדדים לקבל את ההסדר, שהוא הוגן וצודק, והמביא בחשבון את צרכי הבטחון והאינטרסים של כולם.

הצרפתי הסתפק בכמה דברים כלליים על השלום, והזכיר כי היה זה הגנרל דה־גול שיזם לראשונה את יוזמת הארבע.

נציגי מצריים וירדן בירכו על ההסדר, אם כי אינו מספק את כל דרישות הערבים. „למען השלום,״ אמרו, „וכדי למנוע שפיכות־דמים נוספות, תכבד האומה הערבית הדגולה את ההסדר.״

הסורי דחה את ההסדר מכל וכל, שפך עליו קיתונות של לעג, דיבר על „קנונייה עולמית של סוכני הציונים והאימפריאליזם כדי לדכא את שאיפת־החופש של האומה הפלסטינית.״ הוא אמר שהאומה הערבית תשחרר בחרב את רמת־הגולן.

לבסוף דיבר אבא אבן. מעולם לא נאם נאום כזה. הוא סקר את ההיסטוריה היהודית מאז ימי אברהם אבינו, סיפר באנגלית נהדרת ובמשפטים מפותלים על פרקי ההדר של דברי ימי עמו, תיאר את מזימות־ההשמדה של הערבים ונדר כי עם ישראל יעמוד בגבורה מול כול נסיון לכפות עליו הסדר שפירושו סוף תקוות הדורות.

כשסיים אבן את דבריו, כעבור שעה ו־24 דקות, ומחה את הזיעה ממצחו, נטל את זכות־הדיבור הנציג הבריטי. „האם מותר להציג שאלה אחת לנציג הנכבד של ישראל,״ שאל בקולו היבש. „מה הם תנאי ההסדר שישראל רוצה בהם?״

אבא אבן נע בכורסתו, הימהם, עילעל בניירות, ולבסוף השיב: „אני מצטער, אך איני מוסמך להשיב על כך.״

הסובייטים דורשים סאנקציות

הסיבוב האחרון של גונאר יארינג ארך שבעה ימים בדיוק. הנסיונות לגרור אותו לתוך סחבת עלו בתוהו.

ביום הראשון, ה־27 ביולי, התייצב יארינג בפני מועצת־הבטחון. „עלי להודיע למועצה,״ סיכם בנימה חסרת־רגש, „כי ערכתי את הסיבוב המבוקש. הגשתי דו״ח מפורט למזכיר האו״ם, והוא מונח בפני הנציגים הנכבדים.

„המסקנה הסופית היא כי ממשלות הקהיליה הערבית המאוחדת, ירדן ולבנון, הודיעו על נכונותן לחתום על חוזה ההסדר, ולבצע אותו על־פי לוח־הזמנים שנקבע על־ידי המועצה. לעומת זאת הודיעה ממשלת ישראל כי אינה מקבלת את ההסדר, וכי היא עומדת על דעתה שרק במשא־ומתן ישיר בין הצדדים יושג שלום־אמת.״

פתח את הדיון הנציג הסובייטי. „תשובה חצופה זו של ישראל,״ אמר, „היא סטירת־לחי למשפחת העמים ועלבון לשכל הישר. ברור שמנוי וגמור עם שליטי תל־אביב להחזיק בשטחים שכבשה, גם אחרי שמצפון העולם אמר את דברו. אין ספק שיש כאן סכנה ישירה לשלום העולם.

„לכן, אדוני היושב־ראש,״ אמר הרוסי, „אני מציע בזה להפעיל את הסעיף 7 של מגילת האו״ם.״

הדברים נפלו כרעם. סעיף 7 הוא המדבר על הטלת עונשים — והוא הופעל עד כה רק במיקרים בודדים.

צופי הטלוויזיה והעתונאים עצרו את נשימתם. הם היו בטוחים כי הנציג האמריקאי יזנק ממקומו, יודיע כי יטיל וטו. לתדהמתם לא זז יוסט במקומו. רק אחרי שדיברו רוב חברי המועצה, שכולם גינו את עמדת ישראל ושכמעט כולם תמכו בהצעה הסובייטית, אמר יוסט מילים קצרות.

„ממשלתי,״ אמר, „רוחשת אהדה עמוקה לעם הישראלי. הבענו את נכונותנו לערוב, יחד עם שאר המעצמות, לשלומה ולבטחונה. אולם הכבוד שאנו ריחשים לאו״ם, ואחריותנו העמוקה לשלום העולם, מאפילים על כל רגש אחר.

„לפיכך אני מוסמך להודיע כי ממשלתי אינה מתנגדת להצעת הנציג הנכבד מברית־המועצות.״

הרגע הגדול של הישיבה היה, לכל הדיעות, כאשר נטלה ראש ממשלת ישראל, הגברת גולדה מאיר, את רשות־הדיבור. בניגוד לנאום אבן בישיבה הקודמת, היה נאומה קצר ונרגש. באנגלית פשוטה, ללא כחל ושרק, הביעה התמרמרות על העוול ההיסטורי הנעשה לעם היהודי, הישוותה אותו לעמידה־מנגד של העולם בימי היטלר. „אני מבקשת סליחה על שאנהנו קיימים,״ אמרה בסארקאזם עוקצני, „אבל העם היהודי מסרב לבצע התאבדות מפני שזה נוח למעצמות.״

נאום זה עורר ביציע תשואות סוערות, שנמשכו עשר דקות, עד שיו״ר המועצה איים לפנות את היציע.

לאחר־מכן החליטה המועצה פה־אחד, עם שני נמנעים, לקבל את ההצעה הסובייטית.

ההמשך ידוע. „החלטת ה־27 ביולי״, כפי שנודעה בסלנג של האו״ם, הופעלה על־ידי ברית־המועצות.

האמריקאים לא נטלו חלק בסאנקציות, והסתפקו בהטלת אמבארגו כללי על נשק, חומרי־מלחמה ונפט לישראל.

רנשיא מינה ועדה מיוחדת לחקירת „השפעת גורמים מדיניים זרים וקבוצות־לחץ מקומיות על אמצעי־התקשורת ההמוניים,״ וועדה שנייה לבדיקת „ניצול־לרעה של תרומות פילנטרופיות, משוחררות ממס, לצרכים מדיניים של מדינות זרות.״

ב־3 באוגוסט הודיע מזכיר האו״ם לכל חברות האו״ם כי בהתאם להחלטת המועצה אסורה אספקת חומרי־מלחמה ונפט לישראל.

ב־8 באוגוסט הודיע מפקד הצי הסובייטי בים־התיכון, האדמיראל ניקולייביץ, כי קיבל פקודה מטעם ממשלתו להטיל מצור ימי על נמלי ישראל, לביצוע החלטת האו״ם. כל אוניה המבקשת לעגון בנמל ישראלי תעבור בדיקה, כדי לוודא שאינה נושאת נפט וחומרי־מלחמה.

האדמיראל הודיע כי בא בדברים עם מפקד הצי השישי האמריקאי, ותיאם עימו את הסדורים הדרושים, למניעת תקלות.

ב־10 באוגוסט קראה ממשלת ישראל להדק את החגורה, יהטילה קיצוב על שורה ארוכה של מיצרכים. תוך חודש חדלו מיפעלים רבים מלעבוד, מפאת מחסור בדלק.

ב־17 באוגוסט הופסקה חברות ישראל בכל ועדות האו״ם.

ב־8 בספטמבר קרא השר פינחס ספיר לכינוס־חירום חסר־תקדים של ראשי מפלגת־העבודה, בקיבוץ עין־חרוד. על סדר־היום עמדה שאלה אחת: האם להטיל על נציגי המפלגה בממשלה להמשיך בהתנגדות להסדר הכפוי, או להיכנע לו.

במדינה

העם

בועת־סבון

המעמד היה חגיגי. מרבית המושבים היו תפוסים. נאומה המדיני של ראש־הממשלה והוויכוח המדיני בעיקבותיו, שפתחו את המושב האחרון של הכנסת השישית לפני פיזורה, נועדו להחזיר תגובה מוחצת ל־מיתקפה המדינית על ישראל הנערכת בחו־דשים האחרונים. פקידים ממשלתיים אפילו הבטיחו כי נאומה של גולדה יכיל „פצצה״.

אולם כשנדמו קולות הנואמים לא היו להם שום הדים. עוד בועת־סבון של ממ־שלת־הליכוד־הלאומי התפקעה.

ניתוק כללי. נאומה המדיני של ראש־הממשלה היה יבש ונעדר חידושים. הוא המחיש בפעם נוספת עד כמה מנותקת ממשלת־הליכוד־הלאומי מהמציאות הגלובא־לית והישראלית.

בעולם מתחוללים מהלכים העשויים לח־רוץ את גורלה של ישראל לעתיד. בישראל עצמה חלו שינויים קיצוניים בדעת־הקהל לגבי בעיות יסודיות. כל אלה לא השתקפו כלל בנאומה של ראש־הממשלה. להיפך, משקיפים זרים התרשמו מהנאום כי ממש־לת־ישראל החמירה והקשיחה את עמדתה לגבי סיכויי השלום במרחב.

יותר מדכאת מנאום ראש־הממשלה הי־תה התמונה שהצטיירה בכנסת אחרי הנ־אום, בשעת הוויכוח המדיני. בזה אחר זה עלו נואמי הקואליציה על הדוכן. רובם ככולם הוכיחו אותה מידת עיוורון. הם דיברו זה אל זה באותו סיגנון, עם אותם הרעיונות. לא היה כימעט שום הבדל בין נואם לנואם, מגח״ל ואגודת־ישראל ועד ל־מפ״ם. לא היה שום ויכוח ענייני ביניהם.

הדבר היחיד שהומחש בדיון עקר זה, היה הפער העצום בין העם לבין ממשלתו ומרבית נציגיו.

יחסי חוץ

המארינס לא יבואו

מה מוכן האזרח האמריקאי לעשות למען ישראל? שאלה זו מקבלת חשיבות עצומה, ככל שגוברת המתיחות במרחב.

היא הוצגה על־ידי המכון לחקר דעת־הקהל של לואיס האריס, הנחשב כיום ל־רציני עוד יותר ממכון גאלופ. התשובה, שהתפרסמה השבוע בשבועון החדשות טיים, תשמש מיקלחת קרה למרבית אזרחי יש־ראל.

44% מן הנשאלים השיבו, כי יתמכו בהשגת סיוע אמריקאי לישראל, במיקרה שזו תעמוד „בסכנת כיבוש בידי הער־בים, בעזרת הסובייטים.״ לעומתם התנגדו 38% להגשת עזרה במיקרה זה.

אבל גם אותם 44% היו זהירים מאוד, בהגדירם את סוג הסיוע שהם היו מוכנים להושיט למדינת־ישראל, ברגע של סכנה עליונה. רק 9% מהנשאלים אמרו שאמ־ריקה צריכה לשלוח חיילים להצלת יש־ראל.

סיכם האריס: „ברור לחלוטין, שהעם ה־אמריקאי אינו מתחייב כלפי ישראל בהת־חייבות דומה מרחוק להתחייבות שנטלנו על עצמנו כלפי ויאט־נאם.״

לשם השוואה: באותו מישאל אמרו 64% מהנשאלים שהם יצדדו בהגשת סיוע לגר־מניה המערבית, במיקרה של סכנת כיבו־שה של ברלין המערבית בידי הקומוניס־טים. 36% אף הביעו את דעתם, שבמיקרה זה צריכה ארצם להפעיל את צבאה לצד גרמניה.

יחסים מרחביים

שלום כפוי מול שלום רצוי

האם התערבות ארבע המעצמות בענייני המרחב היא אסון למדינת־ישראל? האם יש לדחותה כמזימה אנטישמית שפלה? האם היא הדבר הטוב ביותר שאפשר ל־ייחל לו — או רע־במיעוטו, אפשרות יחידה של מוצא מן המבוי הסתום הנוכחי?

שאלות אלה הוצגו בפני כשלושים איש,

(המשך בעמוד 22)

★ מיפנה בלוחמת־הטרור
★ כשלון תעמולתי לתגמול
★ שיטות תגובה מיושנות
★ מה הפתרון?

עוד שבוע עבר. שבוע שיגרתי במאזן הביטחוני של אזרחי ישראל.

תריסר חיילים נהרגו בגבולות. המצרים לא פסקו לירות בחזית התעלה. צה״ל ערך פשיטה על גשרי הנילוס. חוליות מחבלים ניסו לחצות את הגבול. אוטובוס עלה על מטען חומר־נפץ. מירדפים. התקפת חבלנים על אל־חמה. מטוסי חיל־האויר הפציצו בסיס־טירור בירדן. דו־קרב ארטילרי בעמק בית־שאן. ילדים ישנים במיקלטים. הלוויות.

כשהמאורעות רודפים זה את זה בקצב שגעוני, וחוזרים על עצמם כמדי שבוע, הם מתחילים להיות רק כותרות בעיתונים או במהדורות החדשות. פתאום מרחף באויר ריחו הנורא של הפאטאליזם. „ככה זה חייב להיות״. „נגזר עלינו״.

השבוע, אולי בפעם הראשונה, היתה אווירה זו מוחשית ביותר. ניתן היה לחוש אותה ברחוב, בבתי־הקפה, בבתים. אנשים הפסיקו לצהול למיקרא ידיעה על פשיטת

האם

תגמול נועזת של צה״ל. ליבותיהם התכווצו מכאב כשהופיעו כותרות על אבדן חיים צעירים בהפגזה בגיזרת התעלה או בהתקפת אל־פתח באל־המה, ואחר־כך עברו על זה לסדר היום. כאילו שיגרה.

אבל מה שאירע השבוע בחזית הביטחונית של ישראל היה בהחלט בלתי שיגרתי. מבלי שהבריות יתנו דעתם על כך, חלו בזירה זו תמורות מתחת לפני השטח, ונקודות־מיפנה קיצוניות, שיהיו להן בודאי השלכות מרחיקות לכת בעתיד. דווקא בשבוע בו החלו להופיע ניצני הפאטאליזם בישראל, היה צורך להתנער מהשיגרה ולעקוב אחר ההתפתחויות.

★ ★ ★

הצלחה מיבצעית – כישלון תעמולתי

בין מיכלול האירועים בתוך מלחמת־ההתשה המתנהלת בין מדינות־ערב לבין ישראל, היו שני מאורעות יוצאי־דופן ב־משמעותם: פשיטת צה״ל במצרים העילית, והתקפת אל־פתח על מרחצאות אל־חמה.

בליל יום השני בשבוע שעבר, פשטו יחידות־פשיטה של צה״ל הרחק לליבה של מצרים. הם היבלו בשני גשרים: גשר נג׳ע חמדי, שהיוזה מטרה גם בפשיטת צה״ל אל הנילוס לפני הצי שנה, וגשר בלתי גמור ליד העיר העתיקה אידפו, במרחק של כ־100 קילומטר מסכר אסואן. נוסף לזאת, פוצצה חולייה שלישית עמודי־מתיחה של קו המתח הגבוה בין אסואן לקאהיר.

מבחינה מיבצעית טהורה היתה זו פשיטה מוצלחת מכל הבחינות. הפושטים חדרו מרחק מאות קילומטרים מהנקודה הקיצונית ביותר שבידי צה״ל, שהו שעות רבות ב־שטח המצרי, מבלי שהבחינו בהם או ניסו לחסמם בבואם או בצאתם. לא היו נפגעים וכל הכוחות חזרו בשלום לבסיסם.

אולם האפקט התעמולתי שהיה צריך ל־לוות פעולה זו, החטיא את מטרתו.

כלפי פנים נועד המיבצע להוכיח שצה״ל מסוגל שוב להכות בלב מצריים, והזריק זריקת מוראל לאזרחי ישראל. מטרה זו לא הושגה, מפני שאיש בארץ לא פיקפק ביכול־תו של צה״ל למיבצעים מסוג זה, ומפני שכדי להעלות מוראל בשיטת התגמול, יש צורך בפעולה שתגרום נזקים חמורים ל־אוייב.

בפשיטה זו אי־אפשר היה לעשות זאת משני טעמים: נזק רציני למטרות ששימשו כיעדי הפשיטה היה עלול לגרום לאסון אנו־שי רב־מימדים, כמו הצפת כפרים. והטעם השני הוא ששום פשיטה מסוג זה אינה יכולה עוד לגרום למצריים נזקים כבדים

מוצב צה"ל בפורט־תאופיק

כפי שצולם מהצד המצרי, מהרציף של פורט־איברהים, במרחק 200 מטר. במוצב, המשתרע על לשון קרקע צרה :ארוכה השלוחה אל תוך מפרץ סואץ, נראים בצילום המצרי מיבנים שנפגעו באש הארטילריה המצרית וצינורות פלדה, שר[...] למיפעל העירגול האמריקאי שהוקם במקום לפני מלחמת ששת־הימים. בגיזרה זו נהר[...] השבוע ארבעה מחיילי צה"ל בעת הפגזה מצרית. שלושה מהם נהרגו בנסותם לחלץ פצו[...]

דרושות שיטות חדשות?

מרחצאות אל־חמה

שפוצצו בליל שבת השבוע בפשיטה של יחידת אל־פתח, המהווה נקודת־מיפנה בלוחמת אירגון־חבלה זה: בפעם הראשונה נערכה התקפה חזיתית על איזור המוגן במוצבים של צה"ל.

יותר משסבלו בחודשים האחרונים בתעלת־סואץ עצמה.

כלפי חוץ היתה פשיטה זו צריכה לשמש אות־אזהרה למצריים, להוכיח את חשיפותו של העורף המצרי למהלומות צבאיות, ול־הוריד את מוראל הצבא המצרי. אף אחת ממטרות אלה לא הושגה. להיפך: הפשיטה של צה"ל נתנה בידי שליט מצריים ג'מאל עבד־אל־נאצר נשק תעמולתי נדיר.

בהסתמכם על פירסום סנסציוני במעריב, שניפח את תוצאות הפשיטה והודיע על הצפות שטחים ושיבושים באספקת החשמל במצריים, שלא היו ולא נבראו, יכלו ה־מצרים להציג את הודעות ישראל ככזבים מנופחים — למרות שאף גורם רשמי בישר־אל לא עמד מאחורי ידיעה מיקרית ויחידה זו. לעומת זאת, הופיעה הפשיטה בעיני עי־תוני המערב כניסיון ישראלי מחושב לחבל בשיחות ארבע המעצמות.

כתוצאה מכישלון זה נוצרה מציאות חד־שה: בפעם הראשונה איבד נשק התגמול את ערכו המעשי והתעמולתי לא רק בעיני הערבים והעולם, אלא גם בעיני הישראלים.

★ ★ ★

תחושת תיסכול חמורה

המאורע יוצא־הדופן השני היתה ההתקפה, שערכו יחידות אל־פתח בליל שבת האחרון, על העיירה אל־חמה. בפעולה זו, בה נהרגו שניים מחיילי צה"ל, הונחו מיטעני חומר־ופץ רבי־עוצמה בבנייני המר־חצאות, ונגרם נזק של כחצי מיליון ל"י. חבלני אל־פתח השיגו מבחינתם הישג חסר־תקדים.

מבצע זה לא היה עוד בגדר הסתננות, פעולת־גרילה או התקפה נפשעת על אזרחים חסרי־מגן. עם כל אי הנעימות הכרוכה בכך, אסור להתעלם ממשמעותה של פעולה זו : היתה זו הפעם הראשונה בה תקפו אנשי אל־פתח מוצב של צה"ל, כשהם מחפים תוך כדי כך על חדירת חבלנים למקום ישוב המוחזק בידי ישראל, שהצליחו להניח בו חומרי־נפץ ולגרום לנזקים חמורים.

המשמעות הנובעת מכך: הערכה מחודשת של כוחם ויכולתם של אירגוני־הטירור הפ־לסטינים ושל שיטות המלחמה בהם.

שני הכישלונות, הכישלון התעמילתי של הפשיטה במצרים, וכישלון אל־המה, טומנים בחובם סכנות חמורות. הסכנה האחת היא הפאטאליזם שניצניו כבר החלו פורחים ב־ישראל. והסכנה השנייה היא הקיצוניות ה־הפוכה: המסקנה שאין מנוס ממלחמה נוס[...] עם הערבים.

חוסר מדיניות כלשהי בממשלת־ישראל ה[...]ניס את צה"ל למעין מעגל־קסמים, של ספ[...]גת מהלומות והחזרת פעולות־תגמול. ב[...]צב זה אין צה"ל יכול להוכיח את עליונ[...]תו. כתוצאה מכך עלולה להיוולד תהוש[...] תיסכול חמורה, אלא אם כן יימצאו במה[...]רות פיתרונות חדשים ושיטות פעולה ח[...]שות לטיפול במצב החדש שנוצר, והנרא[...] לרבים כמצב שיגרתי.

★ ★ ★

פיתרון זמני בלב[...]

פיתרון מסוג אחד הוא הפיתרון [...] צבאי: מציאת שיטות פעולה חדש[...] לצה"ל. שיטות פעולה חדשות אין פירו[...] רק פעולות־תגמול מאסיביות יותר, כ[...] שהחלו לדרוש כותבי מאמרים בעיתונ[...] הישראלית בשבוע האחרון. פירוש הד[...] הערכת־מצב חדשה והסתגלות מהירה ל[...]נאים המשתנים מדי יום כימעט. שיט[...] פעולה צבאיות חדישות יחייבו את כל זר[...]עות צה"ל ומפקדיו, החל ברמטכ"ל ר[...] אלוף חיים בר־לב, ראש אגף־מיבצעים [...] אלוף עזר וייצמן וכלה בראש אגף־הה[...]רכה האלוף אריק שרון.

הבעייתיות של הפיתרון הצבאי היא כ[...] יותו זמני בלבד. הוא יעיל לתנאים ולז[...] מוגבלים. פשיטות־התגמול, שהיו יעילו[...] אולי בתקופות ובזמנים מסויימים, פשט[...] את הרגל כשהשתנו התנאים. רק תמימ[...] יאמינו כיום שפשיטה רחבת־היקף מס[...] זה שבוצעה בשעתו בכראמה, יש בכיד[...] לבלום ולדכא את אירגוני־הטירור.

שום שיטה צבאית חדשה, ואפילו תה[...] המחוכמת והגאונית ביותר, לא תמצ[...] פיתרון לבעיות אם אינה משולבת תוכני[...] מדינית.

מאחר ולממשלת־ישראל אין כל תוכני[...] מדינית איזושהי, אין כל תועלת בהמצא[...] שיטות פעולה צבאיות מרשימות יות[...] ויעילות יותר.

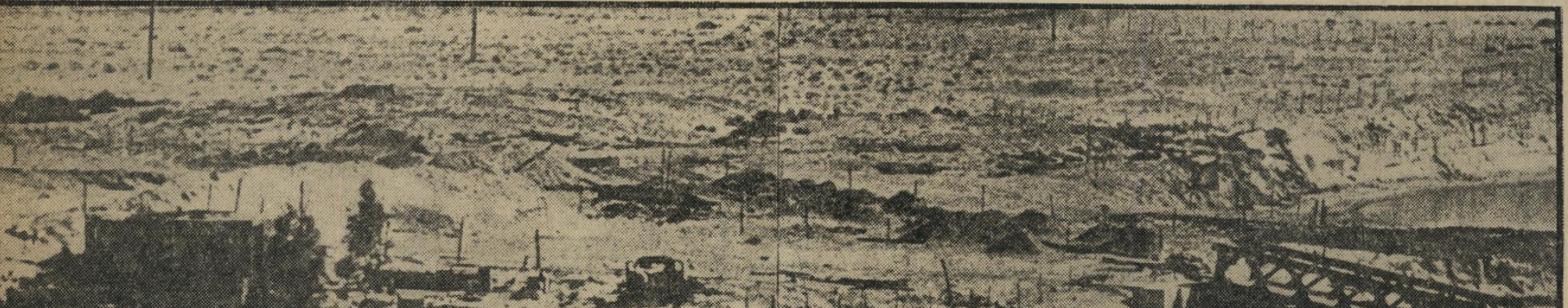

מכאן נורה הרמטכ"ל ריאד

צילום מהגדה המערבית של האגם המר בתעלת סואץ. המצרים טוענים כי צילום זה מראה את מוצב צה"ל בצד המזרחי של התעלה ממנו נורה בשעתו הפגז שפגע והרג את הרמטכ"ל המצרי ריאד. לדברי המצרים, הם נקמו את מו[...] של ריאד, בכתישה ארטילרית שיטתית של מוצב זה. נאצר טען השבוע כי שיש[...] מביצורי „קו בר־לב" הושמדו, אולם היתה זו טענה כוזבת. הביצורים הוכיח[...]

סרט זה, שחולל מהפיכה בעולם הקולנוע, הותר

22 סרטים נפסלו השנה על־ידי ה־צנזורה בישראל. 8 מהם נפסלו, ל־דברי הצנזור לוי גרי, משום שהכילו יותר מדי תמונות עירום מגרות.

כיוון שהצנזור לא פירט את שמות הסר־טים, אין לדעת מה הם שבעת סירטי־הקול־נוע האחרים שנפסלו. אבל לפחות אחד מאלה שנאסרו להקרנה בישראל, הוא סרט המוצג כיום בהצלחה רבה בכל רחבי ה־עולם המערבי, ומעורר הדים וסערת־רוחות.

זהו הסרט השוודי הנקרא **אני סקרנית או אני תאבה לדעת או אני צהובה**. „זה אחד הסרטים החשובים ביותר שראיתי ב־חיי... אני סבור שזהו סרט מוסרי ללא ספק," אמר הסופר האמריקאי נורמן מילר.

ואילו השבועון הצרפתי הספרותי נובל אובזרבטר כתב: „**אני תאבה לדעת** מציין תאריך חשוב. בהקרנתו הפכו כל הסרטים המגרים של 70 השנים האחרונות, עם כל סצינות הפיתוי, למיושנים ב־20 שנה."

★ ★ ★

יותר מין מכל סרט אחר

אילו היה סירטו זה של הבמאי השוודי וילגוט (אחותי, אהובתי) זיימן מופק עוד לפני שנים מיספר, הוא היה נכלל ללא ספק בתחום הסרטים הפורנוגרפיים.

הוא מכיל יותר סצינות מין ועירום מכל סרט קולנוע מיסחרי אחר שהופק לפניו. ולא רק זאת: הסרט גדוש סצינות ארו־כות של מישגל, המתוארות לפרטי־פרטים.

אף על פי כן, הוא הותר להצגה, למבו־גרים בלבד. תחילה היו אלה הצנזורים של הארצות הסקנדינביות שהתירו את הקרנתו. הם הגדירו אותו כסרט מוסרי, שהמיניות שבו אינה עומדת בניגוד לער־כים המוסריים המקובלים. למרות סצינות המין הנועזות שבו, ראו הצנזורים בסרט זה בראש וראשונה יצירת אמנות העוסקת בבעיות החברתיות, הפוליטיות והמוסריות של בני־הנוער בדור הנוכחי.

באותו יחס זכה הסרט כשיובא לארצות אחרות באירופה. הוא הותר להצגה בצר־פת, גרמניה, בריטניה וארצות אחרות.

בארצות־הברית, השומרת עדיין על שרי־די הפוריטאניזם שבה, נאסרה תחילה הק־רנתו. אולם במשפט שנערך במדינת ניו־יורק במאי 1968 בפני שבעה מושבעים, הם החליטו שאין בו סכנה למוסר של אזרחי אמריקה הבוגרים.

המין הו

מאז מוקרן הסרט באחד מבתי הקול־נוע החשובים והמכובדים ביותר בניו־יורק וזוכה להצלחה מיסחרית עצומה. הסרט, שהופק בתקציב זעום של כ־100 אלף דו־לאר, הכניס שם עד כה כ־3 מיליון דולארים.

★ ★ ★

19 הראשונים אינם נחשבים

רק במדינת־ישראל החליט הצנזור שבסרט זה יש סכנה למוסריות של המבוגרים, וכי המין שבו הוא צהוב.

מה הוא הסרט מעורר המחלוקת?

זוהי יצירה קולנועית מודרנית המוצגת כסרט בתוך סרט. במאי הסרט, וילגוט זיימן, והשחקנית הראשית שלו, לנה נימן, יוצאים עם צוות הפקה להסריט סרט תעודתי. המקום הראשון אליו הם נקלעים היא מסיבה ספרותית בה קורא המשורר הרוסי יבגני יבטושנקו את שיריו. תוך כדי כך מתחיל הבמאי לתהות אחרי יחסו אל השחקנית שלו, בזכרו את מה שאמר לו הבמאי השוודי אינגמר ברגמן: „זה

דבר מסוכן
מכאן וה
תית והמיני
הטלוויזיה
לצופי הטלו
שאירעו בי
למיטה בחד
נות, גזורו
השניים
הרפתקתם
מביט בהם
ארמון ולרא
כן

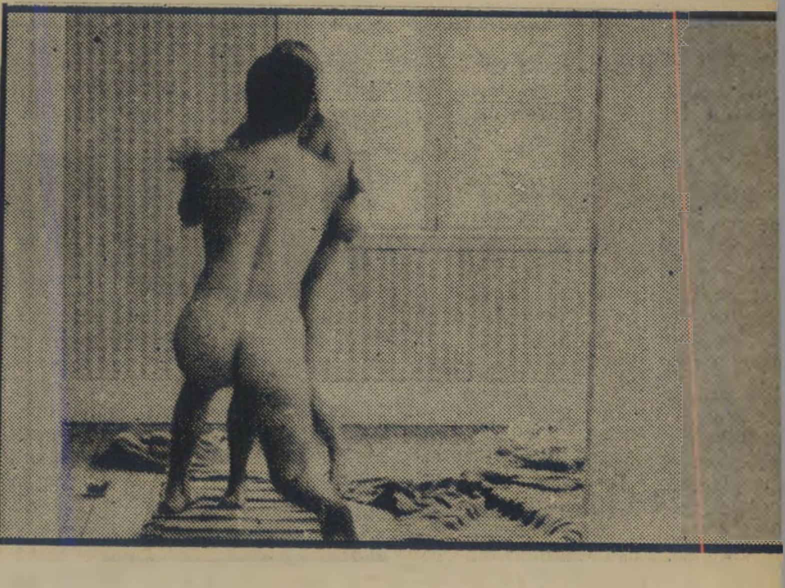

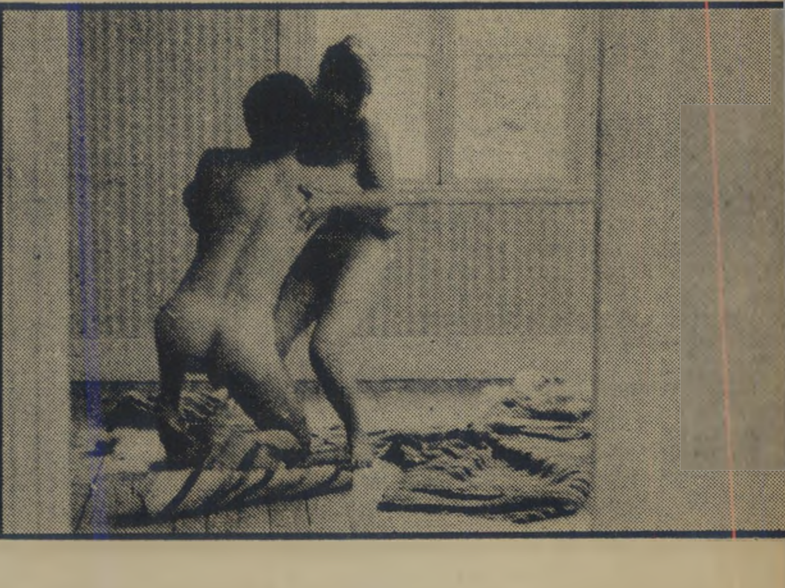

א צהוב

ביותר להתאהב דווקא בכוכבת שלך.״
ה עוקב הסרט אחרי פעילותה הנפשית, המחשב־
של לנה, תוך כדי עבודת ההסרטה. כבר בסרט
אשון בו משתתפת לנה, נאלץ הקריין להודיע
יה השוודית: „אנו מצטערים על התקלות הטכניות
ת השידור האחרונה.״ כי אותה שעה נכנסת לנה
, עם אחד השחקנים, כשעל מיטתה תלויות תמו־
מעיתונים, הלקוחות ממלחמת ויאט־נאם.
אים לטיול בחוצות שטוקהולם, ממשיכים את
ינית על גדר ארמון המלוכה, כששומר הארמון
אדישות. זה מוליד בלנה את הרעיון להיכנס ל־
את המלך עצמו.
נמשך הסרט, כאשר בצידם של קטעים תעוד־

תיים, כמו יחסם של השוודים אל הפצצה האטומית, מתוארים חיי המין של לנה ב־גלוי ובפרוטרוט. תוך כדי כך מנהלת לנה דיאלוגים עם מאהבה, כדוגמת זה:

בורג׳ה: „אין לך בעיות בפישוק רגליים. סיפרת לי ששכבת עם 23 בחורים.״

לנה: „כן אבל 19 הראשונים לא היו מהנים.״

לנה: „שכבתי איתם מפני שרצו לשכב איתי, כדי שיוכלו להגיע לאורגאזם. לא האמנתי שמישהו יכול לחבב אותי כמו שאני נראית. עם שדיים נפולים כאלה...״

במשפט אשר נערך בניו־יורק, במסגרת

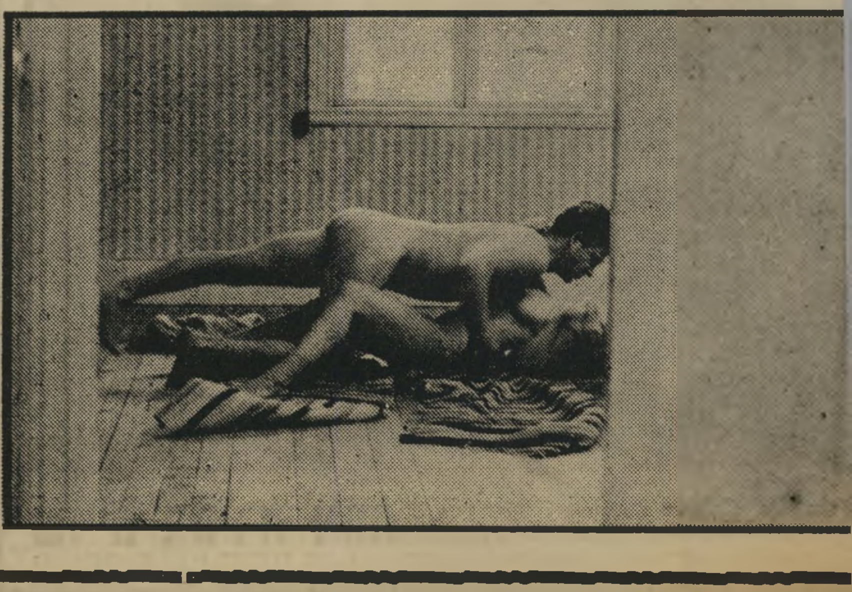

הצגה בעולם המערבי אחרי מאבקים משפטיים – ונאסר בישראל

המאבק להתרת הקרנתו של הסרט ב־ארצות־הברית, הופיעו כעדים לטובת הת־רת ההקרנה הסופר נורמן מילר; סטנלי קאופמן, יושב־ראש החברה הלאומית של מבקרי הקולנוע בארצות־הברית; פול ׳צי־מרמן, מבקר הקולנוע של השבועון ניוז־וויק; הכומר הוארד מודי, המכהן ככוהן ראשי באחת מכנסיות ניו־יורק; צ׳ארלס ויניק, פרופסור לסוציולוגיה.

★ ★ ★

מימד דתי בעל ערך

כולם כאחד צידדו בהסרת האיסור ל־הקרין את הסרט בפני קהל מבוגר.

אמר סטנלי קאופמן: „הנושא המרכזי בסרט הוא הרעיון שאנחנו חיים בתקופה של שינויים יסודיים בכל צורות החיים של החברה התעשייתית המודרנית... שינויים אלה, המשפיעים על כל חיינו, הם בתחום הגישה החברתית שלנו, ההתייחסות הפו־ליטית שלנו, מעמד האשה בחברה והיח־סים המיניים שלנו... הסרט עוסק בכל סוגי המציאות הזו בעת ובעונה אחת...

„ההתנהגות המינית של הנערה בסרט זהה לשאר ההתייחסויות שלה, כפי שמו־צג בסרט. כשם שאין היא מחזיקה בער־כים המיניים של אמה או סבתה, כך היא שונה מהן גם בדיעותיה הפוליטיות.״

אמר הכומר הוארד מודי: „סרט זה הוא חשיפה של האלוהים של השוודים הצעי־רים: היוגה, אי־האלימות, העצמאות המי־נית, מיבנה המעמדות והחופש לכל. אני סבור שבמידה שסרט עוסק בסוג זה של נושאים בצורה גלוייה והוגנת, יש לו מימד דתי בעל ערך.

„סרט דתי אינו רק זה העוסק בנוש־אים תיאולוגיים. סרט דתי הוא גם זה העוסק בבחירה שיש לבני האדם ובבעיו־תיהם ואומר משהו, כיצירת אמנות, לגבי בחירה זו... אני סבור שיש להתייחס לסרט זה כאל יבוא דתי וכאל יבוא סוציאלי־תרבותי חשוב. אני רוצה לומר גם משהו בקשר למין בסרט זה, שהוא רק אחד האספקטים שבו. אינני סבור שזה ה־אספקט העיקרי בסרט... אני מאמין שלפי ההוראה הדתית, מין זה הוא חלק בלתי נפ־רד מטבע האדם...״

★ ★ ★

סרט דתי חשוב

אמר, באותו משפט, הפסיכולוג ו־הסוציולוג האמריקאי הידוע צ׳ארלס ויניק: „אני סבור כי בשנתיים־שלוש האח־רונות, חל אצלנו שינוי קיצוני, והסרטים, שפיגרו בעשר שנים אחרי הספרות והתיאט־רון, מתקבלים עתה על־ידי האמריקאים כ־מבטאים את השקפותיהם הליברליות, שקודם לכן לא היו מתקבלות בקולנוע.

„אני חושב שאנשים צעירים במיוחד מחפ־שים בקולנוע רעיונות חדשים. משום כך הצגת חומר מיני בקולנוע היא בעלת חשי־בות ניכרת לצעירים אלה, המנסים למצוא את עצמם ומחפשים בקולנוע לא רק בידור אלא פיתרונות להבנת העולם בו הם חיים... סרטים מסוג זה מאפשרים לבני הנוער להבין את הבעיות המציקות להם.״

הרחיק לכת מכל העדים, הפסיכיאטר תו־מס לוין, פרופסור לפסיכיאטריה בקולג׳ לרפואה על שם אלברט איינשטיין: „אני סבור שזהו סרט דתי. זהו ניסיון קולנועי ליצור השתקפות של הבעיות המוסריות ה־יסודיות, שהאדם חייב להתמודד עימן, כדי לפשר בין האימפולסים שלו והתחייבויותיו לאנשים אחרים ולחברה. במובן זה זהו סרט דתי. הסרט עוסק באשה מסויימת אחת ה־מחפשת אחר זהותה כיחידה, באותה מידה שהיא מחפשת את מהותה בעולם גדול יותר עם אנשים אחרים... היא מבקשת לקבוע אמת יסודית: מי היא, בהתייחס לאנשים אחרים ולחברה?״

הסקרנית בסרטו של וילגוט סיו־מן **אני סקרנית** היא השחקנית השבדית לנה נימן. הסרט עצמו מהווה ניתוח של בעיות הנוער בדור הנוכחי.

על גדר ארמון המלך אחת הסצינות הנועזות ביותר בסרט **אני סקרנית** מתרחשת על גדר ארמון המלך ה־שבדי. גיבורי הסרט עורכים מישגל בבגדים על הגדר, כששומר הארמון מסתכל עליהם משועמם, וברקע צלילי השיר: **מעומק ליבותינו השבדים אנחנו שרים / המנון פשוט למלכנו.**

★ ★ ★

לישראלים — אסור!

המאי הישראלי מנחם גולן, שהוא גם בעל חברת הפצת סרטים בישראל, ראה את אני תאבה לדעת בפסטיבל הסרטים בקאן 1968. לאור התגובות החיוביות ש־עורר הסרט, החליט גולן ליבאו ולהציגו ב־ארץ. אולם עוד בקאן גילה לו הצנזור, לוי גרי, כי אין כל סיכוי שהסרט יוצג בארץ.

למרות זאת הגיש גולן את הסרט לבי־קורת המועצה־לביקורת־סרטים־ומחזות — היא הצנזורה האמנותית בישראל.

קשה להאמין כי הצנזורים הישראליים ניתחו את הסרט באותה מיקצועיות ועמקות, כשם שעשו זאת אותם מומחים שהופיעו במשפט בארצות־הברית. נראה שלגביהם לא היתה כל חשיבות לעובדה אם הסרט הוא יצירת אמנות או לא, או אם יש בו חשיבות חברתית־תרבותית.

הם ראו בו עירום. הם ראו בו סצינות של מישגלים. לגביהם זה היה מספיק. הם החליטו שהמין הוא צהוב, ואסרו על ה־צופה הישראלי המבוגר לראות את הסרט, שלכל צופה בעולם המערבי הותר לראותו.

במדינה

(המשך מעמוד 18)

שהתכנסו בשבת האחרונה לישיבת מורחבת של הנהלת תנועת העולם הזה — כוח חדש. הדיון בהן נמשך כימעט שבע שעות כלל גם סקירה על המהלכים הסודיים, המתנהלים מאחורי הקלעים המדיניים בירושלים, ניו־יורק וקאהיר.

כאשר התפזרו המשתתפים, שבאו מכל חלקי הארץ, היו תמימי־דעים — ברובם המכריע — שישראל צריכה להתייחס בחיוב ליוזמת ארבע המעצמות — לא כדבר הטוב ביותר שאפשר לחתור אליו, כי אם כדבר הטוב ביותר שאפשר לצפות לו בתנאים הקיימים. זאת בתנאי, שההסדר שיוצע על־ידי הארבע יבטיח את האינטרסים החיוניים של ישראל, שבלעדיהם לא ייתכן דו־קיום בשלום.

שש הנקודות. כמו תוכנית המלך חוסיין, היתה גם תוכנית זו מורכבת משש נקודות:

● **פיתרון יחיד.** אין פיתרון אמיתי לסיכסוך הישראלי־ערבי אלא בדרך של שלום בין מדינת־ישראל ובין האומה הערבית הפלסטינית, בדרך של הכרה הדדית בזכויות הלאומיות של שני הצדדים והקמת מדניה פלסטינית תוך הסדר מדיני, ביטחוני וכלכלי.

● **ההזדמנות שהוחמצה.** תנועת העולם הזה — כוח חדש קובעת כי למחרת מלחמת־ששת־הימים נוצרה הזדמנות היסטורית לכינון שלום־אמת בדרך זו, והיא מטילה על ממשלת הליכוד הלאומי את מלוא האחריות ההיסטורית לכך שהזדמנות זו לא נוצלה עד כה. התנועה קובעת כי פניות ערביי פלסטין, פומביות ובלתי־פומביות, הושבו ריקם.

● **ההידרדרות הביטחונית.** העדר היוזמה המדינית מצד ממשלת הליכוד הלאומי, סיכול שאיפות האומה הפלסטינית וקיום מישטר־כיבוש בשטחים המוחזקים ללא הצעת־פיתרון, הביאו להידרדרות המצב הביטחוני, ריבוי הקורבנות היקרים והבאת המדינה עד סף מלחמה חדשה, תוך סכנה מוחשית של התערבות צבאית עויינת של מעצמה גדולה.

● **חיוב יוזמת המעצמות.** נוכח מצב זה, אשר ממשלת הליכוד הלאומי אחראית לו במידה רבה מפאת מחדליה הסראגיים, באה יוזמת ארבע המעצמות במגמה להביא לידי הסדר מדיני בין ישראל והמדינות השכנות.

תנועת העולם הזה — כוח חדש נוקטת עמדה חיובית כלפי כל יוזמת־שלום מכל צד שהוא, ובכלל זה יוזמת־השלום של המעצמות, שתכבד את זכותה של ישראל לריבונות, לביטחון ולשלום.

ברור כי הסדר מטעם המעצמות, על פי עקרונות החלטת מועצת־הביטחון, אינו מהווה תחליף לשלום אמיתי, שיכול לנבוע רק מפיתרון בעיות־היסוד של מדינת־ישראל והאומה הפלסטינית בהידברות ישירה. אולם הסדר זה יכול לעצור את ההידרדרות הביטחונית, להביא להסדר הבעיות הבוערות ולתת לעמי המרחב שהות לפיתרון הסיכסוך הישראלי־ערבי.

● **עקרונות להסדר.** התנועה קוראת לממשלה שלא לפסול מראש את יוזמת המעצמות, אלא להתייחס אליה בחיוב עקרוני ובשיתוף־פעולה, כדי להבטיח כי ההסדר שיושג יהיה תואם את האינטרסים של ישראל, דהיינו: (א) גבולות בטוחים ומוכרים ללא סיפוח שטחים; (ב) הכרה בריבונות ישראל ושלימותה הטריטוריאלית, תוך הפסקת מצב־הלוחמה להלכה ולמעשה וביטול החרם הערבי, (ג) שמירת אחדות ירושלים, תוך הבטחת מעמד נאות לערבים בה; (ד) פירוז כל השטחים שיפונו; (ה) שיט חופשי בתעלת סואץ ובמיצר טיראן.

יחד עם זה קוראת התנועה לממשלה להבטיח את שיתוף האומה הפלסטינית בהסדר השלום, ואת ייצוגה במשא־ומתן להשגתו.

● **משא־ומתן ישיר.** גם בשעה מאוחרת זו פונה תנועת העולם הזה — כוח חדש אל הממשלה בקריאה לפתוח מייד במשא־ומתן ישיר עם כל חלקי האומה הפלסטינית, ובכלל זה כל הגורמים הפעילים המוכנים לכך במצב הנוכחי.

אנו מאמינים כי עליונותו של צה״ל, עליה יש לשמור מכל מישמר, מאפשרת לישראל לחייב יוזמות אלה ומהווה ערובה עליונה לביטחון המדינה בדרך לקראת רגיעה, הסדר ושלום.

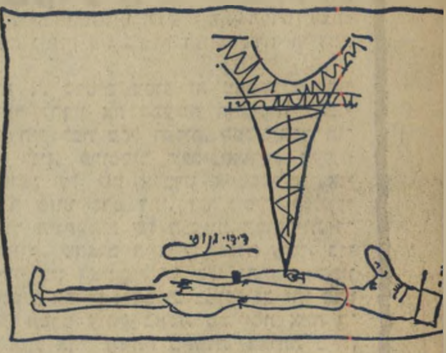

„הארקירי״ של דידי מנוסי

„בתיאבון״ של יצחק ג׳יבלי

„השקיעה״ של גילברטו טופאנו

...״ של מנחם גפן

תגובות

לא שנוא — מגוחך

אפילו ביום העצמאות לא היתה השימחה גדולה כל־כך כמו ביום בו נודע לישראלים על התפטרותו של הגנרל דה־גול מנשיאות צרפת.

השימחה נמשכה כל השבוע. בל״ג בעומר שוב לא הבעירו במדורות את בובתו של נאצר, אלא בובה ארוכת־אף, סמל לדה־גול.

אך בנפילתו שוב לא היה דה־גול שנוא או מרגיז. הוא הפך למגוחך בעיני הישראלים. ואת יחסם אליו הביעו אפילו אלה הנעדרים כישרון ציור, בקאריקטורות ספונטאניות, שמיבחר מהן מוגש בעמוד זה.

על סיפון נחתת מפליגה

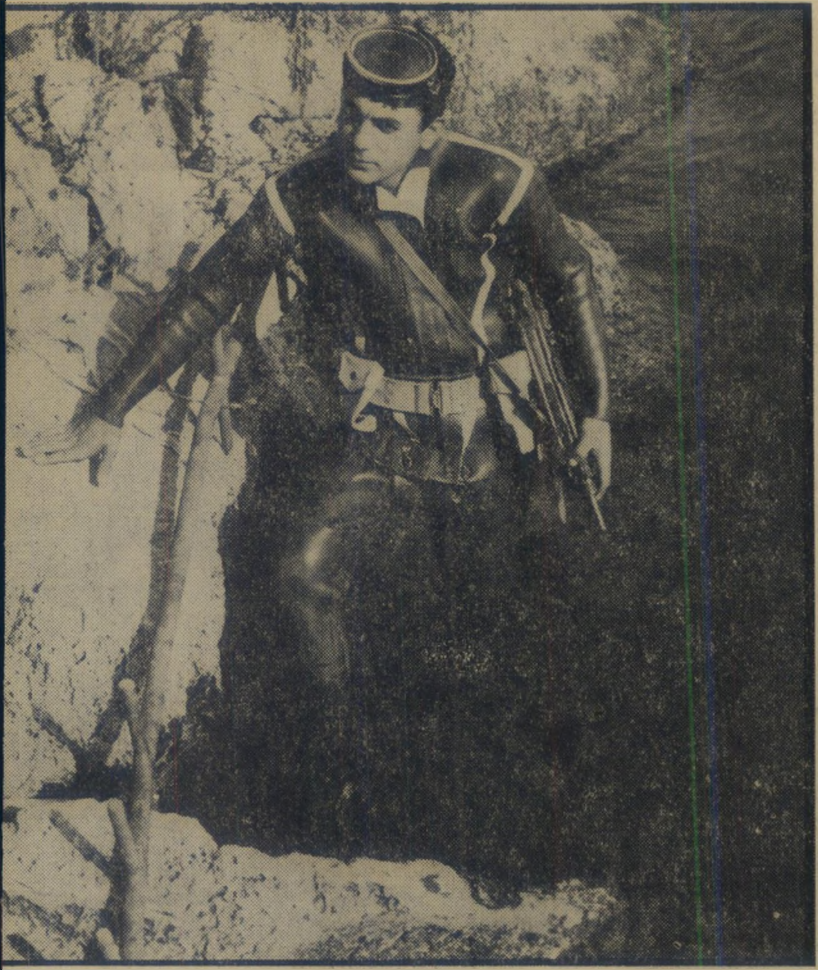

יוסי החתן, במדי הצלילה שלו, עולה ממערה תת־מימית. הוא חניך בית־הספר לימאות ודייג במיכמורת, הספיק כבר להפליג באוניית סוחר תקופה מסויימת. תוכניתו של יוסי לעתיד המיידי: לשוב אל האדמה, במושב שומרה הגלילי, בו חיים הוריו.

קולו של מפקד הנחתת נשמע ברמקול: „פקודת־משימה לרב־טוראי יוסי מזרחי. היעד: בחורה נאה בשם עליזה. המקום: מיפרץ שארם אל־שייך. חכלים: סירות גומי ושני גלגלי הצלה. המשימה: עליך לשאת לאשה את עליזה. עליך לבצע זאת בהקדם על אחת מספינות החיל. אין נסיגה בשום מחיר.״

היה זה ליל ל״ג בעומר. ברחבי הארץ נערכו מאות חופות, אבל אף אחת מהן לא היתה כה מרשימה ומקורית כמו זו שנערכה על סיפון הנחתת שהפליגה במיפרץ שארם אל־שייך.

לפתע האירו אלומות אור שתי סירות מנוע, שהתקרבו במהירות מן החוף. אחת נשאה את החתן, השנייה את כלתו. ברגע שדרכו רגליהם על סיפון הנחתת — הוצפה הספינה בשלל אורות צבעוניים. שתי נחתות, שליוו את „ספינת־החופה״ משני צידיה, כשעל סיפונן עשרות חברים־לנשק ואורחים — הוארו אף הן, ופצחו בצפירה.

רב״ט יוסי מזרחי ביצע את המשימה כיאות. דבר שדחף את מפקדו להיזכר: „חודשים חשבתי שיש לערוך חתונה ראשונה בשארם. אבל לא היה מועמד. יום אחד נכנס אלי יוסי, נבוך ומהסס, ובפיו בקשה גדולה: שארשה לו לערוך את החתונה בשארם, ביום האחרון של שרותו הצבאי.״ הרשו לו — ועוד איך!

שניים בסירה אחת כמה שעות לפני החופה ערכו יוסי ועליזה תמרונים ימיים מסובכים, כדי ללמוד איך להגיע בסירות־המנוע המהירות בחושך אל האונייה המפליגה. בין תמרון לתמרון, התחבקו.

במיפרץ שארם אל־שייך

איש צפרדע נשא אווירית

כשנפגשו יוסי ועליזה לראשונה, טיפל יוסי באחת הסירות של חיל־הים, על חוף המיפרץ בשארם אל־שייך. עליזה פינחס היתה לבושה במדי חיל־האוויר, והיא יצאה ביומה הראשון במקום לסקור את השטח.

,,נפגשנו לפני שישה חודשים," סיפרה עליזה. ,,ואנחנו מאוהבים מזה שישה חודשים." שני הצברים — הוא בן מושב גלילי, היא בת מושבה בשרון — הפכו שם־דבר בשארם אל־שייך. הם היו נפגשים בכל שעות היום והלילה, עד שלבסוף איימו המפקדים להעבירה צפונה.

אבל כל זה לא עזר. השניים המשיכו להתראות, כשהחודשים האחרונים מוקדשים יותר ויותר להכנת המיבצע הגדול: החתונה היהודית הראשונה בשארם אל־שייך. קרובים וידידים באו מגבול הלבנון, בו שוכן המושב שומרה. אמנים ידועי־שם — ובראשם אריס סאן, ,,צמד הפרפרים" ומרדכי גלעדי — טסו מתל־אביב — והשימחה היתה גדולה.

עליזה הצטלמה בשימלת־הכלולות, על רקע הסלעים והים של שארם אל־שייך. בגוף זה נולדה וצמחה אהבתה אל יוסי. למרות היותה חיילת בחיל־האוויר, החליטה לבוא לחופה בשימלה לבנה, והספר שלה טס במיוחד מתל־אביב כדי לסרק אותה.

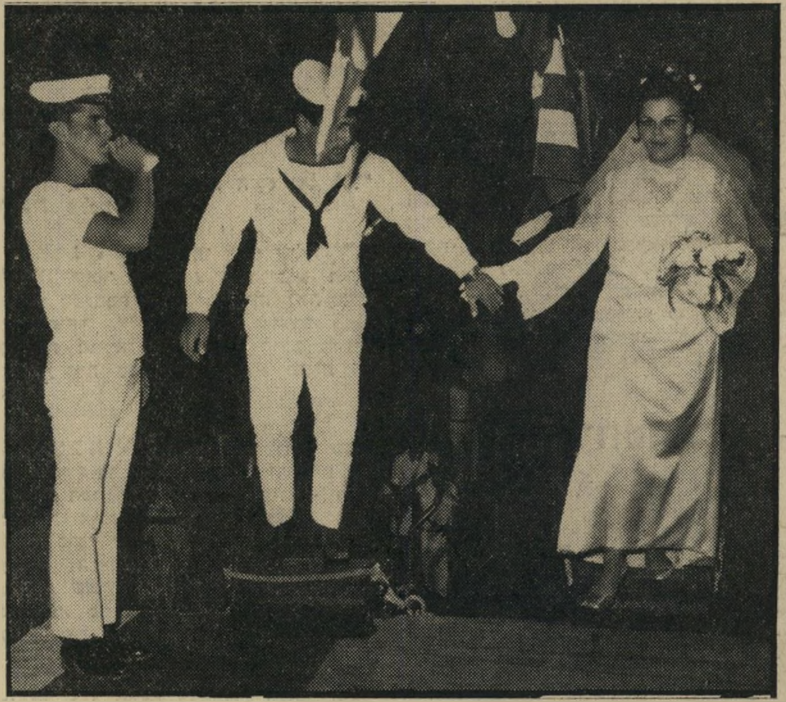

מישמר כבוד יוסי הוא בסך־הכל רב־טוראי — אבל בערב כלולותיו קיבל אותו מישמר־כבוד כאילו היה אדמיראל — בשריקת־הצדעה מסורתית לו ולעליזה — באותו רגע שרגליהם דרכו על סיפונה של „ספינת־הכלולות".

החתן משליך חבל חרטום הנחתת נפתח, תוך־כדי הפלגה. יוסי, שהגיע בסירת מנוע, משליך חבל לאיש־הצוות.

הכלה עולה לסיפון אחרי שגם היא רכבה זקופה, בשימלתה הלבנה, על סירת־מנוע מהירה. קצינת חיל־הים מגישה לה זר.

החופה בתמונה, שצולמה מגשר־הפיקוד, נראה יוסי ניגש, בהדרכת הרב של חיל־הים, רס"ן ד"ר ישראל הייטנר, אל עליזה.

איכות מעולה. שרות יעיל ואספקה
דייקנית מוכיחים כי
על פזגז יכולים לסמוך

בינג-ליניאל

קונים
במחירים גבוהים
מלוה קליטה
גם 1964
מלוה בטחון
גם 1968
„נוה" שד' רוטשילד 15
תל־אביב, טלפון: 54931.
8.30 בבוקר עד 6 בערב.

עם ישיקה
אלקטרו 35
עד 30 שניות !
30 שניות ??

כן, הסגר של "ישיקה אלקטרו 35",
המצלמה היחידה מסוגה בעולם, ישאר
פתוח באופן אוטומטי עד ל־
30 שניות
רצופות (חצי דקה)
בשעת צילום לילה, בעזרת המוח האלק־
טרוני הזעיר הקבוע בגוף המצלמה.
למעשה יפיק המוח האלקטרוני אינסוף
מהירויות תריס בין הגבולות
30 שניות
($\frac{1}{2}$ דקה) עד $\frac{1}{500}$ שניה, בהתאם לנתוני
התאורה. התוצאה: תמונות מושלמות
בצבע, ושחור לבן.

הופיע
בהוצאה עממית, ספרו של
סאלבדור דאלי
„יומנו של גאון"
להשיג בכל חנויות הספרים
המחיר 4.30 ל"י

חשוב לשחקנים ולדוגמניות
אין צורך להיות רקדן
מקצועי כדי לרקוד ג'ז

הרקדן־והכוריאוגרף **שמעון לוי,**
בוגר אולפני־מחול בניו־יורק ובלונ־
דון, יקנה לך תוך חודשים ספורים
כושר־תנועה־ומיקצב.

קורסי־בוקר וקורסי־ערב
(2 שיעורים בשבוע בכל קורס)

פרטים: טל. 25 17 13 (8.00—
10.00 לפנה"צ; 17.00—20.00 בערב).

תמרורים

נחוג • יום־הולדתו ה־39 של אחד המפקדים המפורסמים ביותר בצה"ל — תת־אלוף **מרדכי (מוטה) גור.** יליד ירושלים, בוגר גימנסיה ברחובות שהצטרף ב־48' לצה"ל כטו־ראי ושירת מאז רוב הזמן בתפקידים קר־ביים. נפצע פעמיים, ב־48' וב־56', בקר־בות באיזור חאן־יונס, למד באוני־ברסיטה העברית, ב־מקביל לשירותו ב־צבא. הצטרף לצנ־חנים, שם התבלט בעוז־רוחו, עלה ב־סולם הפיקוד, על אף גילו הצעיר, ו־הגיע לשיא במלחמת ששת־הימים כמפקד חטיבת צנחני־מילואים שכבשה את ירושלים. משמש כיום כמפקד כוחות צה"ל ברצועת־עזה וצפון סיני, כותב סיפורי־ילדים „כדי לחנך ילדים לצבאיות."

גור

נחוג • יום־הולדתו ה־55 של פשמ"ג (פקיד השומה למפעלים גדולים) במס־הכ־נסה, **שלמה ל. גרוס.** יליד פולין ש־עלה ארצה ב־1933. גרוס הוא רואה־חש־בון מוסמך, נשיא לישכת רמב"ם של הבונים החופשיים, יושב־ראש המועצה ה־מכינה מטעם משרד־האוצר את חוק עידוד התעשייה, שיתן הנחיות לתעשייה בארץ. לאחרונה נסע לארצות־הברית כדי ללמוד את החוק האמריקאי של מיזוג חברות, מתמסר עתה להכנת החוק הישראלי.

נחוג • יום־הולדתה ה־60 של **יולי־יאנה** מלכת הולנד.

נחוג • יום־הולדתו ה־68 של **הירו־היטו,** קיסר יפאן, שעד הכיבוש האמ־ריקאי במלחמת־העולם השנייה. לווה לש־מו התואר „אלוהי", תואר שהורד ממנו בפקודת הגנראל מק־ארתור. חובב מדעים שכתב כמה ספרים על נושא תזונת ה־דגים.

ניצלה • בניו דלהי, משריפה שפר־צה בבניין בו נערכה הועידה השנתית של מפלגת הקונגרס השלטת בהודו — ראש ממשלת הודו **אינדירה גאנדי.** האש פרצה כחצי שעה לאחר פתיחת מושב ה־ועידה והפצוע היחיד כתוצאה מאנדרל־מוסיה ששררה במקום, הוא באקתאוא־טסאלאם, מי שהיה ראש ממשלת מאדרס, ששבר את זרועו.

התגרשה • אחרי שנתיים של חיים בנפרד, בהן ניסתה להתאבד, ניצלה, חזרה לתקופה קצרה לבעלה, ושוב נפרדה — שחקנית הקולנוע **מארי־פרנס בואייה,** מבעלה רמי גרומבק, שהוא במאי טלוויזיה צרפתי. לשאלות עיתונאים השיבה השח־קנית: „למרות הכל נשארנו רמי ואני ידידים קרובים."

בואייה

נהרג • בגיל 49, „תוך כדי מילוי תפקידו," כדברי העיתונים הרוסיים, מפקד חיל־האוויר הסובייטי וראש המערכת להגנה אוירית — הגנראל **אנאטולי קאדומצאב.** זהו הגנראל הסובייטי הב־כיר השלישי שעל מותו נמסר השבוע. ה־שניים האחרים: הגנראל מארקייאן פופוב בן ה־67, והגנראל ולנטין פנקובסקי סגן שר־ההגנה הרוסי.

במדינה

דת

מי מוסמך לגרש?

בני העדה הקראית בישראל אינם מוכ־רים כיהודים. אם קראי רוצה לשאת יהו־דיה, הוא אינו יכול לעשות זאת אלא ב־אמצעות רבנים בודדים המכירים בקראים כיהודים. אם קראי נושא קראית הוא יכול לעשות זאת באמצעות חזן קראי. אולם איך יכול קראי להתגרש מקראית?

הבעייה התעוררה כשזוג קראים מתושבי רמלה החליטו להתגרש. מאז נישאו לפני שמינה שנים חיו כיהודים לכל דבר. אבל לאחרונה החל הבעל חושד שאשתו בוגדת.

הוא פנה לבית־הדין של העדה הקראית ותבע לקבל גט מאשתו. האשה לא הודתה בבגידה ולא הסכימה לגירושין. אבל בית־הדין הקראי החליט לגרש את האשה בעל כורחה. הוחלט שעקב בגידותיה, היא אינה זכאית אף לטפל בילדיה והיא תגורש ללא מזונות או דמי־כתובה.

הפיתרון: גירושין אזרחיים. ה־אשה לא הכירה בהחלטה. באמצעות פרק־ליטה, עורך־הדין יצחק זילברברג, פנתה לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, ביקשה להכריז על בית־הדין הקראי כעל חסר־סמכות ולבטל את כל החלטותיו בקשר לגט.

„בית־הדין הקראי משולל כל סמכות חוקית, מאחר ואין לו קיום בעיני החוק," טען זילברברג בפני בית־המשפט. לעומתו טען פרקליטו של הבעל, עורך־הדין צבי לידסקי, שבית־הדין הקראי הוא המוסד היחיד אליו יכול היה לקוחו לפנות, מאחר והרבנים היהודים אינם מכירים בקראים כיהודים ומסרבים לדון בבעיותיהם.

השופט המחוזי יצחק שילה קיבל את טענת האשה. „העדה הקראית אין היא מוכרת על פי הדין בארץ," קבע.

לבעל הזועם יעץ השופט לפנות לבית־המשפט המחוזי, לבקש במשפט חילוני צו על הפסקת נישואיו.

ארגוני־הטרור

התנ"ך של „אל־פתח"

„לוחמי־הגרילה הפלסטינים המנהלים את המאבק ההירואי המזויין, מצויידים ברו־בם בכיתבי היושב־ראש מאו," כתב הש־בועון השבועון הסיני פקינג רביו. „מאחר שאין מספיק טפסים בכמה בסיסים, קור־אים לוחמי־הגרילה את כתבי מאו בתור־נות, בהפסקות שבין הקרבות. כמה לוח־מים בוחרים ציטטות מכיתבי היושב־ראש מאו ומשננים אותם לפני שהם יוצאים להתקפה על התוקפן הישראלי."

מסתבר שכיתבי מאו אינם הספרות ה־יחידה ממנה ניזונים אנשי הטירור הער־ביים. מלבד כיתבי מאו הם קוראים בצא־תם לקרב גם את כיתבי שמואל שגב, ה־כתב לעניינים ערביים של מעריב.

שגב הוציא לא מכבר מחקר על לוחמת הטירור הערבית מאז מלחמת־ששת־הימים, תחת הכותרת מלחמה ושלום במזרח התי־כון. הספר מכיל סקירה על התפתחות אירגוני־החבלה הערביים ועמדת ישראל ל־גביהם מנקודת ראות ישראלית.

מאחר ובערבית טרם פורסמה עד כה סקירה מקיפה כזו על אירגוני־החבלה ה־פלסטיניים, תורגם תקציר סיפרו של שגב לערבית, והופץ בין אנשי אירגוני־החבלה. בתקציר הושמטו כמובן כל אותם קטעים המכילים האשמות נגד ארצות־ערב על מח־דליהן ומלחמתן באירגוני הטירור.

יותר פופולארי ממאו. לפי ההדים שהיכה סיפרו של שגב, נראה כי הוא כיום פופולארי בארצות־ערב יותר מה־יושב־ראש מאו. שני הגדולים שבשבועוני מצריים, אל מסוואר ואחר סאעה, פירסמו כתבות ענק על הספר, בהגדירם את מחב־רו כ„קצין מודיעין ישראלי גבוה."

הגדיל לעשות אל מסוואר. מדי שבוע מפרסם השבועון המצרי על פני 6 מעמו־דיו קטעים נבחרים מסיפרו של שגב, כש־הוא מתווכח ומנתח כל קטע וקטע.

„שגב רוצה עתה בשלום מהיר," התבד־חו השבוע חבריו של שגב, „הוא מוכרח לגבות את שכר־הסופרים הענק המצטבר עבורו במצריים."

אחד במאי ואחת בשיניים!

קומוניסטי ישראל התאחדו-והרביצו מכות זה לזה

רוח רעה מהלכת אימים על ישראל — הרוח הרעה של הקומוניזם. כל ה־מפלגות הקומוניסטיות בישראל עשו יד אחת למלחמת־מיצווה עד חרמה על הרוח הרעה הזאת, מק״י ורק״ח וקבוצת מצפן.

121 שנים אחרי שמארכס ואנגלס חיברו את המאניפסט הקומוניסטי שלהם, היתה לו משמעות אקטואלית רק במדינה אחת בעולם — במדינת ישראל. היתה זו המדינה היחידה בה הרביצו לקומוניסטים בחג האחד במאי, בה חבטו על ראשיהם באלות והקיזו את דמם. אלא שבניגוד לתיאוריה של מארכס ואנגלס, לא עשו זאת הבורגנות, המשטרה או הראדיקאלים. מי שהרביץ לקומוניסטים היו הקומוניסטים עצמם. כך קיבל המאני־פסט הקומוניסטי, באחד במאי 1969 בישר־אל, משמעות חדשה — קומוניסטי ישראל התאחדו, והרביצו זה לזה תוך אחוות פוע־לים עליזה. הם הגשימו את המאניפסט ה־קומוניסטי הלכה למעשה.

„תפוזרו בכוח!"

תחילה לוחמים הפועלים היחידים, אחר־כך פועלי בית־חרושת אחד, אחר־כך פועלי ענף עבודה אחד...

באחד במאי בישראל לחמו פועלים מכל הענפים. שתי הפגנות נערכו בתל־אביב. זו של מק״י, שיצאה להפגין נגד הבורגנות של רחוב דיזנגוף; וזו של רק״ח, שהותר לה להפגין רק ביפו. **הקבוצה השמאלית הקיצו־נית הקטנה** מצפן, **לא ערכה הפגנה משלה. היא ביקשה מרק״ח לשתף אותה בהפגנתה. רק״ח סירבה, הציעה לאנשי** מצפן **להצטרף להפגנה כבודדים. „אם תופיעו עם סיסמו־תיכם, תוכו ותפוזרו בכוח!" איימו אנשי רק״ח על אנשי** מצפן.

מכות ל„מצפן"

אנשי מצפן **נרתעו, באו בלי סיסמאות, אבל עם דגלים אדומים רבים. הקרב בין שתי הקבוצות היה קרב מילולי, כש־שתיהן מארגנות מקהלות להשתיק זו את זו.**

מזמן לזמן נוחלים הפועלים ניצחון, אבל ניצחונם הוא ארעי. התוצאה הממשית של מלחמותיהם איננה הצלחה במישרין, אלא התאחדותם של הפועלים, המתרחבת והולכת בלי הפסק...

זה הוכח בהפגנת מק״י שהחלה בכיכר דיזנגוף. כמה מאנשי מצפן **הצליחו להגיע אליה מהפגנת רק״ח ביפו. הם הסתננו אל בין שורות אנשי מק״י, כשדגלים אדומים בידיהם. כשהבחינו בהם מפגיני מק״י, החלו לתקוף אותם בכוח כדי לסלקם מתוך שורו־תיהם. אגרופים הונפו, דגלים אדומים הפכו לאלות, כולם היכו את כולם. „אלה אנשי אל־פתח," הסבירו מפגיני מק״י לקהל, שבל־טה בו קבוצה קטנה של אנשי** ארץ־ישראל השלמה והמרכז החופשי. **ואמנם, קהל לאו־מני זה מיהר לסייע לאנשי מק״י להכות את אנשי** מצפן.

קרבות מגע

לרגע נידמה היה כי ההתכתשויות ה־אלימות יגרמו לפצועים. השוטרים התפר־סו בשסח והחלו לדחוף את אנשי מצפן **לצד השני של הכיכר, כדי למנוע קרבות מגע עם אנשי מק״י. אולם מספר מסתננים הצ־ליחו להצטרף להפגנה שצעדה לכיוון שד־רות קרן־קיימת.**

שם, במקום פיזור ההפגנה, התחדשו ה־קטטות ופניו של אחד מאנשי מצפן אף כוסו בדם. רק אז נבהלו מהפכני כל המחנות והשליטה על המצב חזרה לידי המשטרה.

הורה התכתשות

קומוניסטים ואנשי **מצפן** נאבקים באגרופים סביב הדגל האדום, בהפגנת האחד במאי ברחוב דיזנגוף, כשמאבקם נראה כמחול הורה.

כך התגשם חזונם של מארכס ואנגלס. ש־אמרו: הקומוניסטים הם למעשה החלק ה־תקיף ביותר של מפלגות הפועלים בכל ה־ארצות, הממריצים תמיד ללכת קדימה. **אפי־לו אם יצטרכו לפלס את הדרך קדימה ב־הכאת קומוניסטים אחרים.**

קולנוע

בקרוב הדמוקרטיה ומה שמחכה לה

4 זוויות למשולש (בקרוב גת, תל־אביב; איטליה) מנהל־החשבונות הסוציאליסטי שוכב עם אחותו הבורגנית של הפרופסור הקומוניסט. כמו כן הוא שוכב עם המזכירה הפרולטרית.

אחיו של הפרופסור הקומוניסטי הינו חבר מיסדר קאתולי, אבל בסתר הוא חבר השמאל החדש, בפלג הסיני. הוא לא רק שוכב עם המזכירה הפרולטרית, אלא שהוא מביא את כל חבריו השמאליים לשכב איתה. וזאת, כדי לפתח בה את תודעת הניצול, קיללת העולם הקפיטליסטי, כדי לנטוע בה הכרה מעמדית.

הוא מחזק את דבריו בציטטות ממאו טסה־טונג, ובינתיים מורח את קירות בניין המפלגה הסוציאליסטית בסיסמה „סין הינה קרובה”. כאשר אינו מורח קירות בסיסמות, הוא וחבריו המזוקנים מטילים פצצות. וכשאינם מטילים פצצות הם משתתפים, כחברים, במועדון הקאתולי ומנצחים על מקהלות־ילדים.

בביתו של הפרופסור כולם שוכבים עם כולם ללא הרף, כמעט ללא חילופי־משמרות. אותו הדבר גם במועדון הקאתולי. בין פצצה לפצצה, בין תפילה לתפילה, בין ישיבה מפלגתית ובין ישיבה מפלגתית.

הפרופסור בוגד לפתע ועוזב את התא הסיני, כדי לעמוד בבחירות לעיריה מטעם המפלגה הסוציאליסטית. הוא עשיר גדול. גם אחותו עשירה. מנהל־החשבונות הסוציאליסטי רוצה להכניס אותה להריון כדי ל־אלצה להינשא לו, כי היא עשירה. המזכירה הפרולטרית מנסה להכניס את הפרופסור העשיר להריון, כדי לאלצו לשאת אותה ל־אשה. האח הסיני שוכב עם המזכירה כי נכשל בבחינות, אך מגן על כבודה המחולל של אחותו, כי הוא קאתולי בתוך תוכי נשמתו.

זוהי הסאטירה החברתית־פוליטית המז־הירה ביותר שנוצרה מאז מלחמת־העולם. השמאל הישן מופיע כאן במעמרומיו וב־תככיו, הבורגנות בחדלונה, אימפוטנטית. השמאל החדש מבחיל, ואין אפילו דמות סימפאטית אחת לרפואה. אכזריות אינפנ־טילית מתגלה לצידה של צביעות חסודה, וצילה המאיים של סין, עם דמהפכה התר־בותית שלה, העולה ככוח־הרס על כל מה שיצרה האנושות לטוב או לרע. אם זוהי הדמוקרטיה המערבית, זה מה שמחכה לה בקרוב.

אילו המפיצים היו קוראים לפעמים עיתון, ולא רק את המודעות של עצמם, הם היו יודעים שקיימת בעולם גם סין, לא רק משולשים יזחיות. הם לא ראו את השם סין בסרט קודם שגרף הצלחה ולכן הפכו את השם המעניין: סין קרובה ל־4 זוויות למשולש.

למרות השם יש ללכת לראות את הסרט, מיד כשיגיע, שמא יירד לפני שיספיק לעלות.

מי זאת? לא תאמינו — אבל זוהי אליזבת טיילור. תיירים בעיר־הקיט המכסי־קאית פוארטה־יאלארטה נדהמו לראות אותה כך — כשבגופה בעל ה־1.64 מ׳ הצטברו 62 ק״ג, למרות עשר דקות התעמלות ליום. ליז בת ה־37, המבלה את חופשתה בחברת בעלה ריצ׳ארד ברטון, החליטה שלא כדאי לסבול למען הגיזרה וזה נראה עליה.

יומן החדשות

★ יש אומרים שהסרט האחרון של **מנחם גולן** בכלל לא גמור. בכל אופן, הוא מתחיל כבר לעבוד על שני סרטים חדשים. האחד ייקרא הפריצה הגדולה, ומי שלא יושב בארץ יחשוב בוודאי שזה סרט על שוד, כי הוא לא יודע שכאן שום שוד לא מצליח היום. רק מלחמות. ובכן, זה סרט על מלחמה, על חיילים שנפלו בשבי הסורי, והם מעונים שם, ועל הבריהם, אנשי מילואים, היוצאים לחלץ אותם. התסריטאי הוא יוסקה גרוס, האיש שייכנס להיסטוריה בתור התסריטאי של היצירה הקרוייה המניע לרצח. הצבעים יהיו צבעוניים, המסך יהיה סינמסקופי, והמשתתפים יהיו חדשים לגמרי. „אני רוצה פרצופים לא מוכרים,” אומר גולן, „שלא ייצאו לקהל מהאף.” זה לא אמור לגבי הבמאי, רק לגבי השחקנים.

חוץ מכל זה זה יהיה סרט היסטורי. הסרט הראשון של גולן שבו לא תהיה אף סצינת־אהבה אחת. את זה אפשר להסיק מהעובדה שכל הגיבורים הם גברים, אלא אם לגולן יש איזה רעיונות חדשים על אהבה.

★ סרטו השני של גולן, הבא עלינו לטובה, ייקרא ימח שמך איפה היית במל־חמה. התסריט המשעשע של **חיים חפר** נכתב עוד לפני שנה והוא עוסק בחבורת חיילים שיצאה להביא זמרת למחנה, ובינ־תיים פרצה המלחמה, והם טועים בדרך, יחד עם הזמרת, ותופסים שבויים, ונתפסים כשבויים, ועוד כל מיני הרפתקאות מצחי־קות. הזמרת תהיה שחקנית אמריקאית. כל השאר עדיין לא הוחלט.

★ ואם כבר מדברים על מלחמה, ובעצם מתי קורה שלא מדברים על זה, אז יש הודעה קטנה בקשר אליה. אם מישהו רוצה להשתמש ביחידה מאה ואחת, היא פנוייה עכשיו. אפשר לקנות אותה. **מיכאל שוויי־לי** מוכן למכור את הזכויות לסרט עליה לכל המרבה מחיר.

★ בפסטיבל קאן יהיו בטח הרבה סרטי מלחמה. תמיד יש, אבל יהיה שם סרט אחד אנטי־מלחמתי. וזה יהיה הסרט הישראלי מצור. חברת בימות, המפיקה, מתכוננת ל־בסס את הפירסומת לסרט על הרעיון הזה. מי לא ירצה לראות סרט אנטי־מלחמתי היוצא היום דווקא מישראל?

★ הפסטיבל בכלל יהיה מלא סרטים ישראליים. מלבד מצור יוצגו בו, מחוץ ל־תחרות, גם סרטו של **יהודה (ג׳אד) נאמן** השמלה, ומותו של יהודי. המפיק שלהם, **אלכס מסיס**, נסע כבר לקאן כדי לטפל בהרקנתם שם.

כיצד שומרים על בגד הים?

בגדי הים והחוף נוטים להת־קשות ולדהות כתוצאה מהשפע־תם המזיקה של מי־ים, שמש, וחמרי החיטוי שבבריכות. כביסה קלה במים קרים ו„טקסטיל שמפו” תשמור על גמישותם וצבעיהם של בגדי הים והחוף. „טקסטיל שמפו” מוציא את שיירי המלח וחמרי החיטוי, ומאריך את חיי בגד הים.

המפיצים חב׳ נורים בע״מ
תוצרת ביח״ר נקה בע״מ

"תענוג"

יצרני ויצואני פינות שקופות ואלבומים ● ● ● ● ● ●

גאים להציג בפעם הראשונה בישראל את **האלבום החדש,**

● ● ● ● ● בדגם יפני עם דפים אוריגינליים מיפן •

המכירה לצרכן רק במשך חודש ימים מהיצרן לצרכן **במחיר פרסומת** של 9.90 ל״י האלבום הגדול ו־5.90 האלבום הקטן •

אצל

"תענוג"

ירמיהו 28, תל־אביב.

המפיץ:

צילום ״קאופמן״, החשמונאים 105, תל־אביב, טל. 39075/6.

החודש נפתחים קורסים חדשים

טלוויזיה

מעשית

2 שלבים — 6 חודשים, כולל מבנה המכשיר, תיקונים, אנטנות הרכבה וכוון.

פרטים והרשמה: 1—9; 8—5.

פוליטכניקום

ת"א רחוב ברנר 17 מפנת אלנבי 55 | **חיפה** שמריהו לוין 30 | **ר"ג** ביאליק 42 | **חולון** סוקולוב 56

בת־ים רוטשילד 33 | **פ"ת** בר כוכבא 1

„העולם הזה”, שבועון החדשות הישראלי
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח׳ קרליבך 12, טלפון 30134־5.
ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע״מ.
העורך הראשי: אורי אבנרי • המו״ל: העולם הזה בע״מ.
תל־אביב, רח׳ פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כססי בע״מ. •

רחל מרחלת על כל העולם

החלק של ביג'י ב„פאנטום"

הגברת **גרטה פריש** באה למרכז ה־תנועה הציונית באנגליה והציגה את עצ־מה. שאלו אותה מה היא רוצה והסתבר שלא הרבה. היא רוצה את **דוד בן־גוריון.**

ואל תחשבו שהיא רוצה לקבל אותו בחינם. לא, לגמרי לא. היא מוכנה ל־שלם בשבילו, בכסף ובכל דבר אחר. קודם־כל היא הבטיחה לשלם לקרן־הקיימת־לישראל שמונת אלפים לירות שטרלינג דמי־שדכנות, אם הקרן־הקיימת־לישראל תסדר לה את השידוך הנכבד הזה.

אחר־כך היא הבטיחה להקדיש עש־רים וחמישה אלף לירות שטרלינג ל־מדינת־ישראל, אם מדינת־ישראל תעזור לשידוך הזה, והיא מוכנה שכל הכסף יועבר לכל מטרה שדויד בן־גוריון ירצה בה.

חוץ מזה, היא מוכנה להיות ישראלית נאמנה, ואשה נאמנה. היא מיליונרית מזה שנים, אלמנה רק שלושים שנה, היא כבר בת שישים וחמש והיא מוכנה להקדיש את שארית חייה לבעלה החדש.

ובכן, למה המדינה ומוסדותיה מח־כים? 25 אלף שטרלינג זה כמעט רבע מיליון ל"י. מה זה, כבר לא צריכים כסף בשביל ה„פאנטומים"?

יסורי מיליונרים

ביום הראשון השבוע הופיעה בעיתון הארץ מודעה שעוררה סנסציה. במודעה נאמר שדירת הפנטהאוז המפוארת של ה־גברת **עדה מכנס** עומדת למכירה פומ־בית, כדי לכסות חוב בסך של עשרים אלף לירות.

במודעה לא נאמר מי זאת עדה מכנס, את זה כולם יודעים, אין צורך להגיד, ומי שלא יודע יכול לשאול. ובכן, עדה מכנס היא אחת הנשים היפות ביותר והעשירות ביותר בארץ. היא מפורסמת בפעילותה ה־חברתית, בארבע בנותיה, בינ־הן הדוגמנית, **תלמה מכנס,** והאחת שהיא בת ארבע שנים בלבד. היא שייכת למשפחת מכנס הענפה, ולה, מצידה, שייכים הרבה פרדסים ובתי־חרושת וכו' וכו'.

זה לא היה כתוב במודעה; לעומת זאת היה שם תיאור הדירה עצמה: חמישה חדרים, שני חדרי־נוחיות, ריצפת־שיש, תק־רות־עץ, מאה ועשרים מטר מרובע עם גג פרטי, במקום מרכזי בתל־אביב, ברחוב דוד המלך 55.

המכירה היתה צריכה להיערך תוך שלו־שים יום, ילקונה המצליח הובטח להשיג דירה ששוויה הרגיל הוא מאה אלף לירות בסכום קטן הרבה יותר.

הנה לכם צרות של מיליונרים. בן־אדם שמעקלים לו צריף קטן בשכונת־עוני בטח חושב שדופקים את העניים. אז הנה, את המיליונרים דופקים יותר. להם מעקלים רהיטי מהגוני ורצפות־שיש.

אז למה עושים להם את זה? עורך־הדין **זאב בריכשטיין,** בא־כוח החברה ה־מעקלת, טוען: „עדנה מכנס, שהדירה רשו־מה על שמה, לקחה משכנתא, שילמה חלק ממנה, ובשנת שישים ושבע התחילו פעו־

עדה מכנס

לות ההוצאה־לפועל, כי היא הפסיקה לשלם והיא נשארה חייבת עשרים וחמישה אלף לירות. כשפנו אליה היא לא הגיבה, ולא נשאר לנו אלא לפעול ככה."

עדה מכנס אומרת שזו פשוט טעות: „בזמן המיתון לא שילמנו, אחר־כך בעלי התרשל."

לבעלה יש סיפור ארוך יותר: „בשנת 1963," הוא מספר, „קנינו דירה, עם מש־כנתא צמודה לדולאר, של עשרים וחמישה אלף לירות. שילמנו כל חודש כמה מאות לירות. במשך השנים זה נהפך לכמה אלפי לירות, ובשנת שישים ושבע כבר היינו חייבים חמישים אלף לירות. איך זה קרה? היה פיחות, הדולאר עלה מלירה שמונים לשלוש וחצי לירות. היתה ריבית, וכך שילמנו ושילמנו, וכל חודש היינו חייבים יותר. בדרך כלל עמדנו בכל התש־לומים, מלבד תשלום אחד של ארבעת אלפים שבע מאות לירות שלא היה בסדר, ואז הם התעלמו מכל מה ששילמנו, ו־מיהרו לעקל את הדירה. זה לא נכון ש־אנחנו חייבים עשרים ושבע אלף לירות. אנחנו חייבים רק עשרת אלפים לירות, ואני מקווה שהעניין יסודר."

זהו. לא כל המיליונרים הם עשירים. יש גם מיליונרים עניים ואם מישהו רוצה לתמוך בהם, בבקשה.

אהבה ממבט שלישי

העיתונאי **אריה אבנרי** אוהב רמט־כ"לים. זוהי אהבה ממבט ראשון אצלו, שהולכת ומתפתחת מרמטכ"ל לרמטכ"ל. לא חשוב לו היופי או החן שלהם, העיקר שתהיה להם עמדה חשובה ונשים יפות סביבם.

החתונה הראשונה שלו היתה חתונת כסף. הוא התחתן עם הנערה שהיתה מוד־פסת על חצי הלירה, ונפרד ממנה. אחר־כך הוא הכיר את מזכירת הרמטכ"ל, **רוחמה,** ודיבר איתה ברצינות על אהבה ונשואין חדשים.

ויום אחד הוא הלך איתה למסיבת סיל־ווסטר, אצל **זיוה פינטוב,** בת אחותו של הרמטכ"ל לשעבר **יעקב דורי,** נעל המקום הוא החליט להחליף רמטכ"ל ב־רמטכ"ל.

הוא החליף את רוחמה בזיוה, ורוחמה מצידה החליפה אותו בידידה של זיוה, ה־מהנדס **מרדכי חרמוני.** ולאחר ל"ג ב־עומר יהיו שתי חתונות, במזל טוב: רו־חמה תתחתן עם חרמוני ואר־ה יתחתן עם זיוה.

היתרונות שלה ברורים. מלבד קשריה הרמטכ"לים היא עובדת בתדיראן, היא יו־דעת שבע שפות, היא קיבלה השכלה גבוהה בשווייץ, וחוץ מזה הוא אומר: „אף אחד מהחברים שלי לא הכיר אותה. נמאסו לי כבר נערות הזוהר."

בחתונת הענק שלו שתיערך בגינת בית־סוקולוב יהיו הרבה אנשים חשובים, המון אלופים, חברי־כנסת, וכמה וכמה רמטכ"לים.

רוחמה

הכפיל

כל גרמני שרצה אוטוגרף **מאבי עו־פרים** יכול היה לקבל אותו בקלות מ־**נורברט קנוה.** „אני אחיו," הוא היה מצליח לשכנע את רודפי האוטוגרפים, „אני יכול לחתום בשמו. זאת כמעט אותה חתימה."

מלבד אוטוגרפים הוא חתם בשמו גם על צ'קים, ועל הזמנות לתקליטים, ועל תמונות של עצמו. הוא הרוויח מהאתיי־נות המדומה שהוא המציא עשרות אלפי מרקים, אבל הוא לא עשה את זה למען הכסף.

הוא עשה זאת למען האידיאל.

הוא האמין בזה, הוא באמת האמין ש־הוא אחיו של אבי עופרים.

הוא וכלתו **אירנה** שכרו מכונית מר־צדס, כיאה למעמדם הרם, הדביקו עליה את תמונותיהם ואת תמונותיהם של אבי ואסתר עופרים. הם הוציאו עשרות פלא־קטים של הזוג הנערץ, והיו יכולים אולי להתקדם בחיים ולהפוך לאט לאט לאבי ואסתר עופרים בעצמם, לולא שמה עליהם המשטרה את ידה הכבדה ועכשיו הם יאל־צו לשלם בעד כל האושר והעושר שעבר עליהם — בזמן שהם היו הכפילים של ה־עופרים האמיתיים.

אבי ואסתר עופרים — והכפילים

ההססן

סוף־סוף החליטו **רות שגיא,** כתבת האופנה של „ידיעות אחרונות", **וג'קי סיטון,** נציג המועצה הישראלית לשיווק פרי־הדר בשווייץ, להתחתן.

לפני שהם החליטו על זה, הם ניהלו חיים מאוד לא יציבים, על פני כמה יבשות, באוויר ובמים. הוא ישב בשווייץ והיא היתה נוסעת מדי פעם לתצוגות־אופנה בלונדון ובפאריס, ועו־ברת משם ולשם דרכו.

היא היתה גרושה, וגבוהה ויפה, והוא היה נמוך ושרמנטי. היא היתה בת שלושים והוא היה בן שלושים־פלוס. היא רצתה להתחתן והוא עוד לא ידע.

אבל הוא הבטיח לתת תשובה סופית על העניין בסילווסטר, בשעה שתים־עשרה בלילה.

לשם כך הוא הגיע ארצה, לקח אותה למסיבה, ובדיוק בשעה המקווה, באופן דרמאטי ביותר, הוא שאל אותה את השאלה הגורלית:

„התרצי להיות אשתי?"

היא חשבה קצת, ואחר־כך ענתה לו „כן." הכל הלך לפי מיטב המסורת והתוכנית. קודם הפגישו את שתי האמהות זו עם זו, אחר־כך הפגישו את כל הדודות של הצד האחד עם הדודות של הצד השני, אחר־כך רמזו לכל בני־המשפחה הקרובים והרחוקים שאפשר להתחיל לטפל בעניין המתנות, ואחר־כך נסע ג'קי לשווייץ, ואחר־כך נסעה רותי לפאריס כדי לעבור משם לג'נבה ולהתחתן.

אבל אז הסתבר שהסילווסטר כבר עבר, וג'קי החליט בינתיים לבטל את ההחלטה ולהמשיך לחסס. הוא דחה את מועד החתונה שוב ושוב. אחרי שהתברר לרותי, בתו של אחד היהלומנים העשירים בארץ, שהוא עשה את אותו המעשה לארבע צעירות אחרות, ולארבע האמהות שלהן, ולעשרות דודות, היא לקחה את חפציה וחזרה ארצה, בלי ג'קי סיטון ובלי טבעת־נישואין.

אנשים

התפילה של בגין

בדרך כלל הוא איש עסוק. הוא מחפש עתיקות, הוא מבריז הכרזות, והוא דואג גם לבי־טחוננו. מי? **משה דיין** כמובן. אבל בשבוע שעבר, ביום הרביעי בערב ליתר דיוק, הוא מצא זמן גם לחלק ממש־פחתו. לבנו **אסי** ולכלתו **אהרונה**. היה זה באותו זמן בדיוק כש**פינחס ספיר** הופיע בתוכנית הפומבית של קליידסקופ, בהיכל־התרבות, והיתווה מדיניות הפוכה מזו של דיין בשטחים המוחזקים. שלושת הדיינים סעדו אז את ליבם במיסעדה גונ־דולה בתל־אביב. חוץ מלאכול הם גם דיב־רו ביניהם. על מהז על ארכיאולוגיה, כמו־בן. גם על הדת היהודית, ועל התנ״ך. התבר־ שמשה דיין די בקיא בספר שופ־טים. אחר עברו לשוחח על נושא יותר פרוזאי: הקולנוע. אסי סיפר לאביו על ההכנות לסרט חדש, בו הוא עומד להש־תתף, והתייעץ עימו על הפקות קולנוע. ● במטוס אל־על שעשה דרכו מבריסל ל־תל־אביב, טסה קבוצת חסידים, עטורי פי־אות וזקנים. כשהגיעה שעת התפילה הסר להם העשירי למניין. טפח אחד החסידים על שיכמו של נוסע, וביקשו להצטרף ל־מניין, ולעשות על־ידי כך מיצווה גדולה. הנוכע קם ממקומו, והצטרף. רק אז הב־חינו החסידים כי זהו השר **מנחם בגין**. „לזכות בשר כעשירי למניין זוהי מיצווה כפולה ומכופלת,” אמרו החסידים, ולא הניחו לבגין גם אחרי התפילה, עד שנחת המטוס בלוד. ● לילדי ישובי־הספר ידוע, שאם מגיע הרמטכ״ל **חיים בר־לב** לביקור ביישובם במסוק, יש להם סיכוי לעשות סיבוב באוויר. השבוע הגיעה ראש־הממ־שלה, **גולדה מאיר**, לביקור במשק עין־חרוד. מייד התאספו סביב המסוק שהביא אותה, עשרות מילדי המשק, בתיקווה לע־רוך סיול באוויר. משהבינה גולדה את מטרת ההתקהלות, אמרה: „לא! לא, אני לא נותנת טרמפים!” ● בדרך כלל הש־תלטה גולדה מאיר על כל ענפי משרד ראש־הממשלה. היא עובדת כימעט באותה שיטת עבודה כמו קודמה, **לוי אשכול** המנוח. אבל בכל זאת יש הבדל אחד: אשכול אהב לבוא למשרד מוקדם, בעוד שגולדה אינה אוהבת לצאת ממיטתה לפני שעה 10 בבוקר, ולכן רוב הפגישות ה־חשובות שלה מתחילות רק בשעה 11. לעומת זאת אוהבת גולדה לעבוד בשעות המאוחרות של הלילה, ולכן ישנה תנועה ערה של פקידים בכירים, בשעות הקטנות של הלילה, ליד ביתה. ● התפטרותו של נשיא צרפת, הגנראל **דה־גול**, זיכ־תה את ראש אג״ם, האלוף **עזר וייצמן** בבקבוק שמפניה. עזר היה אחד האנשים הבודדים בישראל שהיה משוכנע כי דה־גול ייכשל במישאל־העם שערך. הוא אף התערב על־כך עם עוזר שר־הביטחון, רב־אלוף (מיל.) **צבי** („צ׳רה”) **צור** על בק־בוק שמפניה, והתוצאה ידועה. ● עוד לפני למעלה משנה ידע ד״ר **נחום גולד־מן**, כי ארבעת הגדולים יצטרכו לתת דע־תם לבעיות המרחב והסיכסוך בין ישראל למדינות־ערב. זאת גילה גולדמן במסיבה שנערכה בשבוע־שעבר בביתו של סגן יושב־ראש מרכז הל״ע, ד״ר **חיים טייכ־מן**. כדי לתת לדברים יתר תוקף, ביקש גולדמן מרעייתו שתעיד כי אכן שמעה מפיו את הגילויים המרעישים כבר לפני שנה. העיר אחד הנוכחים: „רעייתי עזר כנגדו ועדה למענו...” ● לקראת יובל ה־60 של תל־אביב ערכה עיריית תל־אביב תחרות לציור כרזה לכבוד היובל. בין ה־משתתפים היתה גם הגרפיקאית **צילה מנוסי**. בעלה של צילה, הפיזמונאי **דידי מנוסי**, הציע לה להגיש לתחרות ציור גדול של עכברוש. צילה כמובן לא שמעה לעצתו, ציירה כרזה אחרת וזכתה כפרס השלישי. ● כאשר הוזמן הפיזמונאי עב־המישקל **דן אלמגור**, להרצות במיסגרת מועדון רוטרי בבית־ציוני־אמריקה, הוא הגיע למקום ושאל במודיעין לאיזה חדר עליו לפנות. „ישר ושמאלה,” השיבה לו הפקידה, „אבל לפי דעתי אתה דווקא צריך לפנות ימינה,” הוסיפה והורתה לו על ה־שלט של אגודת שומרי מישקל.

הספר של ייבי

עד עכשיו היתה רק למשורר **אורי־צבי גרינברג**, חזקה על השטחים ה־מוחזקים. בשטח השירה, כמובן. השבוע קם לו מיתחרה, בדמות המשורר **ייבי**, המתנגד לדיעותיו של אורי־צבי. ייבי הו־ציא ספר־שירים, מלווה בתמונות פסליו של **יגאל תומרקין**. רוב השירים בספר הם נגד הכיבוש הישראלי. אחד מהם, אחמד, מוקדש למי שהיה מפקד לח״י, **נתן ילין־מור**, ובו מובעת הערכה לעמידתו העיק־בית של ילין־מור להבנה יהודית־ערבית. ● יש להם כמה דברים משותפים. ל־**יעקב בודו** ול**אריק לביא**. בודו מו־פיע, למשל, בתוכנית שאריק ביים. זה דבר אחד. דבר שני: נשות שניהם בהריון. לכן התערבו השניים על אלף לירות. אם אשתו של אריק, **שושיק שני**, תלד בן, יזכה בודו בסכום. אם אשתו של בודו תלד בת, יזכה אריק בכסף. במיקרה ש־שניהם ניחשו נכונה: אף אחד מהם לא יזכה. ● בטלוויזיה הישראלית יש צרות. השבוע, למשל, התפטר מעבודתו בה ה־במאי **ראלף עינבר**, שהוא אחד הטו־בים שבבמאי הטלוויזיה בארץ. ראלף, ש־היה אחראי לתוכנית הבידור הפופולארית אולפן עגול, עסק בבימוי טלוויזיה במשך עשר שנים בחו״ל, לפני שהוזמן לארץ. סיבת ההתפטרות: הוא נפגע מכך שהוחלט להעמיד מעליו במאי נוסף, חסר־נסיון. התפטרותו של עינבר טרם התקבלה. ● איש טלוויזיה מקופח אחר הוא הקריין **עמק פרי**. אחרי שהועבר מקול־ישראל לטלוויזיה לא ניתנה לו עד כה אפילו הז־דמנות אחת להופיע בפני המצלמה. לעו־מת־זאת הובטח לו שכאשר תחל הטלוויזיה לשדר ארבע פעמים בשבוע, יתנו לו לק־רוא מהדורת־חדשות אחת. ● כיצד למלא אחר הוראות הרופא, ובכל זאת לא למלא אותן — זאת הדגים השחקן **יעקב בן־סירא**, כשהופיע בערב הראיונות של **שמואל שי**. הוא עלה על הבמה כשבי־מיקטרת ארוכה מאוד נעוצה בין שיניו. „הרופא ציווה עלי להתרחק מעישון,” הס־ביר.

עמליה ארבל (עם רענן לוריא ואשתו) בארצות־הברית

עמליה בארץ הפלאות

„לא חשוב מה אתה מוכר — העיקר שהעטיפה תהיה מושכת,” אומר עיקרון מיסחרי אמריקאי, שהוכיח את עצמו. עמל־יה ארבל, ציירת ובעלת־גלריה בעצמה, יישמה עיקרון זה באמנות הישראלית.

לאמנים הישראלים קשה להתמודד בשוק האמנות האמריקאי, בו רב ההיצע על ה־ביקוש. רק מעטים מהם המציגים את תע־רוכותיהם, זוכים גם להצלחה מיסחרית. ועד כמה שייראה הדבר מוזר, לא אורגנה עד כה בארצות־הברית תערוכה ייצוגית רחבת מימדים של אמנות ישראלית.

עמליה ארבל החליטה לשבור את ה־טאבו. יום אחד, ללא כל הכנות מוקד־מות, ארזה כ־400 ציורים ופסלים של כ־50 ממיטב אמני ישראל המיוצגים בגלריה שלה, גלריה לים, ונסעה לארצות־הברית. לא היתה לה אף כתובת באמריקה. איש לא חיכה לה בנמל־התעופה. אפילו חדר במלון בניו־יורק לא יכלה למצוא בליל הגיעה לשם.

אחר־כך התחילה להסתובב בגלריות של ניו־יורק, לראות איך מוכרים שם אמנות ומה דרישות השוק. כשהתעניינה, הסתבר לה כי יהיה עליה להמתין שנתיים בתור, עד שאחת הגלריות תהיה מוכנה להציג את היצירות שהביאה עימה.

עמליה לא נואשה. היא התיישבה ליד הטלפונים ובעזרתו של הקונסול הישראלי נחום אשכול החלה לארגן את העניינים. האמריקאים, שלא גילו תחילה התלהבות לאמנות ישראלית, גילו עניין בעמליה ה־יפה. היא הופיעה ב־11 תוכניות טלוויזיה, תמונותיה פורסמו בעיתונים, והיהדות ה־מקומית ערכה לכבודה מסיבות ונשפים.

רק אז נפתחו השערים גם לתמונות ולפסלים. היא ערכה תערוכות בחמש ערים גדולות, החדירה את אופנת המיני לקליב־לנר וקיבלה הצעות נשואין מרבנים ובחו־רי־ישיבה בניו־יורק.

„רק דבר אחד,” אמרה עמליה, „לא יכ־לו האמריקאים להבין. הם מקשרים כל הזמן את ישראל עם מלחמות והרג. ,אז מדוע,’ הם שאלו אותי בכל הזדמנות, ,לא רואים את זה באמנות הישראלית? מדוע ממשיכים לצייר אצלכם פרחים?”

פסוקי השבוע

● **שר־הביטחון משה דיין:** „ראיתי בעזה מצב של רעב, ואין זו תמו־נה שעושה לנו תדמית טובה בעולם.”

● **שר־ההסברה ישראל גלילי:** „ישראל תתייחס למעשיה של מצרים, ולא להצהרותיה.”

● **ראש ממשלת צרפת לשעבר, פול רינו:** „סיפרי הזיכרונות הם הפצצות האטומיות של הפנסיונרים.”

הבלאדה על גבעת התחבושת

ה„בלאדה לחובש” לפי איקא ישראלי

זה היה מוכרח לקרות. החירוס של הבלאדה לחובש, אותו פיזמון רגשני ומלודרמאטי, שבזכות הדם השפוך בו זכה במקום הראשון בפסטיבל הזמר הישראלי השנה, היה חייב ליצור נוג־דנים. שום חברה בריאה אינה יכולה לקלוט מיסחור זול של הדם הממשיך להישפך בגבולות, מבלי להגיב. והתגובה הלגיטימית ביותר על ההירואיזם בפרוטה אינה אלא הפארודיה. כך קרה שהבלאדה לחובש הולידה יותר פארודיות מכל פיזמון ישראלי אחר.

בערב הפנינג שנערך השבוע במועדונם של **עמוס קינן** ו**אורי ליפשיץ** הצוללת הצהובה, עלתה על הבמה הזמרת **ורדה להב** ושרה את הפארודיה הבאה, לפי המנגינה שחיבר בשעתו **משה וילנסקי** לשיר ששרה **אילנה רובינא** ביקשתי אש:

ביקשתי אש / כשעליתי אתמול על מוקש. / ביקשתי אש / כשהגיע אלי החובש / מה יש? מה יש?

אך החובש הוציא מפי את הסיגריה / וגם הטיף מוסר ולקח לי נתן / אתה נפצעת ממוקשים וארטילריה / רק זה חסר לי שתמות מסרטן.

ביקשתי אש / אין ספק החובש הוא חבר. / ביקשתי אש / אבל אסקוט טובה עוד יותר / ביקשתי אש.

אך הריאה שלי היתה קצת מצפצפת / בקושי רב יכולתי עוד להתעטש. / אני נזכרתי בידך המלטפת / אבל היתה זו רק ידו של החובש.

הפארודיה, ששמה כמובן ללעג את יוצרי הבלאדה לחובש ולא את נושאי השיר, נכתבה אותו יום בצהריים תוך 10 דקות, בידי **דידי מנוסי**. כדוגמת המיחווה שעשו **דן אלמגור** ו**אפי נצר**, הודיע גם דידי, שהוא מעמיד את הזכויות לשיר את השיר למכירה פומבית, שהכנסותיה יהיו קודש לפצועי צה״ל.

זמרים כ**שלמה ניצן**, **ג׳ודי כוכבה** ואחרים, השתתפו במכי־רה. לבסוף זכה בשיר **חיים בנאי**, שקנה את הזכויות ב־100 ל״י.

פארודיה נוספת על הבלאדה לחובש, שמחברה אלמוני, נפוצה בין הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים. אלה, שרובם ככולם חיילי מילואים בצה״ל, ביטאו באמצעותה את הרגשתם למשמע הבלאדה הקיטשית. פארודיה זו מושרת לפי מנגינת השיר של גבעת התחמושת, והיא נקראת גבעת התחבושת.

נראה שגם בקול־ישראל ובגלי צה״ל הגיעו סוף־סוף למסקנה שהכללת שיר מסוג זה במיצעדי פיזמונים מהווה עלבון לפצועי צה״ל. השבוע יצאה הוראה שלא לכלול יותר את הבלאדה לחובש במיצעדי הפיזמונים ובתוכניות פופולאריות, להשמיע אותו רק בנסיבות ההולמות את תוכן השיר.

נישואין לניסיון?

„האם יש צורך בתקופת־הרצה לפני הנישואין, בישראל של היום ?" עולם האשה שאל - ואלה התשובות שקיבל:

ח"כ שולמית אלוני

בפירוש כן. יש הבדל עצום בין להיפגש רק במסיבות ובבילויים, לבין חיים משו־תפים 24 שעות ביממה. בני־זוג יכולים להסתובב יחדיו זמן ממושך, ולא להכיר כלל. כי זה דבר אחר לגמרי כאשר קמים ורואים אחד את השני בבוקר. ואכן, המש־ברים הגדולים בחיי־הנישואין מתרחשים ב־דרך כלל בתקופה הראשונה.

אלוני

אך תקופת־ההרצה הזו מתאימה רק ל־ציבור בעל בגרות מספקת. בישראל של היום, הייתי אומרת שהיא מתאימה לחב־רה הקיבוצית ולבני דור שני ושלישי ב־ארץ. לבני דור רא־שון בארץ, שזו להם תקופת־מעבר קשה, זהו נסיון מסוכן.

אשר לשאלה, מה יקרה אם בתקופת־ההרצה תיכנס הנע־רה להריון, ולאחר־מכן יחליט הגבר שהיא אינה מוצאת חן בעיניו וינטוש אותה, ה־תשובה היא: לדעתי, אין הגבר חייב לפרנס את האשה כל חייו רק מפני שחי איתה תקופת־מה. הפיתרון לכל הבעייה הזו הוא במתן חינוך מבוגר יותר לבנות, חינוך מציאותי ומודרני, לא לפי מסורת הרומנים של המאה ה־12.

★ ★ ★

מירה אברך, עתונאית

אברך

אני עוד חודשיים בת 44, וגרושה מ־זה 15 שנה, אז איך אני יכולה לזכור אם זה רצוי או לא? טוב, אבל ברצינות: ברור שזהו דבר אל־מנסרי. אם אתה קו־נה חתול בשק, ל־עולם אינך יודע כי־צד הוא ייראה כ־אשר הוא יוצא מ־תוך השק בשעה 6.30 בבוקר.

★ ★ ★

עו"ד אלישע שיינבוים, מומחה למשפטי־גירושין

התשובה היא לא. תקופת־הרצה לא תביא שום תועלת. עצם העובדה שבני־הזוג יוד־עים שזה רק נסיון, תגרום לכך שהם לא יתנהגו בטבעיות — ועדיין יעמדו בפני הפתעות לאחר שיתחתנו.

את זאת אינני מעלה כסברה סתם, אלא על־סמך נסיוני בעבודתי. אין הבדל באחוז־הגירושין בין זוגות שלא חיו ביחד לפני נישואין, לבין כאלו שכן עשו זאת. הדבר הזה יביא רק להרס חיי־המשפחה. חברה מתוקנת דורשת שענייני־הנישואין יהיו ממו־סדים. ילדים, כל עוד שאינם גדלים על עצים, זקוקים למיסגרת משפחתית. תקופת־הרצה היא מיסגרת רופפת מדי, שתביא רק לאימלולם של הילדים שייוולדו כתוצאה מכך.

★ ★ ★

פרופסור ישעיהו ליבוביץ

אם גבר ואשה רוצים לחיות כזוג נשוי ללא חופה־וקידושין, בניגוד לצו־התורה, אין שום גורם הרשאי למנוע זאת בעדם. בני־אדם חופשיים לעשות מה שליבם חפץ, כל זמן שאינם פוגעים באחרים. בחברה החי־לונית, הזימה והפורנוגרפיה הם אלמנט יסודי. האיסור שלא לנאוף הוא איסור דתי.

מבחינה מוסרית, אין לבעייה זו כל מש־מעות: השאלה מי שוכבת עם מי אינה שייכת בכלל לתחום המוסר. לדיברה לא תנאף אין שום בסיס מוסרי — אף שמץ לא יותר מאשר להנחת־תפילין או שמירת השבת והכשרות. כל אלה הם צווים דתיים, ואדם דתי חייב לשמור לקיימם, כמו את כל הכתוב בתורה. אך בין הדת למוסר אין כל קשר. אדרבא, קיים ביניהם ניגוד גדול. המוסר מכיר רק ביחסים בין אדם לחברו ולחברה שבה הוא חי, ולא ביחסים שבין אדם לאלוהיו. משום כך אדם דוני אינו מכיר כלל במוסר, כי בזאת הוא ישע־בד את עצמו לער־כים אנושיים חילו־ניים, במקום לצו־האלוהים.

לייבוביץ

למדינה, מכל מקום, ודאי שאין שום זכות להתערב בעניין. כל מוסד־הנישואין היא מיותר. הנישואין הם מוסד דתי טהור, ו־למדינה אסור לחו־קק חוקים בנידון. זוג שאינו רוצה ל־הינשא לפי דוקי־התורה, אין לכוף עליו חוקים חילוניים. וריבוי הגירושין אכן מו־כיח שחוקי־המדינה לא יכולים להכריח זוג להישאר נשוי, אם אינו חפץ בכך. יש כמו־בן צורך בחוקים שיבטיחו קיום הוגן ליל־דים עד בגרותם, כאשר ההורים אינם רוצים להמשיך לחיות ביחד. אך זה הכל. גבר ואשה שהביאו ילד לעולם, אינם רשאים

(המשך בעמוד הבא)

(המשך מהעמוד הקודם)
להיפרד — אך לא בכוח החוק, אלא מרצו־נם הטוב.

★ ★ ★

יונה עטרי, שחקנית

עטרי

אני אמנם מבית שמרני מאוד אך ה־תשובה שלי היא: בהחלט כן. נישואין־לנסיון יפתרו הרבה בעיות. המסגרת ה־פורמאלית הנוקשה של הנישואין, כפי שהם היום, הולמת רק זוג שכבר החליט על עתיד משו־תף. אך כדי להחליט הם צריכים הרי ל־הכיר אחד את ה־שנייה. אבל אינני חושבת שהנסיון הזה מתאים לצעירים בני 17. יש מקום להתחיל בו רק לאחר שהגבר סיים צבא.

★ ★ ★

ד"ר רבקה בר־יוסף, סוציולוגית

זהו עניינו הפרטי של כל זוג, וזכותו להחליט על כך. החברה אינה צריכה להת־ערב כלל בשאלה — לא באופן בלתי־רשמי, ודאי וחודאי שלא באופן רשמי.

★ ★ ★

יגאל מוסינזון, מחזאי

אינני יודע, אינני מומחה, אינני מתמצא בזה ואינני מבין בזה. אינני יודע לייעץ לעצמי, אז איך ארשה לעצמי לייעץ לאנשים אחרים?

★ ★ ★

ח"כ טובה סנהדראי

סנהדראי

לא, בהחלט לא! נכון שמבחינה מסו־יימת רצוי שבני־הזוג יכירו לפני ה־נישואין — אך לח־יות כבעל ואשתו? לא ולא. אינני מא־מינה שריבוי־הגי־רושין כיום הוא תו־צאה של היכרות לא מספקת. במשך דו־רות רבים לא עלתה הבעייה כלל בקרב העם — גם בלי תקופות־הרצה לפני הנישואין, כסי שחוגים מסויימים ממליצים.

★ ★ ★

פרדריקה סגל, מארחת

לא, אינני מאמינה בתקופת־הרצה. אין ספק שזהו נסיון מהנה, אך הוא לא יביא לשום פיתרון. ואני מספרת לך את זה מ־נסיוני: אני מכירה זוג שחיו יחד עשר שנים ללא נישואין, ואחר־כך החליטו להתחתן — ונפרדו אחרי שישה חודשים. הסיבה היא, לדעתי, שחוסר ה־ביטחון במשך תקו־פת ההרצה הוא ה־מחזיק את בני־הזוג ביחד. הידיעה שה־שני יכול כל רגע לקום וללכת, מונעת בעדם מלהראות את פרצופם האמיתי — אפילו תקופה ממו־שכת.

סגל

סיבה נוספת, ל־דעתי, היא שפועל כאן העיקרון של „מים גנובים ימת־קו". החיים יחד בתקופת־הנסיון יהיו תמיד שונים מאשר אחרי החופה. כי זה לא רשמי.

מאידך, אני מאמינה שמאוד מאוד רצוי — חיוני ממש — שכל גבר ואשה יעשו תקו־פת הרצה, במשותף ככל האפשר, עם הרבה שותפים ושותפות — כדי שלא יגיעו לחופה ירוקים וחסרי כל נסיון של ממש.

מוצרי KINGS MEN®
זכו בתואר
המוצר המובחר 1969

קצף לגילוח Luxury Shave • דיאודורנט Cologne Stick • מי פנים After Shave Lotion
מי קולון Cool-Off • סכין גילוח **קינגסמן** • קרם שיער Hairdressing Cream.

תענוג לגבר
עם KINGS MEN®

קינגסמן - השם שכבש את הגבר האמריקאי

לא יאומן כי יסופר!
החושך המפחיד

הצארית הרוסית במאה ה־16 ליזא־בטה הראשונה פחדה כל כך מפני החושך, עד שבמשך 20 שנות מל־כותה שכבה לישון אך ורק בשעות היום. אין לך מה לפחד, בחושך ובאור, תמיד תיראי היטב אם על רגלייך מיני־גרבונים „מרסי". מיני־הגרבונים „מרסי" מצויידים בסרט־הצמדה פטנטי המותח את הגרבונים על רגלייך בלא לחץ. כאשר חמים בחוץ, הם לא יכבידו עליך ובכל זאת ייראו יפה. מיני־גרבונים „מרסי" מחירם רק 4.50 ל"י.

נשים מאמינות בגרבי Merci

אין אנוס? אל אורי גרוס
המכון המיוחד לפיאות גברים
רח' גנסין 7 (מול קולנע הוד) ת"א טל. 24־69־24
בהנהלתו של אמן הפיאות — אורי גרוס.

הוא צייר שמלות על כל מחברת ופיסת־ניר וחטף בגלל זה מכות ממורין והוריו

אופנאי מגיל 10

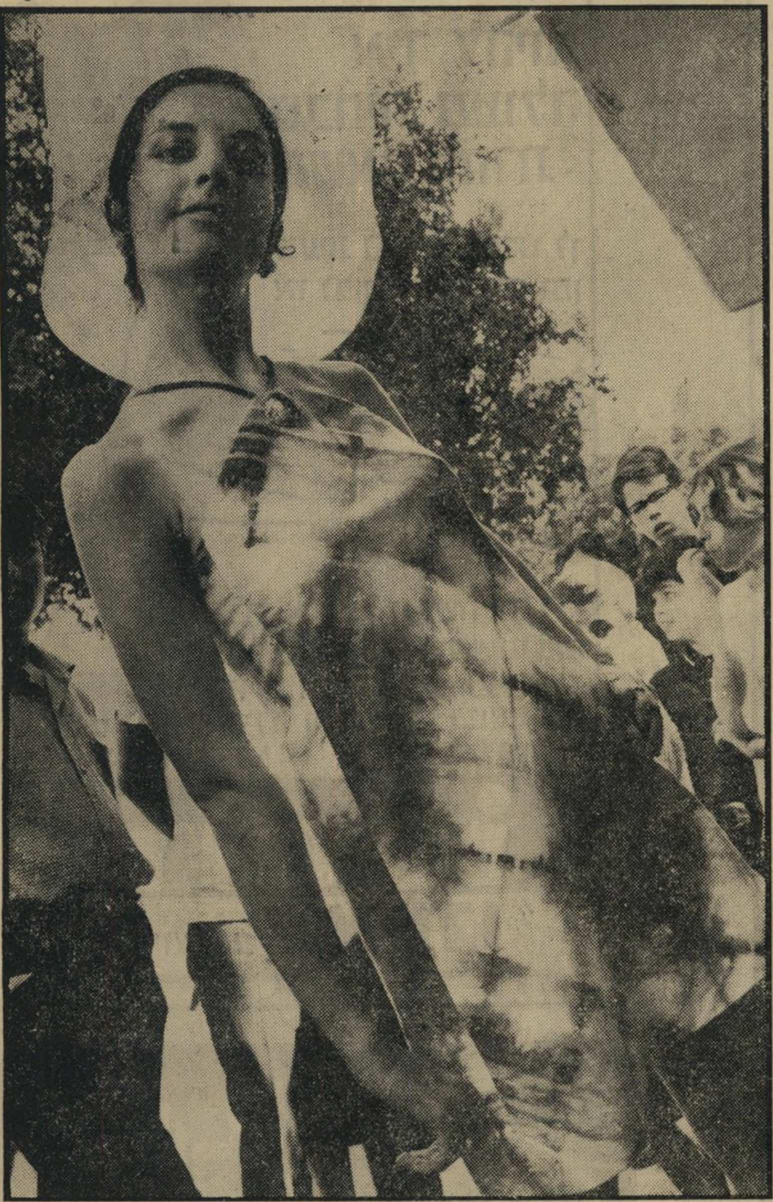

הלילה שימלת־ערב קלי־לה ממשי שחור. פרח אדום משלים אותה כנוי.

חמים וטעים שימלת קוקטייל מבד קרפ בגוונים חום, שחור וכתום. המיוחד שבה: הוילון הרחב בגב, היוצר מחשוף גדול.

הערב אימפרוביזציה שימלת־קוקטייל ממשי, בהדפסת בטיק אבסטרקטית, עם כתפיות צלובות בגב. יאיר מתכנן את שימלותיו במיוחד לנשים צעירות, או, לפחות, לבעלות נשמה צעירה.

כשיאיר'קה גליקסון היה זאטוט בן עשר, נהג לחטוף סטירות מאמו וגערות ממורתו: לשתיהן נמאס לראות אותו יושב כל היום ומקשקש בגדי־נשים על כל פיסת־נייר שלפניו. כל המחברות היו מלאות דגמי שמלות. כל המגרות בבית היו מלאות דפים עם ציורי שמלות. כל היום רק שמלות, שמלות.

בגיל בו חבריו לכיתה ולשכונה לא חשבו כלל עדיין במה יעסקו לכשיגדלו, ידע יאיר'קה ללא שמץ ספק שהוא יהיה אופנאי.

כיום, בגיל 24, כשמאחריו ותק של 14 שנות קישקושים ולימודים קשים, יאיר גליקסון הוא אחד האופנאים הצעירים בישראל.

לאחר שגמר את גימנסיה הרצליה בתל־אביב, התגייס יאיר, ציפה בקוצר־רוח ליום השיחרור, טס מייד למחרתו לפאריז, שם למד בבית־הספר הגבוה לאופנה של איגוד בתי־האופנה בפאריז.

עם תום לימודיו חזר ארצה, פתח את הבוטיק הקטן שלו בתל־אביב, בדיזנגוף, שם את יכולה היום לראות לאן הביאו אותו קישקושי בית־הספר.

מספר יאיר: כשחזרתי מצרפת, מצאנו חנות ברחוב דיזנגוף. פתחנו עם עשר שמלות. היינו בטוחים שישר יחטפו את זה. היום אנחנו כבר למודי־ניסיון: אם אין מיבחר עשיר, הלקוחה לא נכנסת.״

יאיר, שעודכן בכל הקשור לאופנת פאריז, תפר בתחילה שמלות בקו ששלט ב־אירופה: „בחורף, ז׳גמים בלי שרוולים, או שרוולים קצרים — דבר שלא נהוג בארץ. זה לא הלך לנו. היינו צריכים לשנות את השמלות.״

אט־אט למד יאיר מה בדיוק רוצות צעירות ישראל. עד כדי־כך — שבימים אלה עומד הוא בפני פתיחת בוטיק חדש. תהיה בו מחלקה מיוחדת, שבה תוכלי להחליף שימלה שנמאסה עלייך באחרת, תמורת תשלום מסויים. אם תרצי, תוכלי אפילו להחליפה בשמלה חדשה — ברבע ממחירה.

דבר אחד בטוח: בלי להשאיר קצת כסף במקום, את לא יוצאת משם.

קליאופטרה מודגמת על־ידי קארין (עומדת לפני הזוג היושב). שימלה ממשי נקי בהדפסת בטיק. הגוונים: חום־כתום־צהוב. שילוב מעניין בין ההדפסה לגיזרה.

אביב בכתום שימלת אחר־הצהריים משנטונג. ה־צבע השולט — כתום, כששרוול תחתון מבצבץ בירוק. ליד הדוגמנית — האופנאי יאיר גליקסון.

הנסיך והנסיכה
של ישראל

מהא נבואני, בת שלוש, בת העדה הדרוזית, מכפר ג׳וליס

גם לך יש בבית צבר או צברית — לא פחות מקסימים. שילחי את תמונותיהם בציון השם, הכתובת והגיל אל מערכת „העולם הזה", ת. ד. 136, תל־אביב (עבור תחרות הנסיך והנסיכה). עדיפות תמונות בשחור־לבן. מדי שבוע יפורסם מיבחר התצלומים. תחרות זו פתוחה לכל ילד וילדה — מגיל שלוש עד שש בלבד.

המיפלצות שלי

איזה מלאך קטן ונחמד

אתן מכירות את החוייה הנהדרת הזאת, כשהילדים נהיים פתאום מלאכים, והחיים נעשים שקטים כל־כך. זה מה שקרה לי בשבת האחרונה עם אריק בכורי.

ביום שישי, כמו שהוא בא מבית־הספר — תיכף הפתעה: תמיד כשהוא ניכנס הביתה, הוא משליך את הילקוט על הריצפה ליד הדלת, ועד שאני לא מאיימת להעיף לו אותו דרך החלון, הוא לא שם אותו במקום. הפעם — הילד נכנס, אומר שלום בקול גדול, והולך ישר להדרו.

אחרי כמה רגעים, כשאני יוצאת מהמטבח, אני מעיפה בדרכי, אינסטינקטיבית, מבט לעבר הכניסה — אין ילקוט. הילד מתחיל להיות בן־אדם, אני חושבת לעצמי. אני עוברת ליד חדרו — ולא מאמינה למראה־עיני: האיש עומד על כיסא ומסדר את ארון הספרים שלו — דבר שאני מנדנדת לו כבר מהתחלת השנה. הוא רואה את מבטי ומושך בכתפיו: „די, נמאס כבר הבאלאגאן הזה."

נהיה בן־אדם, אני חושבת לעצמי.

★ ★ ★

אחרי־הצהריים התנדב אריק ללכת להביא בקבוקי סודה מהחנות — למרות שזה לא היה התור שלו השבוע. למחרת, במשך כל השבת, הוא לא הרגיז את אחיותיו אפילו פעם אחת. לא רק זה — הוא העביר, ביוזמתו, את הפעמון מהאופניים עם שלושה גלגלים הישנות של דנה, לחדשות על שני גלגלים שקנינו לה השבוע. „תראי, תראי," הגיב עוזי.

נו, ואם אפילו בעלי היקר הבחין בשינוי שחל בהתנהגותו של הילד, אז תארו לכם כבר איזה שינוי דראסטי שזה. „מתוז ל להיות בן־אדם, השובב," עניתי בגאוות־אם מוסתרת בקושי.

„כן, עושה רושם כזה. הגיע כבר הזמן, לכל הדעות."

★ ★ ★

יום ראשון בבוקר, הילד ממשיך להתנהג למופת: קם מייד עם צילצול השעון, צ׳יק־צ׳ק, מתרחץ, מתלבש, אוכל — ובשבע־וחצי הוא כבר מוכן לדרך. „מה הזריזות הזאת עליך?" מתעניין עוזי.

„אה, אני קצת ממהר היום. שלום."

„שלום."

אריק כבר עם רגל אחת בחוץ, כשהוא ניזכר פתאום במשהו וחוזר פנ־מה: „אבא, שכחתי, יש פה משהו בשבילך." הוא מוסר לעוזי איזו מעטפה וממהר לטוס: „שלום." הדלת נסגרת אחריו, ושעטת־רגליו במורד המדרגות נשמעת בכל הבניין.

עוזי פותח את המעטפה, עוגר במהירות על המכתב שבידו, ומעיף בי מבט־אימים. הוא מעביר לי את המכתב, ואני רואה שהוא כתוב על נייר־המכתבים של בית־הספר של אריק:

„א.נ.,

„בעיקבות החקירה שערכנו, התברר שהיה זה בנך אריה, שזרק את פצצת־המים על ראשה של סגנית־המנהל. אבקשך לסור למשרדי ביום א׳ בשעה עשר בבוקר.

„בכבוד רב,

המנהל."

עוזי לא אמר מילה, רק ישב והסתכל בי. „טוב, מה יש?" יצאתי להגנת שארית כבודי העצמי. „לפחות לא קילקל לנו את השבת."

באמת מתבגר.

ניצה

חבות איגו מגישה לך:
מבחר מקסים של מטעמי בשר
הקרויים רוסטו מוכנים
לאכילה ומדהימים בטעמם
הנפלא!! באיכות עולמית!
איגו

רוסטו
מיוצר ע״י „איגו"

בעיות ולבטים
בחיי המין
מאת
הד״ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים.
להשיג בחנויות
הספרים הגדולות

הופיע
רב־המכר העולמי
הקוף העירום
להשיג בחנויות הספרים

בפשטות־נעורים, בכנות נוגעת־ללב, מספרת עקרת־בית צעירה על חלום־נעורים שנגוז: נישואיה. מה קרה לנישואים אלו? לא בגידה היכתה בם, אלא אוייב נורא יותר, המכה יום־יום נשים אין־ספור. קראי את סיפורה, ושאלי עצמך: באיזו נקודה ירדו חיי־הזוג מהפסים?

„מה קרה לנשואינו יקירי?"

ביום שהתחתנתי, התפטרתי מהעבודה. בעלי לא ביקש זאת, אך הרגשתי, איך שהוא, שאני רוצה להקדיש את כל־כולי רק לו ולבית. ויתרתי על עצמאותי מרצון, בשימחה. חלמתי על חיים מלאי אהבה הדדית, הבנה ושימחה. פשוט שימחה.

חלמתי על טיולים בערב, חבוקים יד ביד. חלמתי על ערבים משותפים בבית, מקשיבים לתקליטים, נהנים סתם להסתכל אחד בשני. כמה שהייתי תמימה.

כיום, לאחר שש שנים, יש לנו ילד, וכפי שאת רואה אני שוב בהריון. והדבר היחידי שאני נהנית ממנו היום — זה לצנוח על המיטה ולנוח.

שואלים אותי לפעמים מה אני כל־כך עייפה. הלא יש נשים שעובדות קשה ממני. אולי, אינני יודעת. אני חושבת שהעייפות שלי היא גם פסיכולוגית, בגלל שנמאס לי מהכל.

באיזה מקום לאורך הדרך איבדתי את בעלי. יותר נכון, את חלומותי. לאט־לאט, בהדרגה, נרקמת סביבנו כאילו מעצמה איזו שיגרה אפורה, עלובה, מכוערת. בעלי שקע יותר ויותר בעבודה שלו. וגם אחרי העבודה הוא החל מבלה יותר ויותר עם חברים לעבודה, שותפים, לקוחות.

הוא לא בוגד בי, זה בסדר. הוא עדיין אוהב אותי, ורק אותי. רק שלא רואים את זה יותר.

★ ★ ★

נרדמת בישיבה

אל תביני אותי לא נכון. אני לא מאשימה אותו, או רק אותו. אני יודעת שגם אני לא כל־כך בסדר. אני כל הימים מוזנחת וטרודה. כל הימים אני רק לא מספיקה לעשות כלום. הוא יכול להשאיר לי בבוקר חליפה שצריך לתפור בה כפתור, ולחזור בערב והכפתור עדיין לא תפור.

כי כשאני גומרת סוף־סוף עם הילד, וזוכה לראות אותו כבר במיטה, אני מתחילה להתעצבן: באיזו שעה יגיע בעלי? האם לשכב לנוח? להכין ארוחת־ערב? הוא בעצמו אינו יודע אף פעם מתי הוא גומר, הוא יכול להגיע כל שעה בין שבע לחצות.

כשהוא בא סוף־סוף, ואנחנו מסיימים את הארוחה, אין לנו מה לעשות יחד. בעבר הוא היה לוקח את העיתון וניקבר מאחריו. היום זה הטלוויזיה. ואני, אני בעצמי עייפה מדי מכדי שיהיה איכפת לי. או שאני נרדמת בישיבה, או שאני הולכת ישר למיטה.

לפעמים, כשאני פחות רצוצה, אני נזכרת בחלומות העבר, ומבקשת ממנו: סגור רגע את המכשיר הארור הזה, בוא נשב ונשוחח מעט. הלא אנחנו בעל ואשה, לא?

אז בדרך־כלל הוא עונה שחבל לו להפסיד את התוכנית. רק לפעמים, וזה לרוב כאשר התוכנית משעממת — הוא מסכים. ואז, להפתעתי, אנחנו יושבים ומשוחחים בינינו כמו לפני שנים. וזה כל־כך נעים לי, ואני שמחה כמו ילדה קטנה. ואפילו הוא מודה, כשאנחנו הולכים לישון, שזה היה יותר מעניין מהטלוויזיה.

★ ★ ★

האדישות האיומה

אבל מיקרים אלה הם באמת נדירים. בסך־הכל הנישואים שלי אפורים. לפני הנישואים שררו בינינו ידידות והבנה. היום הם נעלמו. הוא אף פעם לא מנשק אותי יותר, סתם ככה, בלי סיבה. אף פעם לא מניח יד על כתפי, לא מראה שום סימני־חיבה. אני יודעת שהוא אוהב אותי, בסופו של דבר — אבל אני רוצה שהוא גם יראה את זה לפעמים, לא שיתייחס אלי כמו רהיט. לפעמים אני מהרהרת לעצמי, איזה פרצוף יהיה לו אם הרהיט הזה יקום פיתאום ויסתלק.

אני יודעת שהוא לא עושה את זה בכוונה, מזילזול. הוא פשוט רגיל ככה מילדות. אמא שלו היתה טיפוס כזה: כל החיים רק עבודה ועבודה בשביל המשפחה, אף פעם לא היה לה רגע פנאי. מרגע שעמדה על רגליה בבוקר, היתה תמיד נחפזת ועסוקה. אני אהבתי תמיד להתחיל את היום בנחת, לשבת קצת בבוקר ליד השולחן, על כוס קפה, עם סיגריה.

בעלי כל־כך הופתע מזה בתחילת נישואינו — זה היה חידוש בשבילו. עכשיו התהפכו היוצרות. לפעמים הוא מבקש ממני: „שבי קצת ליד השולחן, מה את רצה?" ואני עונה לו: „איך אני יכולה? יש לי כל־כך הרבה עבודה."

אני יודעת שגם אני אשמה במצב. מרוב שיגרה אני מזניחה את עצמי. מדי פעם הוא באמת מעיר לי על־כך, אבל אין לי כוח לשפר את הופעתי. רק כשאנחנו יוצאים לפעמים בערב, שזה דבר די נדיר, אני מתלבשת ומתאפרת כמו בן־אדם — ואז אין גבול לשימחתי. אני מאושרת בצורה לא מובנת ממש. פיתאום נראים לי כל האנשים מסביב חביבים כל־כך, חברותיים, עליזים. אני מופתעת שהם לא רואים בי איזו אחת עלובת־חיים.

ואז אני מנחמת את עצמי שאחרי שהילד השני ייוולד, אחזור לאישיותי הקודמת, אשתחרר ממעגל־הקסמים הזה, ונחזור לחיות יפה, כראוי חיים מלאי־טעם.

אני כל־כך רוצה בזה!

הגברים אצל סאן לוראן – רק לקישוט

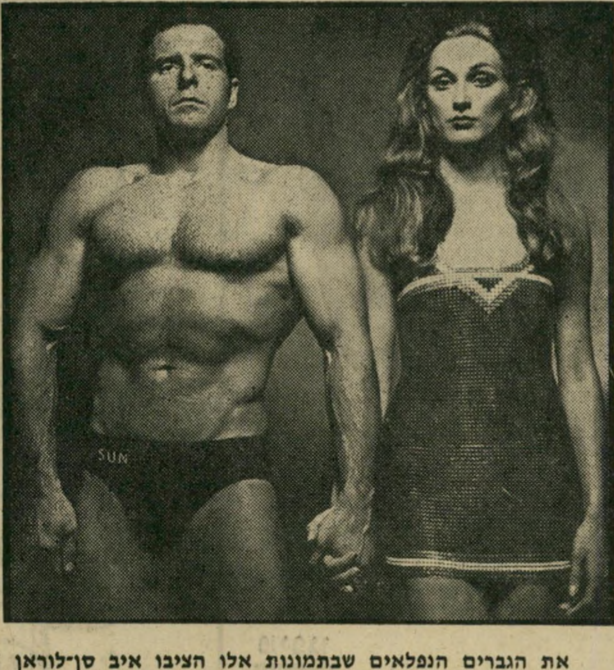

את הגברים הנפלאים שבתמונות אלו הציבו איב סן־לוראן ופאקו ראבאן הגדולים, רק כדי להדגיש את נשיותם של הדגמים שלהם. בתמונה מימין, יצירה של פאקו ראבאן, עשוייה מישבצות־מתכת עם רווחים ביניהן, בצבעים כחול, לבן ואפור. הרווחים יוצרים את המראה החשוף, מגלים את מה שמתחת לשמלה בצורה ברורה. בתמונה משמאל שמלה חשופת־גב, מסאטן שחור, מעשה ידיו של המתכנן איב סן־לוראן. השמלה היא חשופת־גב רק באופן רשמי. במציאות, היא חשופה יותר.

ארץ־ישראל

פתרון קוסמטי

מי שסבור כי אזלו כבר כל הסיפורים והשתתמו כבר כל מעיינות הפרשנות על מלחמת־ששת־הימים, אינו אלא טועה. אל מבול הספרות והמלחמתיות שהולידה המלחמה האחרונה, עומד להצטרף ספר נוסף ש־יישא על עטיפתו את הכותרת: „מדוע נכשלו הערבים?״

המיוחד שבספר זה הוא שלא סופר צבאי או קצין בכיר כתב אותו. מחברו אינו אלא סוכן למוצרי קוסמטיקה מירושלים ה־מיזרחית, אחמד בן מוסא אל־עג׳בה, שלא היה מעולם חייל וגם לא עסק מימיו ב־פוליטיקה.

אחמד, 47, יליד הכפר סמוע שליד חברון, הוא אב לשבעה ילדים, שעיקר פרנסתו היא על המכון ליופי בירושלים המיזרחית שב־הנהלת אשתו. „החלטתי לכתוב את הספר,״ אמר, „תיכף אחרי המלחמה. וזה מפני ש־מצאתי שעמי הפלסטיני נקלע למלחמה לא לו, מבלי שתהיה לו כל הכרעה בקביעת מועדה או תוצאותיה. המלחמה נוהלה בש־בילנו על־ידי אחרים, שלא דאגו כלל לטובת העם הפלסטיני ולא הכינו עבורו אפילו מקלטים לשעת סכנה.״

נגד פיתרון כפוי. בסיפרו רוצה אחמד אל־עג׳בה להוביל למסקנה ברורה אחת: העם היחיד אשר ניצח במלחמה הוא העם הפלסטיני. „במלחמה בין ישראל והערבים,״ הוא אומר, „הובסו הערבים. אך אני ובני עמי הפלסטינים ניצחנו. כי כתוצאה מהמלחמה עלתה בעייתנו על הפרק והיא זוכה כיום לתשומת־לב בעולם, כפי שלא זכתה בה אף פעם.״

את הדחף להוצאת ספרו, טוען אל־עג׳בה, נטעה בלבו הרגשת הפחד מפני מה שצפוי לישראל ולפלסטינים גם יחד נוכח ההשתלטות הרוסית באזור. הספר, המשתרע על־פני 150 עמודים, כבר עבר את ביקורת ה־צנזורה. מחברו מתכונן להוציאו בכמה שפות: בערבית, עברית, אנגלית ואולי גם גרמנית.

„הפיתרון לבעיות האזור,״ אומר אל־עג׳בה, „איננו פיתרון שיכפה עלינו מבחוץ, אלא הפיתרון שמחייבת המציאות החדשה באזור,

סופר אל־עג׳בה
מסקנה ברורה

ובראש וראשונה האנטרסים של העם ה־פלסטיני.״

הצעדה

מיפגן יחיד

כל שנה והצעדה שלה. כל צעדה ויוצאי־הדופן שבה. בצעדת השנה בלט שלום זמיר, בכרזות שהיו תלויות עליו.

זמיר, הדוגל ברעיון הפדרציה בין ישראל ופלסטין כפיתרון לחיסול הבעייה הישראלית־ערבית ולהשכנת שלום באיזור, החליט שיהיה חבל אם צעדת שלושת הימים תבוז בז על פירסומת של חברות ומוסדות בלבד, בזמן שהבעיות החמורות „בוערות וצמאות לפיתרון שאינו נראה באופק.״

הוא יזם וביצע מיפגן־יחיד עם שתי כרזות גדולות, אותן תלה על גופו מלפנים ומאחור.

על הכרזה הקידמית רשם את הסיסמה תחי פדרציה ישראל־פלסטין, בעברית, ערבית

זמיר צועד (מלפנים)
פדרציה בין —

זמיר צועד (מאחור)
— ישראל ופלסטין

ואספרנטו. על האחורית רק בעברית: לא על־ידי ויתורים למדינות ערב נשיג את השלום, אלא על־ידי משא־ומתן ישיר עם יריבינו האמיתיים והישירים: הערבים הפלסטיניים.

התנהגות השוטרים. הוא הצטרף לצועדים ביומם השלישי, בקירבת מוצא, צעד איתם עד ירושלים, ובמיצעד החגיגי בחוצות העיר.

תגובות הקהל — צועדים וצופים — היו מעורבות: רבים קראו בעניין את הסיסמות, התווכחו על נושאן. היו כאלה ש־מחאו־כף, אחרים התרגזו וקראו קריאות־גנאי. אך איש לא פגע בזמיר, והוא עבר את המסלול כולו בהצלחה, כשאזרחים ערבים ברחובה הראשי של ירושלים המיזרחית קוראים בהשתוממות את הסיסמה הכתובה ערבית.

אך דבר אחד הרגיז את זמיר, הצימחוני מכפר אמירים בגליל: התנהגותם של ה־שוטרים הישראלים. הם התייחסו בגסות ל־ילדים הערביים הקטנים שהתאספו ליד מסלול הצעדה.

„הם תפסו אותם וזרקו אותם בגסות. גם היכו קצת. לא עוצמת המכות היא הקובעת, אלא היחס המשפיל. אולי הטיפול הזה שמקבלים ילדים אלה היום, הוא השיכנוע הראשון להתגייסותם לאל־פתח!״

לכן פונה זמיר „לכל הגורמים המוסמכים״ ודורש מהם שיפעלו למען לא תשנינה תופעות „מצערות כאלה״ בעתיד.

העולם הזה

לוהט ולהיט

חובבין של הזמר אריס סאן - היכונו! הוא מכין לכם עתה מחזמר שלם!

רומיאו ויוליה של יפו

זה שאתם רואים את אריס סאן שוב מסתובב על פני הארץ וממלא אולמות, זה לא משום שלא הלך לו בחוץ־לארץ. מי שרוצה יכול לבדוק את קטעי העיתונות שפורסמו אודותיו בעיקבות הופעות ברדיו ובטלויזיה באנגליה — וייוכח שהוא טועה לגמרי.

במשך ששת החודשים בהם נעדר מן הארץ, הספיק להופיע בתוכניות טלוויזיה, להקליט בחברת סי.בי.אס. בלונדון, ולעלות על בימת מועדון־הלילה האקסקלוסיבי ביותר של הבירה האנגלית — מועדון שיחת העיר.

אלפי מעריציו בארץ שמרו לו אמונים, והתרפקו בינתיים על צלילי להיטו בומפאם בומפאם, שהיה, בשבועות האחרונים, התקליט הנמכר ביותר בארץ. פיזמון זה הוא שהביא לו, למעשה, את חוזה ההופעות באנגליה.

היה זה שעה שאריס הקליט את הפיזמון עבור תוכנית הטלויזיה הים שלי. על בימת ההסרטה נכח אותה שעה הרוחי ליסברג, אמרגן בריטי צעיר, שהתרשם מצליליו הים־תיכוניים של אריס, וסידר עבורו שורה של הופעות באנגליה. כאשר סיים את הסיבוב האנגלי, הספיק אריס להופיע גם ביוון ובטורקיה.

עכשיו הוא חזר אלינו ומתכונן להגיש לנו תבשיל יווני חדש לגמרי — מחזמר. שמו הזמני של המחזמר נקבע כמזל דגים, והוא מספר סיפורם של רומיאו ויוליה, על רקע שכונות העוני של נמל יפו. העלילה בקיצור: שתי משפחות דייגים מסוכסכות ביניהן, על רקע של תליית כבסים בחצר משותפת. אולם זה לא מפריע לאהבה להירקם בין בנה של המשפחה האחת, לבתה של המשפחה השנייה באותה חצר.

את המחזמר — שאריס כתב לו את המוסיקה והוא גם יגלם בו את תפקיד רומיאו — יביים אברהם גיניו, וישתתפו בו כתריסר שחקנים. מה שכבר ברור הוא, שכאשר יתחיל המחזמר לרוץ — יתרוקנו כל בתי־הקפה ומועדוני־הלילה היוניים, ויושביהם ימלאו את האולם בו יוצג.

אריס בטלביזיה הבריטית

אלמגור ונצר

הם הואשמו בניצול ציני של רגשות הקהל. תשובתם –

אי אפשר להתעלם מהמוות!

לא היה עוד פסטיבאל זמר שכה העסיק את הציבור כמו זה האחרון, ולא היה עוד צמד מחברים שזכה לקיתונות של השמצות כמו דן אלמגור ואפי נצר, יוצרי הפיזמון שזכה בפרס הראשון — **בלאדה לחובש.**

במקום לחזור על כל ההשמצות ששמענו, ועל כל הבדיחות התפלות שעברו מפה לאוזן, הבה נשמע מה יש לדן אלמגור לומר.

●

אני חושב שזה כבר לא סוד היום, שהשיר נכתב לפני 12 שנה, בעיקבות מיקרה שקרה באחת מפעולות־התגמול, כאשר חייל נפצע וחובש, שבא לחלץ אותו, נפגע ומת. בשעתו עשה עלי המיקרה רושם חזק, התיישבתי וכתבתי את הבלאדה. משך כל השנים לא מסרתי את זה לאף להקה, כי זה נראה לי חזק מדי, וקצת חילול קודש לעשות מזה שיר.

לפני הפסטיבאל בא אלי אפי נצר בהצעה לכתוב משהו. נתתי לו את התיק ואמרתי: תעבור ותמצא מה שנראה לך. כך הוא נתקל בשיר הזה, כתוב עוד על גבי אותו נייר־טיוטה צהוב, מלפני למעלה מעשר שנים.

היו לנו מיד היסוסים בקשר לשיר. ידענו שהוא שיר חזק ואולי זה לא יהיה הוגן. אמרתי לאפי שיבדוק אם מותר, לפי תקנון הפסטיבאל, לכתוב שירים על נושאים כאלה, והוא חזר ואמר לי שאמנם החליטו לא לכתוב שירי־נוסטאלגיה על המלחמה, אבל על נושאים אקטואליים אפשר. אז החלטנו מיד שאם השיר הזה יזכה במקום כלשהו — נתרום את הפרס לקרן שיקום פצועי צה״ל. תיקנתי את הבלאדה, כדי להתאימה למציאות של היום, ומסרתי אותה לאפי להלחנה.

אבל מסתבר שהרבה מאוד עמיתים שלי, שמצפונם, כנראה, מאוד לא נקי, בגלל עשיית הרבה כסף מדם וממלחמה, קצת הרגיז אותם העניין הזה. אני לא חושב שהשיר הוא כליל השלמות, אבל הוא בהחלט היה במקומו והוא תרם לפסטיבאל הזמר בארץ שותתת דם כשלנו. לרגע אחד לא עלה בדעתנו, כמו שאחדים מנסים לתאר היום, שאפי ואני ישבנו ואמרנו: נעשה שיר על חללים, ונזכה במקום הראשון.

אם הייתי יודע שכל ההתקפות נעשות במצפון נקי, הייתי מקבל את זה. אבל מכיוון שידיו של כל אחד מלוכלכות מאוד בנושא הזה, ומצפונו מאוד מציק לו — הרי ברור לי שההתקפות הן התקפות אישיות. אני יכול למנות אחד אחד מן האנשים שהשמיצו אותי, ולומר מה הן הנקודות החלשות אצלו, בעניין מסויים זה. אנשים שפתחו חנויות, קנו מכונית ורכשו פנטהאוז, מהרווחים של שירי־המלחמה.

שמעתי את השיר פעמים רבות מאז הולחן. בדרך כלל אני נרתע כאשר אני שומע שירים בנוסח **צ׳ה צ׳ה צ׳ה הנופלים** או **בום בום בום החללים.** אבל אני חושב שבבלאדה אין פגיעה בטעם הטוב והיא כתובה ביראת־כבוד לנושא.

אחרי הכל, בהווי היומיומי שלנו, אי־אפשר להתעלם מן המוות. הנה, לפני שבוע, נהרגו באיזור התעלה שלושה חיילים, שיצאו לחלץ את חברם הפצוע. כך שנושא הבלאדה הוא, לצערנו, תמיד אקטואלי.

למען האמת, היה לי גם שיר נוסף שרציתי לתת לפסטיבאל. שיר קומי, עליז ומדבר אל הלב. חשבתי לתת אותו לרבקה׳לה מיכאלי ולגדי יגיל לביצוע. אבל מי שקרא את השיר אמר מיד: מה? לפסטיבאל הזמר שיר קומי? זה לא מתאים למעמד.

●

מוסיף ואומר המלחין אפי נצר:

היו לנו לבטים גדולים. ידענו שבגלל השיר הזה יעלו עלינו ויגידו שרצינו לנצל רגשות. אבל אני מצטער. בתקופה שלנו, עם כל מה שמתרחש מסביב, עם ידיעות כל יום בעיתונות שהלב נקרע כשאתה קורא אותן — לא יכולתי בשום אופן להלחין שיר על פרחים ואהבה.

אין בבלאדה שמץ של זיוף. אם היה בזה זיוף אז הפצועים והמשפחות השכולות היו הראשונים להרים קול זעקה. לעומת זאת, אנו מקבלים כל יום מכתבים ממשפחות שכולות ומחיילים בתל־השומר, הכותבים שהם בכו כששמעו את השיר.

קיבלתי מכתב ממשפחה מקרית־מוצקין, שבנה היה חובש בצנחנים ונהרג כשבא לחלץ חבר, באחד הקרבות ברצועת־עזה. אני לא רוצה לציין שמות, אבל הם כותבים לי בין השאר: „תבורכו שלושתכם על השיר הזה.״

שמעתי **שבגלי צה״ל** החליטו לא להכניס את השיר למיצעד הפיזמונים, ואני בהחלט מצדיק את זה. הייתי מוסיף ומבקש, בשמי ובשם דן אלמגור, שיוציאו אותו גם מהמיצעד של **שידורי ישראל.**

אני מקווה שבשנה הבאה אוכל שוב לכתוב לפסטיבאל מוסיקה לשיר שיספר על פרחים, על אהבה ועל השלום.

עשרת הלוהטים

התקליטים הנמכרים ביותר בשבוע שעבר היו:

1. **צוענייה** — בובי סולו (סי.בי.אס.).
2. **סחרחר** — טומי רו (הד ארצי).
3. **ילדתי חזרי / ברכות** — השווים (פרזידנט).
4. **בומפאם** — אריס סאן (א.ז.ר.).
5. **היי ג'וד** — ווילסון פיקט (אטלנטיק).
6. **אהבתנו היא דבר צומח** — האריות (ר.סי.אי.).
7. **קאזאצ'וק** — ריקה זראי (פונודור).
8. **לואיג'י** — (מאריך־נגן) (התקליט).
9. **רקוד לצלילי המוסיקה** — משפחת סטון (אפיק).
10. **סם ודייב** — (מאריך־נגן) (אטלנטיק).

פופיק והשוטר

זה קרה לפני ימים אחדים, כאשר „שלישיית התאומים" סיימה הופעה ב־אחת מערי השדה. השעה היתה קרוב לחצות, חנן ואושיק עמדו ליד מכוניתם, וחיכו לפופיק, שהיה צריך לצאת מן ה־אולם.

שוטר־מקוף עירני ניגש אליהם ושאל לפשר מעשיהם. „אנחנו מחכים למישהו," השיבו השניים. אולם הסבר זה לא סיפק את חשדנותו של איש החוק. מה עוד שבאותו רגע הגיח פופיק מן החשיכה, והתקרב אל החבורה.

„מי אתה!" שאל אותו השוטר. „פו־פיק," היתה התשובה. „שמע!" אמר השוטר הנעלב באצבע מאיימת. „פופיק תגיד לאבא שלך, לא לי, אתה שומע!..."

שלישיית התאומים

היא לא רוצה קארייארה

מאז החלה את דרכה המוסיקאלית, היא מנהלת מאבק מתמיד עם ההצלחה. אבל אצ־לה אין זו רדיפה אחרי ההצלחה הבלתי־מושגת — אלא בדיוק להיפך. היא בורחת מפני ההצלחה — וההצלחה רודפת אחריה, המיסכנה. כי עדנה גורן, שפיזמונה היא לא רוצה ירח מצליח בימים אלה במיצעד ה־פיזמונים העבריים — לא רוצה קאריירה.

„יש לי בית, בעל וילד, ואני מעדיפה ל־בלות את זמני בחברתם," היא אומרת. „אבל מה לעשות כשהצעות ההופעה מתדפקות על הדלת?"

היא התחילה בתזמורת חיל־האוויר, וכש־השתחררה הופיעה במועדוני־לילה באילת ובתל־אביב. השתתפה בפסטיבאל הזמר ה־שלישי, וגםג באחרון שמעו אותה.

סיגנונה היה, מאז ומתמיד, ברור ומוכר — שירת ג'אז. אבל כל פיזמון שלה הוליד ויכוח בין המשמיצים והאוהדים. זוכרים את מנדלבאום? חלק טען כי זהו פיזמון אינפנ־טילי ממדרגה ראשונה — אבל החלק השני היה משוכנע שזהו הפיזמון הטוב ביותר שעדנה שרה אי־פעם.

חוץ מהבעייה איך להיסטר מההצלחה — יש לעדנה בעיות אחרות. כמו חוסר ליווי מתאים. „אין לי תזמורת ג'אז טובה, שיכולה לתת גיבוי מוסיקאלי מתאים," היא אומרת. „אם הייתי מופיעה באופן קבוע — אולי הייתי מקימה תזמורת כזו. אבל כיום אני לא מוכנה להופיע יותר מפעמיים בשבוע, וזה לא מצדיק החזקת תזמורת־ליווי קבועה."

עדנה גורן

ג'ודית דרהאם

תשיר לנו סולו

כמעט שנה חלפה מאז הודיעה להקת המשחרים על פירוקה. אם כי ג'ודית דרהאם ושלושת עמיתיה הכריזו אז שהסיבה להח־לטתם ללכת איש איש לדרכו היא הרצון לחתקדם באופן אישי — היה ברור שלמשבר הלהיטים שפקד אותם באותה תקופה, היה מישקל נכבד בהחלטה זו.

לפני ימים אחדים הגיעה ג'ודי שוב ל־לונדון, לאחר שבילתה חודשים אחדים בחיק משפחתה באוסטרליה. „כאשר עזבתי את לונדון בדרכי הביתה, היו לי כל מיני תוכ־ניות," היא מספרת. „קודם־כל חשבתי לפ־רוש כליל מהופעות. דבר שמבחינה כספית יכולתי בהחלט להרשות לעצמי. רציתי ל־נצל את הזמן לשיפור נגינתי על פסנתר, לפיתוח הקול לרמה אופראית, ללימוד מש־חק ואפילו לעיסוק בעבודה סוציאלית..."

אבל מאות מכתבי המעריצים שקיבלה, דחפו אותה שוב אל עולם הפיזמונים וב־קרוב היא עומדת להקליט את פיזמון־הסולו הראשון שלה, מאז עזבה את הלהקה.

„בתקופה בה הייתי באוסטרליה, הופעתי כמה פעמים במקומות שונים," היא מספ־רת. „זאת היתה הרגשה משונה. במשך כל השנים הייתי רגילה לעמוד על הבמה עם עוד שלושה אנשים והייתי חייבת לתאם את תנועותי לתנועות עמיתי. זו הפעם הראשונה שעמדתי מול קהל, והייתי אני־עצמי..."

היה לה כבר תקליט־סולו פעם, שנקרא **עץ הזית**. אבל היא מעדיפה שלא תזכירו לה מה עלה בגורלו.

...לכובע שלי שלוש פינות

חמישה מתוך עשרת הפיזמונים במיצעד העברי של שידורי ישראל הם יצירתם המשותפת של הצמד **נורית הירש** ו**אהוד מנור**. ● לא רבים ידעו ששמו המלא של **ג'ון לנון** הוא ג'ון ווינסטון לנון. לאחר נישואיו שינה ג'ון את השם ווינסטון ל**אונו**. השינוי נעשה באופן רשמי, במש־רד הפנים הבריטי. ● **דן אלמגור** על הפיזמון בדרך חזרה: „המשמעות העמוקה הטמונה במילים לו היית כאן לידי בדרך חזרה / לא היתה זו בשבילי הדרך חזרה, מזכירה לי את לו לא היו לו שלוש פינות / לא היה זה הכובע שלי..." ● בריחה רבתי של זמ־רים בריטיים ממולדתם צפוייה, אם ייכנס לתוקפו החוק החדש במס־ההכנסה. **תום ג'ונס** כבר הודיע על כוונתו להגר, אם יצליח שר־האוצר הבריטי להעביר את החוק החדש. האמנים ישלמו 19 וחצי שילינג מס, על כל 20 שילינג שירוויחו. ● הקשיבו היטב לליווי ול־עיבוד של הפיזמון פראג. הוא לא מזכיר לכם את היא עוזבת את הבית של החיפושיות? ● **לשולה חן** היה סיכוי טוב לזכות באחד המקומות הראשונים בפסטיבאל הזמר, אם היתה שרה בו את להיטה האחרון אוריה, פרי עטו של **שלום חנוך**. ● **ג'וני קאש** הקליט, לאחרונה, מאריך־נגן שלם המוקדש ל„ארץ הקודש". שניים מתוך הפיזמונים הכלולים בו — בוא לכותל ו־מדינת־ישראל — הוא מתכוון להקליט גם בעברית. ● התוכנית החדשה של הגשש החיוור תצא מתחת לשר־ביטו המוסיקאלי של המלחין **יאיר רוזנבלום**.

תום ג'ונס

החולצה
לקיץ
שני שמות נודעים מקופלים בחולצה אחת
הסיב והטיב - של 'טרילין'
הדוגמא והגזרה - של "להב"
חולצת 'טרילין'/כותנה
אופנתית עם שרוול קצר
לשתי מטרות: קלילה וקרירה - ביום.
אלגנטית עם עניבה - בערב.
• טיב הבד של חולצה זו עברה בהצלחה
את מבחני הבקרה של מעבדות הטקסטייל
של אי. סי. אי. אנגליה
TERYLENE
ICI
להב/טרילין
ט

הורוסקופ

מה ששנוא עליך — אל תעשה לחברך. אם לא לימדו אותך זאת בילדותך, מוטב שתיזכור זאת עכשיו, ותשנן זאת היטב. מלבד השינון, עליך ליישם אמת־חיים זו בכל הקשור ליחסיך עם חברך הצעיר התולה בך תיקוות, והמעריצך הערצה־עיוורת ממש. אל תתייחס אליו כמו אל נחות־דרגה וחדל להציק לו.

★ ★ ★

האם את באמת מאמינה, בת שור, כי תוכלי להמשיך במישחק־הכפול? אפשר לרמות במשך חודש, חודשיים, שלושה, אבל לא במשך שנה, ולא את כל האנשים הסובבים אותך! השבוע יהיה עלייך להחליט, לכאן או לכאן — מי יהיה הגבר שלך באמת. לבושך השבוע: קל וספורטיבי.

★ ★ ★

מי שאמר כי המצליח בקלפים נוחל כישלונות בחיי־האהבה שלו — צדק בכל אופן לגביך. אם אתה באמת מאמין כי תוכל לבסס את עתידך הכלכלי תוך מיעחקי הזארד — בבקשה, אך כדאי יהיה שתשקול זאת היטב. השבוע אתה עתיד לפגוש נערה חמודה, שתעמיד בפניך את הברירה: היא או הפוקר.

המשבר הכספי אליו נקלע עיסקך, ישפיע בצורה קשה על מצבך הכספי האישי. בקשר לכך, היזהר מלעשות מעשים נמהרים, עליהם אתה עלול להתחרט מאוחר יותר. אל תתבייש להודות באוזני ידידיך כי מצב עיסקך גרוע. לעומת־זאת, אל תעז לנסות לחפש מוצא מן הסבך בין הכפופים לך.

★ ★ ★

מצב רוחך העגום נותן את אותותיו ביחסך לבאים איתך במגע. הם אינם יודעים כי יש לך סיבה מוצדקת־מאוד להיות ממורמר ועצבני, ולכן הם גם אינם מוכנים לשאת את התפרצויותיך או לשמוע את גערותיך. ביחס לעבודתך, בחרת בדרך הנכונה. היה נכון לויתורים, מבלי להשפיל עצמך. אז תצליח.

★ ★ ★

הצעתך, שהועלתה בפורום מצומצם ונבחר — נדחתה. הנימוקים לדחייה לא שיכנעו אותך, אך אין כל ברירה: החלטה היא החלטה, ועליך לכבד אותה. נסה למצוא דרך אחרת, או פיתרון שונה למצב. בת בתולה: הוא קוסם לך, ואין כל פלא בכך. תיפסי אותו חזק, בטרם ייעלם מאופק חייך.

בת־זוגך נמצאת במבוכה נוראה, ואולי אפילו במשבר. ממש מוזר שלא הצלחת להבחין בכך עד כה. כדי לנסות לחלצה ממצבה הקשה, אותו היא מתאמצת להסתיר ממך, אל תסתער עליה חזיתית, כי אם בחר באיגוף ממושך, תוך ביצוע פעולות הטעייה והסחה; כך תגיע אל היעד בעזרתה ממש, ויחד תלבנו את המצב. אם לא תפעל למען זוגתך, המשבר עלול לפרוץ החוצה כבר השבוע, ביום ראשון או שני.

★ ★ ★

פלירט לא־מחייב, או רומן אהבהבים קצר ומרגש, צפוי לך, בת עקרב, לקראת סוף־השבוע, או בתחילת השבוע הבא. השותף לפלירט או לרומן יהיה גבר אשר ראית בו עד כה רק ידיד ותו־לא, ואשר בתקופת ליבלוב־האהבה שלכם נידמה יהיה לך כי זהו האביר־על־הסוס־הלבן לו את ממתינה כל השנים. בשטח העסקים — אין חדש. ההצעה שקיבלת משונה, אך הפרטים הכלולים בה הם נכונים ומדוייקים.

★ ★ ★

יחסיך עם הממונים עליך הולכים ומתערערים, לא־מעט בעטייך. חוסר שליטה במצב, איבוד עשתונות, או חוצפה שאינה במקומה, עלולה להביא אפילו לפיטורין; מחשבה על התוצאות תביא רק תועלת. בת קשת: אין ספק כי הוא באמת אוהב אותך, ואינו מעמיד פנים כפי שאת חושבת לפעמים, או כפי שנוהגות חברותיך לרנן. ביום שלישי תאבדי סכום כסף קטן. לבשי סגול.

★ ★ ★

אחרי שנה רצופה אכזבות ומרורים, סוף־סוף זה הגיע: תוך שבועיים אתה מועלה בדרגה, וזוכה לשכר ויחס בהתאם. אם רק תיזהר מלהפוך ל„עבד כי ימלוך" — כי אז ודאי שהעלייה בדרגה הבאה תהיה הרבה יותר קרובה, ובעלת אפקט הרבה יותר משכנע. שיחת טלפון שקיימת בשבוע שעבר עם מישהו מעיר אחרת תישא פרי בשבוע הבא. כדי שלפרי יהיה ערך של ממש, עליך לקום כבר עתה, לפתוח בפעולה.

★ ★ ★

צרור ברכות! הישגת תט מטרתך, אפילו אם בדרך הקשה. אך הבט אחורה: הדרך בה עברת רצופה גוויות רמוסות על־ידך, ופגרים בהם התעללת ללא־רחם. לא תמיד הקשיחות במקומה, דלי! מעט אנושיות בכל מעשיך, תגדיל את חוג מכריך, ובעיקר את המיספר הזעום של אלה אותם אתה מכנה „חברים". הנערה בלבן, אותה פגשת בשפת־הים, או בבית־הקפה, היא נערה כלבבך.

★ ★ ★

חשדות מכוערים שהשמיעו באוזניך שכניך הצעירים, אינם מבוססים, ומצוי בהם גרעין עלוב מאוד של אמת. אך הנזק כבר נגרם; עשה מאמץ עליון לתקנו, בטרם המצב יהיה אבוד לחלוטין. זה ילמד אותך להבא לקח, שלא להאמין לכל בדותה המושמעת באוזניך, ולטרוח לאמת דברים, בטרם אתה פועל על־פיהם. בפרט אם מקור האינפורמציה הוא כה מפוקפק. בת דגים: סכנה צפוייה לך השבוע, אם תרחקי מביתך.

תדריך

●	לא כדאי לראות
★	לא חשוב לראות
★★	אפשר לראות
★★★	רצוי לראות
★★★★	חובה לראות

סרטים חדשים

הבריכה (אסתר, תל־אביב) **רומי שניידר**, הקטנה הזאת שהיתה לא מזמן בארץ, מנסה לחדש את ימי נעוריה לצידו של אלוף נעוריה **(אלן דלון)** בסרט שנושאו הוא ניצחי ובסות: אהבה ובגידה. היא חיה עם מאהבה בווילה על שפת־

שניידר ב„הבריכה"

הים, וייסוריה מתחילים כשמאהב קודם שלה **(מוריס רונה)** בא להפריע את השלווה, ולזרוע מהומה בסרט ובליבה.

סרטים אחרים

★ **זהב מקנה** (סינרמה, תל־אביב) מערבון אמריקאי ענק, על הטוב והרע והזהב שהם מחפשים, עם כל הסממנים האמריקאים, שהאיטלקים הוכיחו כמה הקולנוע יכול להיות יפה בלעדיהם: כוכבי מישנה ענקיים, שתפקידם רק לעטר את המודעות, אהבה נוגה מלאת מבטים. עירום בנחל, סטאלג בין שתי נשים, ודיאלוגים מטופשים להפליא. הגופים מרעישים.

★★★ **השבוייה** (פאר, תל־אביב) סרט שיכול היה ללמד אפילו את קלוד ללוש משהו על גבר ואשה, כי מה שללוש מצלם מבחוץ **קלוזו** מצלם מבפנים. הוא מצלם מישחק אהבה פרוורסי הגובל בשיגעון ובמוות, המתנהל בין שלושה אנשים: האחד סוחר אמנות **(לורן טרצייף)**, אדם עקר מבחינה רגשית, למרות גאוניותו, עבד לא אדון לתאוותיו, השני צייר תמים וסימפטי והשלישית: אשתו **(אליזבט ווינר)** הגורמת לסוחר האמנות לנסות להתמודד עם האהבה ולהבין שהוא לא מסוגל לזה. מישחק מצויין. צילומי־צבע עשירים להפליא.

★★★★ **יומנה של חדרנית** (ארנון, ירושלים) ביקורת החברה בביצוע של גאון הקולנוע **בונואל**. סרט חובה.

★★★★ **רכבות נשמרות היטב** (סמדר, ירושלים) המלחמה הגדולה מול הבעיות הקטנות של נער מתבגר, בסרט צ'כי מצחיק ונוגע ללב.

טלוויזיה

ביום חמישי ה־8.5.69. יוכל כל מי שעוסק **בחקלאות** ומבין גם ערבית ללמוד משהו על **גידולים חדשים** בגדה. זאת בשעה 18.30. כעבור רבע שעה ניתן יהיה לצאת **בעיקבות משחת הסילון** אל אי אוסטרלי בודד וב־19.30 שידור חוזר של **אולפנו העגול** של **ראלף ענבר** ובו הופעות בינוניות של **זמירה חן, דויד כהן** (בזימרה), **אברהם רזן** (בשריקה), להקת השווים (בקצב) ולהקת חיל הים, וכן הופעות קצת יותר מעודדות, של להקת ג'אז פלוס ותזמורתו של **אלכס ווים**. ב־20.15, שוב **ארץ לא נודעת** והפעם **מקדשי את־יופיה** שנתגלו לפני 450 שנה.

פרופסור **יגאל ידין** ינחה בשעה 20.45 **חידון בארכיאולוגיה** **ויגאל אפרתי** (מפיק מטעם שירותי ההסברה) **ויצחק ישורון** (תסריטאי ובמאי) ימאסו שוב ושוב בסירטונם **ביעור הבערות** שהצליח להרגיז הרבה לפני שהטלוויזיה הישראלית החלה לטלוח.

תיאטרון

★★ **ליזיסטרטה** (התיאטרון הקאמרי) עיבוד פזיז וביום בלתי מאורגן של **עודד קוטלר**, של יצירת **אריסטופאנס** שנכתבה לפני למעלה מ־2000 שנה, מוסיקה רדודה **(רפי בן־משה)**, תפאורה, ובמיוחד תלבושות ותאורה מכוערות **(ארנון אדר)**, כוריאוגרפיה בלתי קיימת, וחוסר מבצעים מתאימים להצגה מוסיקאלית, הולידו הצגה וולגארית, בה פנסים דלוקים מציינים את מיקומו המדוייק של אבר המין הגברי, אולי כתחליף לעובדה כי **אורנה פורת**, בתפקיד הראשי אינה היחידה המצליחה לשכנע כי הצגתו של קוטלר בנוייה (על אף מיספר בלתי־מבוטל של גאגים משעשעים מאוד) על כרעי תרנגולת.

★★★★ **מחכים לגודו** (הבימה) הצגתו של **יוסף יזרעאלי**, על־פי יצירתו של אחד מאבות תיאטרון האבסורד, **סמואל בקט** האירי, אינה מוצגת כמקובל. צמד הקלושארים, ממתינים הפעם עד בוש, לא על פני במה ריקה אלא על רקע קירקסי למדי שיצר **יגאל תומרקין**. הם אף לבושים ומאופרים כליצנים. על אף זאת לפנינו אחת ההצגות היפות והעל־שניות שניראו אי־פעם בארץ, לא רק בשל קונספציית הבימוי המיוחדת במינה, המחזה הפיוטי הנפלא (שתירגומו של משה שמיר אינו מצליח לפגוע בו), התפאורה, התלבושות והמוסיקה, אלא במיוחד בעטיית צוות מגובש של שחקנים צעירים המרקיעים כאן להישגים תיאטראליים בלתי־מקובלים בהבימה: **ברוך דויה, אילן תורן, שמעון לב־ארי** ו**נסים עזיקרי**; משעשעים ומרטיטים.

★★ **לילה במאי** (בהפקת בימות) מחזה מקורי בלתי־מגובש של **אברהם יהושע**, לא זכה לבימוי מגובש יותר של **יוסף יזרעאלי**. אווירה דחוסה בבית משפחה ירושלמית ניורוטית, דווקא (כמובן!) בימים המעיקים שלפני המלחמה האחרונה. השפה ספרותית מדי. התפאורה של **דני קרוון** מכוערת הפעם, בשל עיצוב בימתי מרגיז, פרי הכוונתו הוודאית של הבמאי. **עודד תאומי** זוכה לאהדה, בגלל עודד תאומי. **גילה אלמגור** עושה מאמצים מיקצועיים, בלתי־מרגשים, להתגבר על דמות שלא זכתה לעיצוב עיקבי על־ידי המחבר. **אמיר אוריין** אינו משכנע. **שמואל עצמון** משכנע שהוא לא במקום. **יעל אביב** מדקלמת. **אלישבע מיכאלי** ראוייה לתפקידים קצת יותר טובים. **רחל מרכוס**

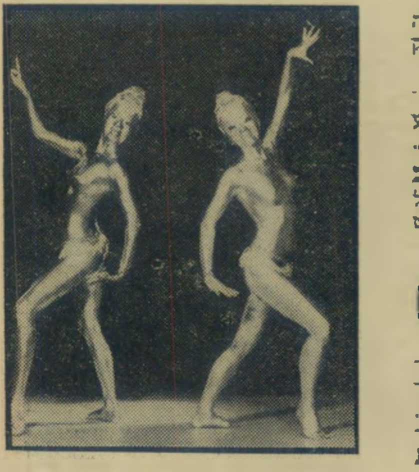

רקדניות בקירקס טוקיו

נוגעת ללב, אך לעיתים משעשעת מדי, במקום שתעורר חמלה.

בידור

★★ **קרקס טוקיו** (באמרגנות אורי־ברמן) היה מי שהמשיל את כיכר המדינה בתל־אביב למדינה; חצי (שנה) בוץ וחצי (שנה) קרקס. הפעם אפשר לומר שגם בקרקס שהתמקם עליה יש בוץ. כלומר לא הכל מלוטש. רוב המספרים

תדריך

בינוניים. הליצנים לא מצחיקים ומאלף הסוסים לא מספיק מאולף. מי שמצליח לעשות רושם עצום בזכות הופעתו הגברית ומשום שהוא יודע איך „למכור" את „הסחורה", הוא **מאלף האריות.** מלבד הופעתו ו**קטע הטרפז** המרתק היה אפשר להציג את רוב התוכנית במועדון לילה, לשם היא שייכת. המספרים היפאנים משעממים ואינם הופכים את הקרקס ליפאני (ואכן, רוב המשתתפים והאוהל הם איטלקיים). צמד הרקדניות, שכל גופן משוח באבקת זהב, נוסח נערת גולדפינגר (כשבמקור הן חשופות חזה — ראה תמונה — המכוסה בארץ) חורג מן המיסגרת ואינו מאפיין את מה שיפאן באמת מסוגלת לשלוח אלינו, בשטח **המחול, הקארטה** והיאבקות **הסומו.**

✱✱✱ **קטשופ** (מרתף קולנוע פאריס, תל־אביב) סוף־סוף קברט סאטירי. **חנוך לוין** כתב ואחיו **דויד**ביים. שלושה שחקנים צעירים מבצעים בחן שובבני תוכנית צלפנית, בה הנפגעים הראשיים הם, ישראל, ערב והמתחוכים למיניהם. הפיזמונים של לוין עסיסיים יותר ממערכוניו, בהם פחות דש הוא ואינו חוזר על אותם רעיונות. המנגינות (של שני מלחינים צעירים) הן כמשב רוח רענן, לעומת אלו המסורטרות אלינו יומם וליל מעל גלי האתר.

✱✱✱ **אין אהבות שמחות** (בהפקת בימות) כשהוא על הבמה, מנצל את גופו, פניו ובמיוחד ידיו (תאורה הולמת ומיקרופונים מכוונים) **יוסי בנאי** הוא פיזמונאי שקשה לדמות אותו למישהו אחר, באותו שטח, בישראל. הוא מגיש תוכנית תרבותית, עשוייה היטב, המבוססת על כ־20 משאנסוניו של **ג'ורג' ברסאנס.** המנגינות בלתי־רגילות. תרגום המילים, מעולה, כאילו נכתבו עברית במקור. קיטעי הקישור משעשעים ותיזמורתו (גם עיבודיו) של **סשה הכהן** מלווה בביטחה את יוסי כשושבין המלווה חתן לחופתו.

✱✱✱ **פסטיבל הגשש החיוור** קולע היטב לטעם הקהל הרחב. הקהל היותר צר, ייהנה ממיספר פיזמונים משעשעים ומבימוי ליצני של **נסים אלוני** בבידוריאדה סלקטיבית מתוכנית הגששים, בה שולטים בעיקר הקטעים המבוססים על חיקויי עגה.

הצגה חדשה

✱✱ **וולפונה** (הבימה) מה שמציין את ההצגה הראשונה בבימוי של מנהלו האמנותי של התיאטרון הלאומי, הטוען לתואר ממלכתי, הוא התרגום העסיסי, הפיקחי והמשעשע, שדוגמתו כמעט ואין שומעים על בימותינו, לו אחראי **עמוס קינן.** המחבר, **בנימין („בן") ג'ונסון,** בן־תקופתו של שקספיר, חיבר את השועל שלו (**וולפונה**) לפני כ־369 שנה. **סטפן צוויג** (עם **ז'ול רומיין**) עיבדו את המחזה השירי לשפה יומיומית יותר, לפני כ־40 שנה.

המחזה הסובב על רעיון לפיו היו נוהגים במאה ה־17 לחלק מתנות יקרות לעשיר, על־מנת שזה יוריש את רכושו לנותן המתנה, איננו מעניין כיום איש, ונראה יותר כקוריוז מתוך **לא יאומן כי יסופר.** וולפונה הוא נוכל הסוחט מידידיו בהעמידו פני שכיב־מרע. עוזר לו בכך מזכירו הנאמן מוסקה. זהו מחזה על תאבי־בצע, חומדי כסף.

אדון **דויד ויליאמס** (מנהלו האנגלי המיובא של המוסד הנ"ל), ביים את ההצגה, קרוב לוודאי כפי שהועלתה לראשונה לפני עשרות שנים בגרמניה.

לרגעים ידמה לצופה כי נקלע להצגת אופירה מאובקת. ניכר לפי משחקו של כל אחד מאנשי הצוות, כולל הסטאטיסטים, כי ידו של הבמאי היתה קצרה מהדריכם, על כל פנים הדבר לא מורגש. כל אחד משחק כפי שהיה משחק לוא הבמאי היה שולח את הוראותיו במיברקים מלונדון. **ישראל בקר** משחק בהפרזה מגוחכת ומסלידה, כפי שכבר שנים רבות לא שיחקו אפילו **בהבימה** המוסקבאית. הוא עצמו נגמל בהצגות אחרות מהפאתוס המציין את הופעתו כאן.

משחקו של **נחום בוכמן** באמת מזכיר הופעה של זמר באופירה־בופה. לרגעים נדמה כי מיד יפצח את פיו באריה. לוויליאם מגיע פרס הליהוק של השנה על שהפקיד בידיו את תפקיד לאונה בנו של רפאל קלצ'קין. **מישא אשרוב** הוא יותר זאב מאשר שועל. הוא מנגן על גווני קולו בחוזקה בלתי־משכנעת. קשה להאמין שגבר מחוספס שכמותו יעסוק בשטויות של העמדת פנים, כדי לצוד כסף ונשים, בשעה שאלו נמצאות בידי חלקלקים ממנו.

הופעתה החיצונית וכושר משחקה של **ציפורה קרנר** אינם משכנעים כלל ועיקר כי צעירי ונציה חיזרו אחריה בלהט. **רפאל קלצ'קין** כקורבצ'יו, העורב הערמומי, יצר דמות בלתי־רגילה, בזכות משחקו המחושב־מלוטש, שליטתו המוחלטת ברמ"ח אבריו, קולו ואיפורו המושלם. **נסים עזיקרי** בתפקיד המרכזי של מוסקה נושא למעשה את נטל ההצגה כולה על כתפיו. הוא המושך בחוטים. ויש לקבוע כי הוא מנהל את העניינים לא כזבוב אלא כשועל של ממש, ובזכותו לא יורד המתח, אם כי מדובר ביצירה שכיום ניראית מיושנת ובלתי נחוצה. עלילת וולפונה מתאימה כיום בקושי למערכון. רקדנים העולים מן האולם אל הבימה, דונג'ריז, אביזרים מודרניים ומוסיקת־ביט, אינם הופכים מחזה מאובק ליצירה בת זמננו. אם כבר להראות כי מאז ומעולם לא נגמל האדם מתאוות הבצע,

עזיקרי ב„וולפונה"

היה כדאי לחזור אל יצירתו המקורית של ג'ונסון שהיתה מצליחה אולי יותר להציג משל מריר על תקופתנו. הצגתו של ויליאם הצליחה רק להגיש את הנמשל.

כדאי לציין לרעה את התפאורה והתלבושות של האנגלי **אדריאן ווקס** שזו הצגתו השלישית (לאחר **הרוצחים הקטנים, והילולת רוחות),** ברור כי הבאתו ארצה היא ביזבוז של ממבע זר וחוסר התחשבות בתפאורנים ישראלים רבים שללא כל קושי היו מעצבים במה הרבה פחות פרובינציאלית.

מאחר והכוכב האמיתי של ההצגה הוא ניסים עזיקרי ולא מישא אשרוב, ואין מדובר **בגברת הראשונה של תיאטרון,** או בבעל זכות ראשונים, תמוה מאוד כי האחרון העולה אל הבמה לקידה בפני הקהל, הוא אשרוב ולא עזיקרי, הקוצר, בצדק, מחיאות־כפיים רועמות יותר.

כדאי לציין כי אותו הדבר היה ב**בקט** על אותה במה, גם שם השחקן שנשא את נטל ההצגה על כתפיו **(עודד תאומי)** נכנס אל הבימה אחד לפני האחרון — רק אז עלה מישא אשרוב לבמה כפרימדונה מזויפת. אך כנראה שעניין הקידות שייך למסורת העתיקה של **הבימה** שלבמאי אנגלי בעל נימוסים קשה להתנגש עימה...

מגדול
ונבד
קטון
מתרחצים ב-
דרמפון
הסבון ללא סבון
Taya - חן חן

ביה"ס המרכזי ללמוד נהיגה
„שמחי"
מציע לך:
✱ תנאים נוחים ונהיגה בשיטה קלה
✱ לימוד במסלול הטסט מהשעור הראשון
✱ לימוד תאוריה חינם
✱ 50% מאגרת הרשיון על חשבון ביה"ס.
בביה"ס לנהיגה „שמחי"
רח' שנקר 63, חולון.

מכון פסיכולוגי
היפנוזה וטיפול
בכל הבעיות הנפשיות,
מבחני אישיות
בהנהלת
ד"ר רזניק
בחיפה טלפון 69300
ובתל־אביב המלך ג'ורג' 44
מ־15.00 עד 18.00.

מספר 1653 י"ט אייר תשכ"ט, 7.5.1969 המחיר 130 אג'

העולם הזה

בגליון זה

מנחם גולן הביא את זה –

הצנזור אמר „לא!"

בירוני הישיבה המשוחררים מגיוס

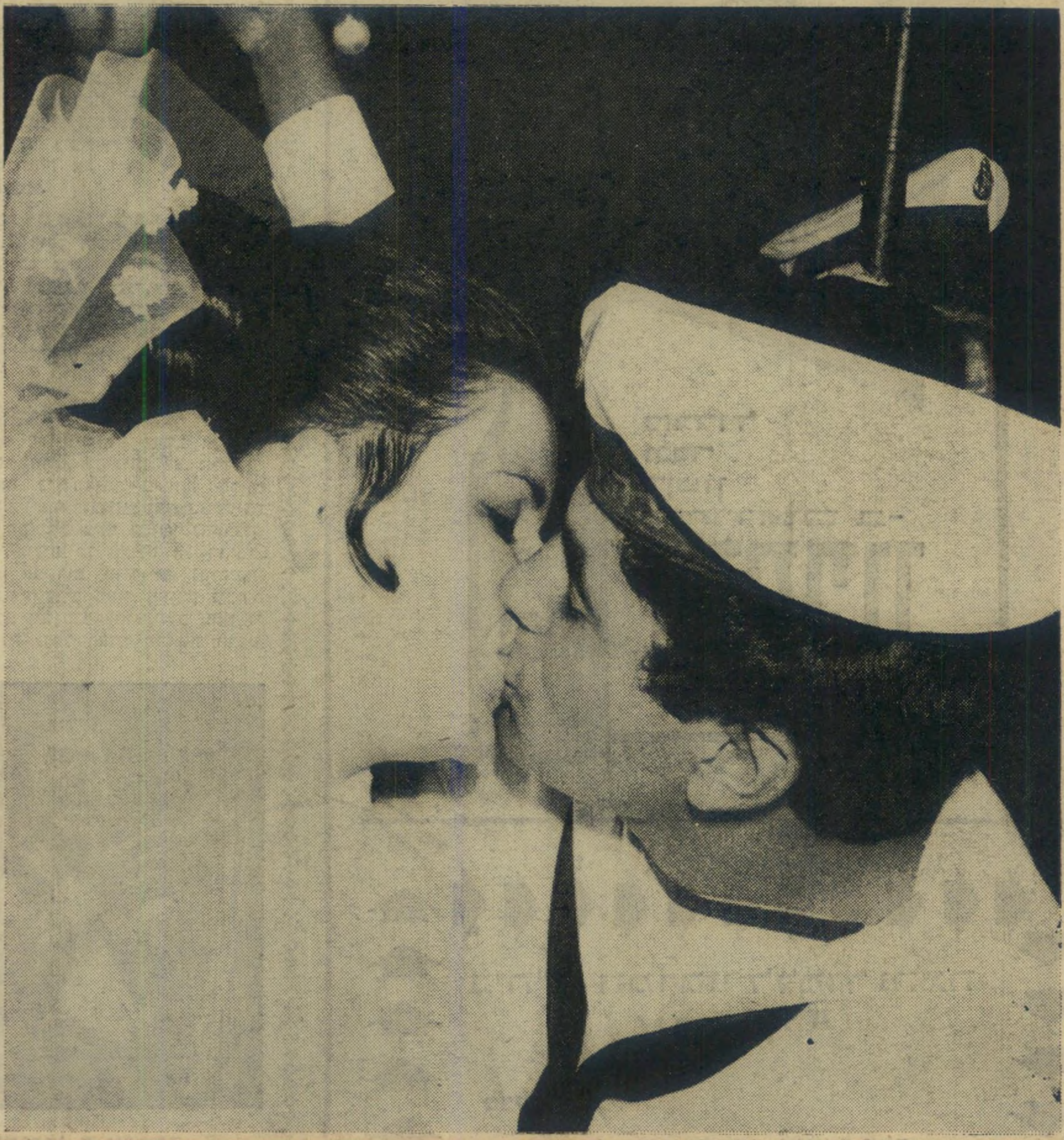

החתונה הראשונה בשארם א-שייך